

NECHEMJA.

1. ¹ Nechemjának, Chakhalja fiának, szavai. Történt Kiszlév havában, a huszadik évben, én pedig Súsán fővárosban voltam. ² Eljött Chanáni, egy a testvéreim közül, ő és férfiak Jehúdából; és megkérdeztem őket a zsidók felől, a menekültek felől, a kik megmaradtak a fogságból, és Jeruzsálem felől. ³ És mondták nekem: A megmaradtak, a kik a fogságból ott a tartományban megmaradtak, nagy bajban és gyalázatban vannak; Jeruzsálem fala pedig át van törve s kapui tűzben vannak elégetve. ⁴ És volt, midőn hallottam e szavakat, leültem és sírtam s gyászoltam napokon át; böjtöltem és imádkoztam az ég Istene előtt. ⁵ És mondtam: Oh Örökkévaló, az égnek Istene, nagy és félelmetes Isten, a ki megőrzi a szövetséget és szeretetet azoknak, kik őt szeretik s parancsolatait megőrzik. ⁶ Legyen, kérlek, a te füled figyelő, a szemeid nyitvák, hogy hallgass szolgád imádságára, a melylyel én ma imádkozom te előtted nappal és éjjel Izraél fiai, a te szolgálidért és vallomást teszek Izraél fiai vétkeiről, melyekkel vétettünk ellened, én is, meg atyám háza vétkeztünk. ⁷ Vétve vétettünk ellened s meg nem őriztük a parancsolatokat, a törvényeket s a rendeleteket, a melyeket pa-

rancsoltál szolgádnak, Mózesnek. ⁸ Emlékezzél, kérlek, az ígéről, melyet parancsoltál szolgádnak, Mózesnek, mondván: ti hűtlenkedni fogtok, én pedig szétszórlak titeket a népek között. ⁹ De majd visszatértek hozzám s megőrzitek parancsolataimat s megteszitek azokat; ha lesznek eltaszítottjaitok az ég végén, onnan is összegyűjtöm őket s elviszem őket arra a helyre, melyet kiválasztottam, hogy ott lakoztassam a nevemet. ¹⁰ Hisz ők a te szolgálid s a te néped, a kiket megváltottál nagy erőddel és erős kezeddel. ¹¹ Oh Uram, legyen, kérlek, a te füled figyelő a te szolgád imádságára és a te szolgálid imádságára, a kik kívánják félni a te nevedet; s adj, kérlek, szerencsét a te szolgádnak ma s add őt irgalomra eme férfiú előtt! Én ugyanis pohárnoka voltam a királynak.

¹ És volt Niszán havában Artachsaszt király huszadik **2.** évében, bor volt előtte s én vittem a bort s átadtam a királynak; s én nem voltam visszatetsző előtte. ² És mondta nekem a király: miért arczod oly szomorú, holott nem vagy beteg? Ez nem egyéb, mint szívnek szomorúsága. S én igen nagyon féltem. ³ És mondtam a királynak: A király örökké éljen! Miért ne legyen szomorú az arczom, mikor a város, őseim sírjainak helye romban van és kapui tűzben emésztettek föl? ⁴ Erre mondta nekem a király: Mi felől van neked kéréseid? Én imádkoztam az Ég Istenéhez. ⁵ És mondtam a királynak: Ha a királynak jónak tetszik s ha szolgád jónak tetszik előtted — hogy küldj engem Jehúdába, atyáim sírjainak városába, hogy felépítsem. ⁶ És mondta nekem a király — a felesége pedig mellette ült: Meddig lesz az utazásod és mikor térsz vissza? S jónak tetszett a király előtt s elküldött engem s én megjelöl-

tem neki az időt. ⁷ És mondtam a királynak: Ha a király előtt jónak tetszik, adjanak nekem leveleket a Folyamontúlnak helytartóihoz, hogy átutaztassanak, míg el nem jutok Jehúdába; ⁸ és levelet Ászáfhoz, a király parkja őréhez, hogy adjon nekem fákat, hogy gerendázzák a házhoz tartozó várnak kapuit, s a város fala számára, és a ház számára, a melybe én magam megyek. És megadta nekem a király, Istenem keze szerint, mely jóságos volt rajtam. ⁹ És eljöttem a Folyamontúlnak helytartóihoz s átadtam nekik a király leveleit; s küldött velem a király hadi tiszteket és lovasokat.

¹⁰ S meghallotta a chóróni Szanballát és Tóbija, az ammóni szolga s rosszul esett nekik, nagyon rosszul, hogy jött egy ember Izraél fiainak javát keresni. ¹¹ És elérkeztem Jeruzsálembé és ott voltam három napig. ¹² És felkeltem éjjel és néhány ember én velem, de nem adtam tudtára senkinek, hogy mit ad Istenem az én szívembe, hogy megtegyem Jeruzsálemért; állat sem volt velem, csakis azon állat, a melyen nyargaltam. ¹³ És én kimentem éjjel a Völgy kapuján s a sárkányforrás irányába és a szemét kapuja felé; és megszemléltem Jeruzsálem falait, a melyek át voltak törve, kapui pedig tűzben voltak fölemésztve. ¹⁴ És tova mentem a forrás kapujához s a király tavához s nem volt helye az állatnak, hogy alattam tova menjen. ¹⁵ Fölmentem tehát éjjel a Völgyben és megszemléltem a falat, erre fordultam és bementem a Völgy kapuján és visszatértem. ¹⁶ A vezérek pedig nem tudták, hová mentem s mit cselekszem; a zsidóknak ugyanis, a papoknak, a nemeseknek és a vezéreknek és a többi munkavégzőknek mindeddig nem adtam tudtukra. ¹⁷ És szóltam hozzájuk: Ti látjátok a bajt, a melyben vagyunk, hogy Je-

ruzsálem romban van, kapui pedig tűzben el vannak égetve; jőjjetek, hadd építsük föl Jeruzsálem falát, hogy ne legyünk továbbá gyalázattá. ¹⁸ És tudtul adtam nekik Istenemnek kezét, a mint az jóságos rajtam, meg a királynak szavait is, melyeket mondott nekem. Erre mondták: Fölkelünk és építünk. És megerősítették kezeiket a jóra. ¹⁹ Midőn a chóróni Szanballát s Tóbija, az ammóni szolga és az arábi Gésem ezt hallották, csúfoltak bennünket és gúnyolódtak rajtunk és mondták: Micsoda dolog ez, a mit ti míveltek; vajjon a király ellen akartok-e föllázadni? ²⁰ S én adtam nekik választ s mondtam nekik: Az Ég Istene, ő ad nekünk szerencsét, mi pedig, az ő szolgálói, fölkelünk s építünk; de nektek nincs osztályrészetek, sem jogotok, sem emléktek Jeruzsálemben.

¹ És fölkelte Eljásib a főpap, meg testvérei a papok s **3.** építették a juhok kapuját, ők szentelték azt meg s felállították ajtóit; egészen a száznak tornyáig — azt megszentelték — s egészen a Chananél tornyáig. ² Oldala mellett építettek Jerichó emberei; s oldala mellett épített Zakkúr, Imri fia. ³ A halak kapuját építették Szenáa fiai, ők gerendázták azt s fölállították ajtóit, zárait és reteszeit. ⁴ Mellettük erősködött Merémót, Urija fia, Hakócz fia; s mellettök erősködött Mesullám, Berekhja fia, Mesézabél fia; s mellettök erősködött Czádók, Báana fia. ⁵ S mellettük erősködtek a Tekóabeliek; de hatalmasaik nem vitték be nyakukat Uruk szolgálatába. ⁶ Az óváros kapuján erősködtek Jojádá, Pászéach fia, és Mesullám, Beszódja fia; ők gerendázták azt s fölállították ajtóit, zárait és reteszeit. ⁷ S mellettük erősködött a gibeóni Melatja s a merónóti Jádón; Gibeón s Miczpa emberei, a Folyamontúl helytartójának székéhez valók.

⁸ Mellette erősködött Uzziél, Charhaja fia, ötvösök; s mellette erősködött Chananja, a kenőcskeverők közül való, s megerősítették Jeruzsálemet a széles falig. ⁹ És mellettük erősködött Refája, Chúr fia, Jeruzsálem kerülete felének főtisztje. ¹⁰ És mellettük erősködött Jedája, Charúmaf fia, még pedig házával szemben; s mellette erősködött Chattús, Chasabneja fia. ¹¹ Egy második szakaszon erősködött Malkija, Chárim fia s Chassúb, Páchat-Móáb fia meg a kemenczék tornyán. ¹² És mellette erősködött Sallúm, Hallóchés fia, Jeruzsálem kerülete felének főtisztje; ő s leányai. ¹³ A Völgy kapuján erősködött Chánún, meg Zánóach lakói; ők építették s föllállították ajtóit, zárait és reteszeit és ezer könyöknyit a falból, a szemét kapujáig. ¹⁴ S a szemét kapuján erősködött Malkija, Rékháb fia, Bét-Hakérem kerületének főtisztje; ő építi s föllállítja ajtóit, zárait és reteszeit. ¹⁵ A forrás kapuján pedig erősködött Sallún, Kol-Chóze fia, Miczpa kerületének főtisztje; ő építi, betetőzi s föllállítja zárait és reteszeit és a falat a király kertjéhez való vízvezeték tavánál, egészen a lépcsőig, a melyek leszállnak Dávid városából. ¹⁶ Utána erősködött Nechemja, Azbúk fia, Bét-Czúr kerülete felének főtisztje, egészen Dávid sírja tájáig s egészen az elkészített tóig s a vitézek házáig. ¹⁷ Utána erősködtek a leviták: Rechúm, Báni fia; mellette erősködött Chasabja, Keíla kerülete felének főtisztje, kerületéért. ¹⁸ Utána erősködtek testvéreik: Bavváj, Chénádád fia, Keíla kerülete felének főtisztje. ¹⁹ És erősködött mellette Ézer, Jésúa fia, Miczpa főtisztje, egy második szakaszon, a fegyvertár följárója tájától a szögletig. ²⁰ Utána versenyezve erősködött Bárúkh Zakkáj fia, egy második szakaszon, a szöglettől Eljásib főpap házának bejáratáig.

²¹ Utána erősködött Merémót, Urija fia, Hakócz fia, egy második szakaszon, Eljásib házának bejáratától Eljásib házának végéig. ²² S utána erősködtek a papok, a Kerület emberei. ²³ Utána erősködött Benjámin és Chassúb, házukkal szemben; utána erősködött Azarja, Máaszéja fia, Ananja fia, háza mellett. ²⁴ Utána erősködött Binnúj, Chénádád fia, egy második szakaszon, Azarja házától egészen a szögletig s a sarokig. ²⁵ Pálál, Uzaj fia, a szöglet tájától és a felső tornyon, a mely kiszökik a király házából, mely az őrség udvarához való; utána Pedája, Pareós fia. ²⁶ A szentélyszolgák pedig laktak az Ófelen, egészen a víz kapuja tájáig, kelet felé és a kiszökellő toronyig. ²⁷ Utána erősködtek a Tekóabeliek egy második szakaszon, a kiszökellő nagy torony tájától egészen az Ófel faláig. ²⁸ A lovak kapuján fölül erősködtek a papok, kiki házával szemben. ²⁹ Utána erősködött Czádók, Immér fia, házával szemben, s utána erősködött Semája, Sekhanja fia, a kelet kapujának őre. ³⁰ Utána erősködött Chananja, Selemja fia és Chánún, Czáláfnak hatodik fia, egy második szakaszon; utána erősködött Mesullám, Berekhja fia, kamarájával szemben. ³¹ Utána erősködött Malkija, az ötvösök közül való, a szentélyszolgák és a kalmárok házáig, szemben a felügyelet kapujával, egészen a sarok emeletéig. ³² A sarok emelete és a juhok kapuja között pedig erősködtek az ötvösök és a kalmárok. ³³ És volt, midőn meghallotta Szanballát, hogy mi építjük a falat, bosszantotta ez őt, nagyon haragudott és gúnyolódott a zsidókon. ³⁴ És szólt testvérei és Sómrón hada előtt és mondta: Mit mivelnek a nyomorult zsidók? Vajjon hagyják-e őket, vajjon áldozni fognak-e? vajjon elvégezik-e e napon, vajjon fölélesztik-e a köveket a

porhalmazokból, holott azok elégetvék. ³⁵ Az ammóni Tóbija pedig mellette volt és mondta: Az is, a mit építenek — ha fölmegy rá egy róka, áttöri kőfalukat. ³⁶ Halljad, Istenünk, hogy csúffá lettünk és hárítsd vissza gyalázásukat fejükre s tegyed őket prédává fog-ságnak országában; ³⁷ s ne född el bűnüket, és vétjük színed előtt ne töröltessék el, mert bosszantást míveltek az építők előtt. ³⁸ És mi építettük a falat és összekapcsolódott az egész fal a feléig; és volt szíve a népnek, hogy dolgozzék.

4. ¹ És volt, midőn hallotta Szanballát s Tóbija s az arabok s az ammóniak és az Asdódbeliek, hogy behegedt Jeruzsálem falainak sebe, hogy a rések kezdtek betömődni, ez nagyon bosszantotta őket. ² És összeesküdtek mindnyájan egyaránt, hogy eljönnek harcolni Jeruzsálem ellen s hogy zavart okoznak neki. ³ És imádkoztunk a mi Istenünkhöz és őrséget állítottunk fel ellenük nappal és éjjel ő miattuk. ⁴ És mondta Jehúda: Meggyengült a teherhordónak ereje, a por pedig sok s mi nem birunk építeni a falon. ⁵ És mondták szorongatóink: Nem tudják és nem látják, míg közibük nem rontunk s megöljük őket, hogy megszüntessük a munkát. ⁶ És volt, midőn jöttek a zsidók, a kik mellettük laktak és mondták nekünk tízszer is, minden helyről: hogy vissza kell térnetek hozzánk. ⁷ És fölállítottam a fal mögött való térnek alsó részei felől a kopár helyeken, fölállítottam a népet családok szerint kardjaikkal, lándzsáikkal és íjaikkal. ⁸ Megnéztem és fölkeltem és szóltam a nemeseknek és vezéreknek és a többi népnek: Ne féljetek tőlük; a nagy és félelmetes Úrra gondoljatok és harcoljatok testvéreitekért, fiaitok és leányaitokért, feleségeitek és házai-

tokért. ⁹ És volt, midőn meghallották ellenségeink, hogy tudomásunkra jutott és hogy Isten megghiúsította tanácsukat, visszatértünk mindnyájunk a falhoz, kiki a munkájához. ¹⁰ És volt ama naptól fogva, legényeim fele dolgozott a munkán s felerészük tartotta a lándzsákat, a pajzsokat, az íjakat és a pánczélokot; a nagyok pedig mögötte voltak Jehúda egész házának. ¹¹ A kik a falon építettek s a kik a terhet magukra rakva vitték — egyik kezével dolgozott a munkán, a másik pedig tartotta a fegyvert. ¹² És a kik építettek, kinek-kinek derekára volt kötve a kardja s így építettek, a harsona fuvója pedig mellettem volt. ¹³ És szóltam a nemesekhez és a vezérekhez s a többi néphez: A munka sok s terjedelmes; mi pedig szét vagyunk szórva a falon, távol egyik a másikától. ¹⁴ Arra a helyre, a honnan halljátok a harsona hangját, oda gyülekezzetek mi hozánk; Istenünk harczolni fog értünk. ¹⁵ Mi tehát dolgoztunk a munkán, míg a felerészük tartotta a lándzsákat, hajnal feljöttétől a csillagok feltünéséig. ¹⁶ Azt is mondtam abban az időben a népnek: Kiki és legénye háljanak Jeruzsálemben, hogy legyenek nekünk éjjel őrségre s nappal munkára. ¹⁷ De sem én meg testvéreim és legényeim, sem az őrség emberei, kik mögöttem voltak, nem vetettük le ruháinkat; vízre kiki fegyverével ment.

¹ És nagy volt a népnek s nejeiknek kiáltása zsidó **5.** testvéreik ellen. ² Voltak ugyanis, kik mondták: A mi fiaink és leányaink sokan vannak és vennünk kell gabonát, hogy együnk és éljünk. ³ És voltak, a kik mondták: mezőinket, szőlőinket és házainkat el kell zálogosítanunk, hogy vegyünk gabonát az éhségben. ⁴ És vol-

tak, a kik mondták: Pénzt vettünk kölcsön a király adójához mezőinkre és szőlőinkre. ⁵ És most, a milyen testvéreink húsa, olyan a mi húsunk, a milyenek az ő fiaik, olyanok a mi fiaink, s ime kényszeríteniük kell fiainkat s leányainkat szolgálká, és vannak leányaink közül, kik már kényszerítve vannak, nincsen mód a kezünkben, hisz mezőink és szőlőink másokéi. ⁶ Ez nagyon bosszantott engem, midőn hallottam kiáltásukat és eme beszédeket. ⁷ És tanácskozott szívem én bennem, és pöröltem a nemesekkel és a vezérekkel és mondtam nekik: Mint hitelezők bántok ti kiki testvérével! És rendeztem ellenük nagy gyülekezetet. ⁸ És mondtam nekik: Mi megvettük zsidó testvéreinket, a kik eladva voltak a nemzeteknek, a mennyire tőlünk tellett; és ti még el is adnátok testvéreiteket, hogy minékünk eladassanak. Erre hallgattak s nem találtak választ. ⁹ És mondtam: Nem jó a dolog, a mit ti cselekesztek. Nemde a mi Istenünk félelmében kellene járnotok, a nemzeteknek, ellenségeinknek gyalázása miatt! ¹⁰ Én is, meg testvéreim és legényeim az ő hitelezőik vagyunk pénzzel és gabonával, hadd engedjük csak el ezt az adósságot. ¹¹ Adjátok csak vissza nekik e napon mezőiket, szőlőiket, olajfáikat, házaikat és századát a pénznek és a gabonának, mustnak s olajnak, a mivel hitelezőik vagytok. ¹² Erre mondták: Visszaadjuk s tőlük mit sem követelünk; úgy cselekszünk, a mint te mondd. És elhívtam a papokat s megesketttem őket, hogy ekkép fognak cselekedni. ¹³ Ki is ráztam ölemet és mondtam: Így rázzon ki Isten minden embert, a ki ezt a dolgot nem teljesíti, házából és szerzeményéből s így legyen kirázott és üres. Erre mondta az egész gyülekezet: Ámen! És dicsérték az Örökkévalót,

és cselekedett a nép ezenképen. ¹⁴ Attól a naptól fogva is, a melyen kirendeltek engem, hogy helytartójuk legyek Jehúda országában, huszadik évétől harminczkettedik évéig Artachsaszt királynak, tizenkét éven át, én a testvéreimmel a helytartó kenyerét nem ettem. ¹⁵ Az előbbi helytartók pedig, a kik előttem voltak, megterhelték a népet és vettek tőlük kenyér és bor fejében több mint negyven sékel ezüstöt, a legényeik is hatalmaskodtak a nép fölött; de én nem cselekedtem így, istenfélelemből. ¹⁶ És e fal munkájában is erősködtem s mezőt nem vettünk, mind a legényeim pedig egybegyűlve voltak ott a munkánál. ¹⁷ A zsidók pedig, mind a vezérek, százötven ember, s azok, a kik hozzánk jöttek a körülöttünk levő nemzetek közül, asztalomnál voltak. ¹⁸ A mi pedig elkészítettett egy napra: egy ökör, hat válogatott juh, és szárnyasok készítették el nekem és tíz napon belül jó sok mindenféle borból; mindamellett a helytartó kenyerét nem követeltem, mert terhes volt a szolgálat ezen a népen. ¹⁹ Emlékezzél meg, Istenem, javamra mindarról, a mit ezért a népért cselekedtem.

¹ És volt, midőn hallomására jutott Szanballátnak és 6. Tóbijának és az arab Gésemnek s többi ellenségünknek, hogy fölépítettem a falat s nem maradt rés benne — habár addig az ideig ajtókat nem állítottam föl a kapukban — ² küldött Szanballát és Gésem én hozzám, mondván: Jer, hadd találkozzunk együtt a falvak egyikében, Ónó völgyében. Ők ugyanis arra gondoltak, hogy nekem bajt szereznek. ³ És küldtem hozzájuk követeket, mondván: Nagy munkát végzek én s nem mehetek le; miért szüneteljen a munka, a mikor én abbahagyom és lemegyek hozzátok. ⁴ Ekkor küldtek hozzám ekkép-

pen négy ízben s én ugyanekképpen válaszoltam nekik.
⁵ És küldte hozzám Szanballát ekképpen ötödízben a legényét, nyílt levéllel a kezében. ⁶ Abban írva volt: A nemzetek között hírlik, Gasmú is mondja: te és a zsidók arra gondoltok, hogy fellázadjatok, azért építeted a falat; te pedig királyukká akarsz lenni eme beszédek szerint. ⁷ Prófétákat is állítottál fel, hogy hirdessenek rólad Jeruzsálemben, mondván: király van Jehúdában! Már most hallomására fog jutni a királynak eme beszédek szerint; most tehát jer, hadd tanácskozzunk együtt. ⁸ És én küldtem hozzá, mondván: nem történt semmi eme beszédek szerint, a melyeket te mondasz; hanem szivedből koholod azokat. ⁹ Mert mindannyian megfélemlítettek bennünket, mondván: kezeik majd ellankadnak a munkától s nem fog elvégeztetni. Most tehát erősítsd kezeimet! ¹⁰ Én pedig bementem Semájának, Delája fiának, Mehétabél fiának házába — ő ugyanis el volt zárva; és mondta: Találkozzunk az Isten házában, a templomon belül, és zárjuk be a templom ajtait; mert jönnek megölni téged, és pedig éjjel jönnek megölni téged. ¹¹ De én mondtam: Oly ember, mint én, megfusson és ki az, olyan mint én, a ki bemenne a templomba és életben maradna? Nem megyek be! ¹² Én fölismertem, hogy ime nem Isten küldötte őt, mert e prófétai ígét ellenem mondta, és Tóbija meg Szanballát bérelték őt föl. ¹³ Azért volt ő bérelve, azért hogy féljek s így cselekedjem s vétkezzem; s ez szolgálna nekik rossz hírül, hogy engem gyalázzanak.

¹⁴ Emlékezzél meg, Istenem, Tóbijáról és Szanballátról eme cselekedetei szerint és Nóadja prófétanőről s a többi prófétákról, a kik engem megfélemlítettek. ¹⁵ És befejeződött a fal Elúl huszonötödikén, ötvenkét nap

múlva. ¹⁶ És volt, midőn ezt hallották mind az ellenségeink, megfélemlettek mind a körülöttünk levő nemzetek és nagyon sülyedtek saját szemeikben; megtudták, hogy Istenünk részéről végeztetett ez a munka. ¹⁷ Ama napokban is Jehúda nemesei sűrűn küldték Tóbijához menő leveleiket, a Tóbijától valók pedig jöttek hozzájuk. ¹⁸ Mert sokan voltak Jehúdában az ő esküdt emberei, mert ő veje volt Sekhanjának, Árach fiának; a fia Jehóchánán pedig elvette Mesullámnak, Berekhja fiának leányát. ¹⁹ Az ő jó tetteit is mondogatták előttem s az én szavaimat megvitték neki; leveleket küldött Tóbija megfélemlítésemre.

¹ És volt, midőn fölépíttetett a fal és fölállítottam az 7. ajtókat és kirendeltettek a kapuőrök, az énekesek s a leviták, ² parancsot adtam testvéremnek, Chanáninak és Chananjának, a vár nagyjának Jeruzsálem felől, mert ő igaz ember volt és istenfélő, jobban sokaknál. ³ És mondtam nekik: Ne nyitassanak ki Jeruzsálem kapui, a míg a nap forrón nem süt, és a míg ők ott állanak, tegyék be az ajtókat és zárjátok el; és állítsátok föl Jeruzsálem lakóinak őrségeit, kit-kit őrizetére és kit-kit házával szemben. ⁴ De a város széles határú és nagy volt, a nép pedig kevés volt benne és nem voltak a házak fölépítve. ⁵ Ekkor szívembe adta az Istenem és összegyűjtöttem a nemeseket és vezéreket és a népet származásuk megállapítására; és meg is találtam a származás könyvét, azokét, a kik először fölmentek, s találtam írva benne: ⁶ Ezek a tartomány fiai, a kik fölmentek a számkivetettek fogságából, a kiket számkivetett Nebúkadnecczár, Bábel királya és visszatértek Jeruzsálembe és Jehúdába, kiki az ő városába. ⁷ A kik

jöttek Zerúbábel, Jészúával, Nechemjával, Azarjával, Raamjával, Náchamánival, Mordekájjal, Bilsánnal, Mispérettel, Bigvájjal, Nechúmmal, Báanával. Izraél népe férfiainak száma: ⁸ Pareós fiai: kétezerszázhetvenkettő. ⁹ Sefatja fiai: háromszázhetvenkettő. ¹⁰ Árach fiai: hatszázötvenkettő. ¹¹ Páchat-Móáb fiai, Jészúa és Jóáb fiaitól: kétezernyolcszáztizennyolcz. ¹² Élám fiai: ezerkétszázötvennégy. ¹³ Zattú fiai: nyolcszáznegyvenöt. ¹⁴ Zakkáj fiai: hétszázhatvan. ¹⁵ Binnúj fiai: hatszáznegyvennyolcz. ¹⁶ Bébáj fiai: hatszázhuszonnyolcz. ¹⁷ Azgád fiai: kétezerháromszázhuszonkettő. ¹⁸ Adónikám fiai: hatszázhatvanhét. ¹⁹ Bigváj fiai: kétezerhatvanhét. ²⁰ Ádin fiai: hatszázötvenöt. ²¹ Átér fiai: Chizkijától: kilenczvennyolcz. ²² Chásúm fiai: háromszázhuszonnyolcz. ²³ Béczáj fiai: háromszázhuszonnégy. ²⁴ Cháríf fiai: száztizenkettő. ²⁵ Gibeón fiai; kilenczvenöt. ²⁶ Bét-Léchem és Netófa emberei: száznyolczvannolcz. ²⁷ Anátót emberei: százhuszonnyolcz. ²⁸ Bét-Azmávet emberei: negyvenkettő. ²⁹ Kirjat Jeárim, Kefíra és Beérót emberei: hétszáznegyvenhárom. ³⁰ Ráma és Gébá emberei: hatszázhuszonegy. ³¹ Michmász emberei: százhuszonkettő. ³² Bét-Él és Áj emberei: százhuszonhárom. ³³ A másik Nebó emberei: ötvenkettő. ³⁴ A másik Élám fiai: ezerkétszázötvennégy. ³⁵ Chárím fiai: háromszázhusz. ³⁶ Jerichó fiai: háromszáznegyvenöt. ³⁷ Lód, Chádid és Ónó fiai: hatszázhuszonegy. ³⁸ Szenáa fiai: háromezerkilencszázharmincz. ³⁹ A papok. Jedája fiai, Jészúa házából: kilenszázhetvenhárom. ⁴⁰ Immér fiai: ezerötvenkettő. ⁴¹ Paschúr fiai: ezerkétszáznegyvenhét. ⁴² Chárím fiai: ezertizenhét. ⁴³ A leviták. Jészúa fiai, Kadmiéltől, Hódeva fiaitól: hetvennégy. ⁴⁴ Az énekesek. Ászáf fiai: száznegyvennyolcz. ⁴⁵ A ka-

puórok. Sallúm fiai, Átér fiai, Talmón fiai, Akkúb fiai, Chatíta fiai, Sóbáj fiai: százharmincnyolcz; ⁴⁶ A szentélyszolgák. Czícha fiai, Chaszúfa fiai, Tabbáót fiai; ⁴⁷ Kérósz fiai, Szia fiai, Pádón fiai; ⁴⁸ Lebána fiai, Chagábá fiai, Szalmáj fiai; ⁴⁹ Chánán fiai, Giddél fiai, Gáchar fiai; ⁵⁰ Reája fiai, Reczín fiai, Nekóda fiai; ⁵¹ Gazzám fiai, Uzza fiai, Pászéach fiai; ⁵² Bészaj fiai, Meúnim fiai, Nefiseszim fiai; ⁵³ Bakbúk fiai, Chakúfa fiai, Charchúr fiai; ⁵⁴ Baczlit fiai, Mechída fiai, Charsa fiai; ⁵⁵ Barkósz fiai, Szíszera fiai, Témach fiai; ⁵⁶ Necziach fiai, Chatífa fiai. ⁵⁷ Salamon szolgáinak fiai. Szótaj fiai, Szóféret fiai, Perída fiai; ⁵⁸ Jáala fiai, Darkón fiai, Giddél fiai; ⁵⁹ Sefatja fiai, Chattíl fiai, Pókhéret-Haczebájim fiai, Ámón fiai. ⁶⁰ Mind a szentélyszolgák és Salamon szolgáinak fiai: háromszázkilenczvenkettő.

⁶¹ És ezek, a kik fölmentek Tél-Mélachból, Tél-Charsából, Kerúb-Addónból és Immérből, de nem tudták megjelenteni atyai házukat és családjukat, vajjon Izraélból valók-e: ⁶² Delája fiai, Tóbija fiai, Nekóda fiai, hatszáznegyvenkettő; ⁶³ És a papok közül: Chobája fiai, Hakócz fiai, Barzillaj fiai, a ki elvett a gileádi Barzillaj leányaiból feleséget és az ő nevükről elneveztetett.

⁶⁴ Ezek keresték származási iratukat, de nem találtak, és visszavették a papságtól. ⁶⁵ És mondta nekik a tirsáta, hogy ne egyenek a szentek szentjéből, míg nem támadna pap az úrim és tummím számára. ⁶⁶ Az egész gyülekezet egyetemben: negyvenkétezerháromszázhatvan.

⁶⁷ Szolgáikon és szolgálóikon kívül; ezek: hétezerháromszázharminczhét; voltak énekeseik és énekesnők: kétszáznegyvenöt. ⁶⁸ Lovaik: hétszázharminczhat; öszvéreik: kétszáznegyvenöt; ⁶⁹ tevék: négyszázharminczöt; szamarak: hatezerhétsházhusz. ⁷⁰ És néhányan az atyai házak

fejei közül adakoztak a munkára. A tirsáta adott a kincstárnak: aranyat ezer darkemónt, tálakat: ötvenet, papi köntösöket: ötszázharminczat; ⁷¹ és az atyai házak fejei közül adtak a munka kincstárának aranyat: húszezer darkemónt, és ezüstöt: kétezerkétszáz mánét. ⁷² A mit pedig a többi nép adott, arany: húszezer darkemón, és ezüst: kétezer máné, papi köntösök: hatvanhét. ⁷³ És letelepedtek a papok és leviták, meg a kapuőrök s az énekesek és a népből valók, és a szentélyszolgák és egész Izraél városaikban. És elérkezett a hetedik hó-
8. nap, Izraél fiai pedig városaikban voltak; ¹ akkor egybegyült az egész nép, mint egy ember, a víz kapuja előtt levő térre és mondták Ezrának, az írástudónak, hogy hozza el Mózes tanának könyvét, a melyet az Örökkévaló megparancsolt Izraélnek. ² És elhozta Ezra pap a tant a gyülekezet elé, melyben volt férfi és asszony, mindenki, ki értelmes volt, hogy ráhallgasson, a hetedik hónap első napján. ³ És felolvasott belőle a víz kapuja előtt levő téren virradattól a nap feléig a férfiak és az asszonyok és az értelmesek előtt és az egész nép füle figyelt a tan könyvére. ⁴ És ott állt Ezra, az írástudó, egy faemelvényen, melyet e dologra készítettek, s mellette állott Mattitja, Sémá, Anája, Urija, Chilkija és Máaszéja a jobbán; baljáról pedig Pedája, Misáél, Malkija, Chásúm, Chasbaddána, Zekharja, Mesulám. ⁵ És fölnyitotta Ezra a könyvet az egész nép szeme láttára, mert az egész népen fölül volt; s a mint fölnyitotta, fölállott az egész nép. ⁶ És áldotta Ezra az Örökkévalót, a nagy Istent; és felelt az egész nép: Ámen, Ámen, kezeik fölemelésével, és meghajoltak és leborultak az Örökkévaló előtt arczczal a földre. ⁷ Jésúa pedig és Báni, Sérébja, Jámín, Akkúb, Sabbetáj, Hódija,

Máaszéja, Kelíta, Azarja, Józábád, Chánán, Pelája a leviták értelmezték a népnek a tant, míg a nép álltában maradt. ⁸ És fölolvastak a könyvből, Istennek tanából világosan és értelmet adva, és így értelmezték a felolvasottat.

⁹ És mondta Nechemja, az a tirsáta, meg Ezra pap, az írástudó, és a leviták, a kik a népnek értelmezték, az egész népnek: Ez a nap szent az Örökkévalónak, a ti Istenteknek, ne gyászoljatok és ne sírjatok — mert sirt az egész nép, midőn hallották a tannak szavait. ¹⁰ És mondta nekik: Menjetek, egyetek kövér ételeket s igyatok édes italokat, s küldjetek ajándékokat annak, a kinek nincsen előkészítve; mert szent e nap az Urunknak és ne búsuljatok, az Örökkévalóban való öröm a ti erősségtek. ¹¹ És a leviták elhallgattatták az egész népet, mondván: Csendesedjete, mert e nap szent s ne búsuljatok. ¹² És elment az egész nép, hogy egyenek és igyanak és hogy küldjenek ajándékokat és hogy tartsanak nagy örömet, mert megértették a szavakat, melyeket tudattak velük.

¹³ A második napon pedig egybegyültek az egész nép atyai házainak fejei, a papok s a leviták, Ezrához, az írástudóhoz, és pedig hogy ügyeljenek a tannak szavaira. ¹⁴ Találták ugyanis írva a tanban, hogy azt parancsolta az Örökkévaló Mózes által, hogy lakjanak Izraél fiai a sátrakban az ünnepen, a hetedik hónapban. ¹⁵ És azt, hogy hallassák és hírt vigyenek szét mind a városaikban és Jeruzsálemben, mondván: menjetek ki a hegységbe és hozzatok olajfaleveleket és vadolajfaleveleket, és mirtusleveleket és pálmaleveleket meg sűrű lombú fának leveleit, hogy készítsétek sátrakat, a mint írva van. ¹⁶ És kiment a nép, és hozták és készítették ma-

guknak sátrakat, kiki a háza tetején és udvaraikban és az Isten házának udvaraiban és a víz kapuja terén és Efraim kapuja terén. ¹⁷ És készített az egész gyülekezet, azok, a kik visszatértek a fogságból, sátrakat, és laktak a sátrakban. Mert nem tettek így Izraél fiai, Jészua, Nún fia napjaitól fogva egészen ama napig; és volt igen nagy öröm. ¹⁸ És fölolvastak Isten tanának könyvéből napról-napra, az első naptól az utolsó napig és tartottak ünnepet hét napon át, a nyolczadik napon pedig ünneplő gyülekezést a törvény szerint.

9. ¹ És e hónap huszonnegyedik napján egybegyültek Izraél fiai bőjt mellett és zsákokban és földdel fejükön. ² És elkülönödtek az Izraél magzatjából valók mind az idegenektől és felálltak és bevallották vétkeiket és őseik bűneit. ³ És megmaradtak álltukban, és felolvastak az Örökkévalónak, Istenüknek tana könyvéből a napnak egy negyedén át, és egy negyeden át vallomást tettek és leborultak az Örökkévaló, az ő Istenük előtt. ⁴ És álltak a levitáknak emelt helyén Jészua és Báni, Kadmiél, Sebanja, Bunní, Sérébjja, Báni, Kenáni; és kiáltottak fenhangon az Örökkévalóhoz, az ő Istenükhöz. ⁵ És mondták a leviták, Jészua és Kadmiél, Báni, Chasabneja, Sérébjja, Hódija, Sebanja, Petachja: Keljete fel, áldjátok az Örökkévalót, a ti Istenteket, öröktől fogva örökké! És áldják a te dicsőséges nevedet, a mely magasztos minden áldás és dicséret fölött! ⁶ Te vagy, oh Örökkévaló, egyedül, te alkottad az egeket, az egek egeit és minden seregüket, a földet és mindent, a mi rajta van, a tengereket és mindent, a mi bennük van, és te életben tartod mindnyájukat; s az egek serege leborul előtted. ⁷ Te vagy, oh Örökkévaló, az Isten, a ki kiválasztottad Ábrámot és kivezette őt Úr-Kaszdimból

és megtetted nevét Ábrahámnak; ⁸ és szívét hűségese-
nek találtad előtted, és megkötötted vele a szövetséget,
hogy adjad a kanaáni, a chitti, az emóri, a perizzi, a
jebúsi és a girgási országát, hogy adjad az ő magzat-
jának; és fentartottad szavaidat, mert te igazságos vagy.
⁹ És láttad őseink nyomorát Egyiptomban, és jajkiáltá-
sukat hallottad a nádastengernél. ¹⁰ Akkor adtál jeleket
és csodákat Fáraó ellen s mind a szolgái ellen és or-
szágának egész népe ellen, mert tudtad, hogy kevély-
kedtek rajtuk, és szereztél magadnak nevet, a mint
van e mai napon. ¹¹ És a tengert meghasítottad előttük
és átvonultak a tenger közepén szárazon; üldözőiket
pedig bedobtad a hullámokba, mint követ hatalmas vi-
zekbe. ¹² És felhőoszlopban vezetted őket nappal s tűz-
oszlopban éjjel megvilágítva nekik az útat, a melyen
járjanak. ¹³ És a Színaj hegyére szálltál le és beszéltél
velük az égből, és adtál nekik egyenes rendeleteket és
igaz tanokat és jó törvényeket és parancsolatokat. ¹⁴ És
a te szent szombatodat tudattad velük és parancsolato-
kat, törvényeket és tant parancsoltál nekik szolgád
Mózes által. ¹⁵ És kenyeret az égből adtál nekik éhsé-
gükre és vizet a sziklából hoztál elő nekik szomjassá-
gukra, és mondtad nekik, hogy menjenek be elfoglalni
az országot, a melyről fölemelted kezedet hogy nekik
adod. ¹⁶ De ők és őseink kevélykedtek és megkeményi-
tették nyakukat, és nem hallgattak a te parancsola-
taidra; ¹⁷ és vonakodtak ráhallgatni és meg nem emlé-
keztek csodatetteidről, melyeket velük cselekedtél, ha-
nem megkeményítették nyakukat és vezért választottak,
hogy engedetlenségükben visszatérjenek szolgaságukba,
de te a bűnbocsánatnak Istene vagy, kegyelmes és irgal-
mas, hosszantűrő és bőséges a szeretetben és el nem

hagytad őket. ¹⁸ Sőt midőn öntött borjút készítettek maguknak és mondták: ez a te istened, ki fölhozott téged Egyiptomból, és nagy káromlásokat követtek el, ¹⁹ akkor te nagy irgalmadban el nem hagytad őket a pusztában; a felhőoszlop nem távozott tőlük nappal, hogy vezesse őket az úton, sem a tűzoszlop éjjel, hogy megvilágítsa nekik az utat, melyen járjanak. ²⁰ És jó szellemedet adtad, oktattva őket, a te mannádat nem vontad meg szájuktól és vizet adtál nekik szomjasságukra. ²¹ És negyven éven át eltartottad őket a pusztában, nem volt hiányuk; ruháik le nem koptak és lábaik meg nem dagadtak. ²² És adtál nekik királyságokat s népeket és elosztottad azokat határ szerint; és elfoglalták Szíchón országát — Chesbón királyának országát — és Ógnak, Básán királyának országát. ²³ És fiaikat megsokasítottad, mint az égnek csillagait; és bevitted őket abba az országba, melyről mondtad őseiknek, hogy bemenjenek azt elfoglalni. ²⁴ És eljöttek a fiak és elfoglalták az országot és te megaláztad előttük az ország lakóit, a kanaániakat és adtad őket kezükbe: királyaikat és az ország népeit, hogy tegyenek velük akaratjuk szerint. ²⁵ És bevettek erősített városokat és kövér földet és elfoglaltak házakat, telve minden jóval, kivájt kutakat, szőlőket és olajfákat és gyümölcsfát, számosat; és ettek és jóllaktak és meghíztak és gyönyörködtek a te nagy jóságodban. ²⁶ De engedetlenkedtek és föllázadtak ellened és hátuk mögé dobták tanodat, prófétáidat pedig megölték, a kik megintették őket, hogy visszatérítsék hozzád; de ők nagy káromlásokat követtek el. ²⁷ Ekkor szorongatóik kezébe adtad őket, a kik őket szorongatták; és szorultságuk idején kiáltanak hozzád, és te az égből meghallod és nagy irgalmadban

adsz nekik segítőket, hogy megsegítsék szorongatóik kezéből. ²⁸ És a mint nyugtuk lett, újra rosszat tesznek előtted, és te átengeded őket ellenségeik kezébe, hogy uralkodjanak rajtuk, és újra kiáltanak téged; és te az égből meghallod s megmented őket irgalmadban sok ízben. ²⁹ És meginttetted őket, hogy visszatérítsd tanodhoz, de ők kevélykedtek s nem hallgattak parancsolataidra és rendeleteid ellen vétkeztek, melyeket megtesz az ember és él általuk, és makacs vállat mutattak és nyakukat megkeményítették és nem hallgattak rád. ³⁰ És elmúlni engedtélt rajtuk sok esztendő és meginttetted őket szellemeddel prófétáid által, de nem figyeltek, és adtad őket az országok népeinek kezébe. ³¹ De nagy irgalmadban nem tettél velük végpusztítást és el nem hagytad őket, mert kegyelmes és irgalmas Isten vagy. ³² Most tehát, oh Istenünk, a nagy, hatalmas és félelmetes Isten, a ki megőrzi a szövetséget és a szeretetet, ne legyen csekély előtted mind az a fáradalom, a mely ért minket, királyainkat, nagyjainkat, papjainkat, prófétáinkat és atyáinkat, és egész népedet Assúr királyainak napjaitól fogva egészen e mai napig. ³³ De te igazságos vagy mind a mellett, a mi reánk jött, mert igazat cselekedtélt, mi pedig gonoszok voltunk. ³⁴ És a mi királyaink, nagyjaink, papjaink és atyáink nem tették meg tanodat s nem figyeltek parancsolataidra és bizonyosságaidra, melyekkel meginttetted őket. ³⁵ Hisz ők az ő királyságukban és a bőséges javad mellett, a melyet adtál nekik s abban a tágas és kövér országban, a melyet eléjük adtál, nem szolgáltak téged s nem tértek meg rossz cselekedeteiktől. ³⁶ Ime mi ma szolgák vagyunk, az ország pedig, melyet őseinknek adtál, hogy egyék gyümölcsét s javát, ime mi szolgák vagyunk

rajta; ³⁷ és termését szaporítja a királyok számára, a kiket fölénk tettél vétkeink miatt; s a testeink fölött uralkodnak és barmunk fölött tetszésük szerint és nagy szorultságban vagyunk mi.

10. ¹ S mindezért szilárd szövetséget kötünk és azt megírjuk; a lepecsételt iraton legyenek nagyjaink, levitáink, papjaink. ² És a lepecsételt iratokon voltak: Nechemja, a tirsáta, Chakhalja fia, meg Czikkija; ³ Szerája, Azarja, Jirmeja; ⁴ Paschúr, Amarja, Malkija; ⁵ Chattús, Sebanja, Mallúkh; ⁷ Chárím, Merémót, Óbadja; ⁶ Dániél, Ginnetón, Bárúkh; ⁸ Mesullám, Abija, Mijjámín; ⁹ Maazja, Bilgáj, Semája; ezek a papok. ¹⁰ S a leviták: Jésúa, Azanja fia, Binnúj, Chénádád fiai közül Kadmiél; ¹¹ és testvéreik: Sebanja, Hodija, Kelíta, Pelája, Chánán; ¹² Míkha, Rechób, Chasabja; ¹³ Zakkúr, Sérébja, Sebanja; ¹⁴ Hódija, Báni, Benínú. ¹⁵ A nép fejei: Pareós, Páchat-Móáb, Élám, Zattú, Báni; ¹⁶ Bunni, Azgád, Bébáj; ¹⁷ Adónija, Bigvai, Adín; ¹⁸ Átér, Chizkija, Azzúr; ¹⁹ Hódija, Chásúm, Béczaj; ²⁰ Chárif, Anátót, Nébjaj; ²² Magpiás, Mesullám, Chézír; ²² Mesézabél, Czádók, Jaddúa; ²³ Pelatja, Chánán, Anája; ²⁴ Hóséa, Chananja, Chassúb; ²⁵ Hallóchés, Pilchá, Sóbék; ²⁶ Rechúm, Chasabna, Máaszéja; ²⁷ Achija, Chánán, Ánán; ²⁸ Mallukh, Chárím, Báana. ²⁹ A többi nép pedig, a papok, a leviták, a kapuőrök, az énekesek, a szentélyszolgák s mindaz, a ki elkülönödött az országok népeitől az Isten tanához, nejeik, fiaik és leányaik, mindenki, a kinek tudása és értelme volt, ³⁰ velük tartottak testvéreikkel, hatalmaikkal és hitbe meg eskübe léptek, hogy járnak Isten tana szerint, a mely adatott Mózes, Isten szolgája által, és hogy megőrizzük és megteszszük az Örökkévalónak, a mi Urunknak mind a parancsolatait és rendeleteit és

törvényeit; ³¹ és hogy nem adjuk leányainkat az ország népeinek és az ő leányaikat nem vesszük el fiainknak. ³² És az ország népei, a kik hozzák az árukat és mindenféle eleséget szombat napján eladásra, azoktól nem veszünk szombaton és szent napon; s hogy elhagyjuk a hetedik esztendőt s mindennemű adósságot. ³³ És megállapítottuk magunk számára parancsolatképen, hogy magunkra vállalunk egyharmad sékelt évente Istenünk házának szolgálatára; ³⁴ a rend kenyérére, meg az állandó lisztáldozatra és az állandó égő áldozatra, a szombatra, az újholdakra, az ünnepekre meg a szentségekre és vétekáldozatokra, hogy engesztelést szerezzenek Izraél számára, és Istenünk házának minden munkájára. ³⁵ És a sorsokat kivetettük a fa hozatalára, a papok, a leviták s a nép, hogy meg hozzuk azt Istenünk házának, atyai házaink szerint meghatározott időkből évről-évre, tüzelésül az Örökkévalónak, Istenünknek oltárán, a mint írva van a tanban. ³⁶ És hogy meg hozzuk földünk zsengejét s mindennemű fa minden gyümölcsének zsengejét évről-évre az Örökkévaló házába. ³⁷ És elsőszülött fiainkat és barmainkat, a mint írva van a tanban, és hogy marháink meg juhaink elsőszülöttjeit elhozzuk Istenünk házába a papoknak, kik szolgálatot tesznek Istenünk házában. ³⁸ És tésztánk elsejét és adományainkat s minden fa gyümölcsét, mustot s olajat elhozzuk a papoknak Istenünk házának kamaráiba s földünk tizedét a levitáknak; és maguk a leviták azok, a kik beszedik a tizedet mind a földművelő városainkban. ³⁹ És együtt legyen egy pap, Árón fia, a levitákkal, midőn a leviták beszedik a tizedet; s a leviták vigyék föl a tizednek tizedét Istenünk házába a kamarákba, a kincstárba. ⁴⁰ Mert a kamarákba viszik

Izraél fiai és Lévi fiai a gabonának, a mustnak és az olajnak adományát; és ott vannak a szentély edényei, meg a szolgálattelvő papok s a kapuőrök s az énekesek. S el nem fogjuk hagyni Istenünknek házát.

11. ¹ És laktak a népnek nagyjai Jeruzsálemben, a többi nép pedig — sorsot vetettek, hogy behozzanak egyet tiz közül, hogy Jeruzsálemben, a szent városban lakják, a kilencz rész pedig a városokban. ² És megáldotta a nép mindazon embereket, a kik följánlkoztak, hogy Jeruzsálemben lakjanak.

³ És ezek a tartomány fejei, a kik Jeruzsálemben laktak; Jehúda városaiban pedig laktak, kiki az ő birtokán, városaikban, az izraeliták, a papok s a leviták s a szentélyszolgák meg Salamon szolgáinak fiai. ⁴ És Jeruzsálemben laktak Jehúda fiai közül meg Benjámin fiai közül.

Jehúda fiai közül: Atája, Uzzija fia, Zekarja fia, Amarja fia, Sefatja fia, Máhalalél fia, Pérecz fiai közül; ⁵ meg Máaszéja, Bárúkh fia, Kol-Chóze fia, Chazája fia, Adája fia, Jójárib fia, Zekharja fia, a Silóni fia. ⁶ Mind a Pérecz fiai, kik Jeruzsálemben laktak, négyszázhatvan-nyolcz, derék férfiak. ⁷ És ezek Benjámin fiai: Szallú, Mesullám fia, Jóéd fia, Pedája fia, Kólája fia, Máaszéja fia, Itiél fia, Jesája fia; ⁸ és utána Gabbáj, Szalláj, kilenczszázhuszonnyolcz; ⁹ és Jóél, Zikri fia, előljárójuk volt, Jehúda, Haszenúa fia pedig a város fölött mint második. ¹⁰ A papok közül: Jedája, Jójárib fia, Jákhin; ¹¹ Szerája, Chilkija fia, Mesullám fia, Czádók fia, Merájót fia, Achitúb fia, az Isten házának fejedelme; ¹² és testvéreik, a kik a ház munkáját végzik, nyolczszázhuszonkettő. És Adája, Jeróchám fia, Pelalja fia, Amczi fia, Zekharja fia, Paschúr fia, Malkija fia; ¹³ és testvé-

rei, atyai házak fejei, kétszáznegyvenkettő. És Amáseszaj, Azarél fia, Achzaj fia, Mesillémót fia, Immér fia; ¹⁴ és testvéreik, derék vitézek, százhuszonnyolcz. Elöljárójuk pedig Zabdiél, Haggédólim fia. ¹⁵ És a leviták közül: Semája, Chassúb fia, Azrikám fia, Chasabja fia, Bunni fia volt; ¹⁶ Sabbetaj pedig és Józábád, az Isten házának külső munkálatai fölött, a leviták fejei közül; ¹⁷ s Mattanja, Míkha fia, Zabdi fia, Ászáf fia, feje a dicsérő éneknek, a ki hálamondásra szólít az imádságnál, meg Bakbukja, mint második testvérei közül, s Abda, Sammúa fia, Gálál fia, Jedútún fia. ¹⁸ Mind a leviták a szent városban: kétszáznyolczvannégy. ¹⁹ És a kapuőrök: Akkúb, Talmón és testvéreik, a kik a kapukban öröködnék: százhetvenkettő. ²⁰ És a többi izraeliták, papok, leviták, mind a Jehúda városaiban, kiki az örökségében. ²¹ A szentélyszolgák pedig laktak az Ófelelen, és Czicha meg Gispa a szentélyszolgák fölött voltak. ²² És a leviták előljárója Jeruzsálemben: Uzzi, Báni fia, Chasabja fia, Mattanja, Míkha fia, Ászáf fiai az énekesek közül, az Isten házának munkája élén. ²³ Mert a király rendelete volt számukra és biztos illetmény az énekesek számára, a mindennapi a maga napján. ²⁴ És Petachja, Mesézábél fia, Zérach, Jehúda fia fiai közül, a király meghatalmazottja volt a népnek minden ügyében. ²⁵ S a mi a falvakat illeti, mezőikön, Jehúda fiai közül laktak Kirjat-Arbában és leányvárosaiban, Díbónban és leányvárosaiban, Jekabczeélben és falvaiban; ²⁶ Jészúában, Móládában, Bét-Péletben; ²⁷ Chaczár-Súálban, Beér-Sébában és leányvárosaiban; ²⁸ Cziklágban, Mekhónában és leányvárosaiban; ²⁹ Én-Rimmónban, Czoreában, Jarmútban; ³⁰ Zánóach, Adullám és falvaik, Lákhis és mezői, Azéka és leányvárosai, táboroztak Beér-

Sébától Hinnóm völgyéig. ³¹ Benjámin fiai pedig Gébától kezdve: Mikhmás, Ajja, Bét-Él és leányvárosai; ³² Anátót, Nób, Ananja; ³³ Cháczór, Ráma, Gittájim; ³⁴ Chádíd, Czebóim, Neballát; ³⁵ Lód, Ónó, a mesteremberek völgye. ³⁶ És a leviták közül Jehúdához való szakaszok Benjáminhoz tartoztak.

12. ¹ És ezek a papok, meg leviták, a kik fölmentek Zerubbábel, Sealtiel fiával és Jészúával: Szerája, Jirmeja, Ezra; ² Amarja, Mallúkh, Chattús; ³ Sekhanja, Rechúm, Merémót; ⁴ Iddó, Ginnetój, Abija; ⁵ Mijjámin, Máadja, Bilga; ⁶ Semája, Jójárib, Jedája; ⁷ Szallú, Ámók, Chilkija, Jedája. Ezek a papok fejei és testvéreik Jészua napjaiban. ⁸ És a leviták: Jészua, Binnúj, Kadmiél, Sérébja, Jehúda, Mattanja; ő és testvérei a hálaének fölött. ⁹ És Bakbukja meg Unni, az ő testvéreik, velük szemben osztályok szerint. ¹⁰ És Jészua nemzette Jójákímot, és Jójákím nemzette Eljásíbot és Eljásíb nemzette Jójádát; ¹¹ és Jójádá nemzette Jónátánt és Jónátán nemzette Jaddúát. ¹² És Jójákím idejében voltak papok, atyai házak fejei: Szerájától Merája, Jirmejától Chananja; ¹³ Ezrától Mesullám, Amarjától Jehóchánán; ¹⁴ Melíkhútól Jónátán, Sebanjától József; ¹⁵ Chárimtól Adna; Merájóttól Chelkaj; ¹⁶ Iddótól Zekharja; Ginnetóntól Mesullám; ¹⁷ Abijától Zikhri; Minjámintól, Móadjától Piltaj; ¹⁸ Bilgától Sammúa; Semájától Jehónátán; ¹⁹ Jójáribtól Mattenaj; Jedájától Uzzi; ²⁰ Szallajtól Kallaj; Amóktól Éber; ²¹ Chilkijától Chasabja; Jedájától Netanél. ²² A leviták Eljásíb, Jójádá, Jóchánán és Jaddúa napjaiban föl voltak írva, az atyai házak fejei, a papok is a perzsa Dárjaves uralmáig.

²³ Lévi fiai, az atyai házak fejei, föl vannak írva a krónika könyvében; még pedig Jóchánánnak, Eljásíb

fiának, napjaiig; ²⁴ S a leviták fejei: Chasabja, Sérébja, Jésúa Kadmiél fia, meg testvéreik velük szemben, dicsérő énekre s hálamondásra Dávidnak, az Isten emberének parancsolata szerint; osztály osztály mellett. ²⁵ Mattanja, Bakbukja, Óbadja, Mesullám, Talmón, Akkúb kapuörök, őrizetet tevők a kapuk tárházaiban. ²⁶ Ezek voltak Jójákimnak, Jésúa, Jóczádák fia fiának napjaiban s Nechemja, a helytartó s Ezra pap, az írástudó napjaiban.

²⁷ És Jeruzsálem falának fölavatásakor fölkeresték a levitákat mind a helyeikből, hogy bevigyék őket Jeruzsálembe, hogy tartsanak felavatást meg örömnepet háladalokkal meg énekkel, czimbalmokkal, lantokkal és hárfákkal. ²⁸ És egybegyültek az énekesek fiai, még pedig a Jeruzsálem körül levő kerületből és a Netófabeliek falvaiból; ²⁹ és Bet-Gilgálból és Gébá meg Azmávet mezőiről, mert falvakat építettek maguknak az énekesek Jeruzsálem körül. ³⁰ És megtisztálgodtak a papok és a leviták; és megtisztították a népet meg a kapukat és a falat. ³¹ És fölvonultattam Jehúda nagyjait a fal fölé s fölállítottam két nagy hálakart s meneteket, jobbra a falon fölül, a szemét kapuja felé. ³² És ment utánuk Hósája s Jehúda nagyjainak fele; ³³ és Azarja, Ezra, Mesullám; ³⁴ Jehúda és Benjámin, meg Semája és Jirmeja. ³⁵ És a papok fiai közül trombitákkal: Zekharja, Jónátán fia, Semája fia, Mattanja fia, Mikhája fia, Zakkúr fia, Ászáf fia; ³⁶ és testvérei: Semája, Azarél, Milelaj, Gilelaj, Máaj, Netanél, Jehúda, Chanáni, Dávidnak, Isten emberének hangszereivel; Ezra, az írástudó pedig előttük volt. ³⁷ És a forrás kapuja felé egyenesen maguk előtt fölmentek Dávid városának lépcsőin a falhoz való feljáraton Dávid házán

fölül egészen a víz kapujáig keleten. ³⁸ A második hála-
kar pedig, a mely átellenben ment — annak én men-
tem utána — s a nép fele a falon fölül, a kemenczék
tornya felől egészen a széles falig; ³⁹ és Efraim kapuja
felől a régi kapu felé s a halak kapuja felé és Chana-
nél tornyánál meg a Méa tornyánál egészen a juhok
kapujáig, és megállottak az őrség kapujában. ⁴⁰ És meg-
állt a két hála-
kar az Isten házá-
nál, én is, meg a vezérek
fele én velem; ⁴¹ és a papok: Eljákim, Máaszéja, Min-
jámín, Mikhája, Eljóénaj, Zekharja, Chananja, trombiták-
kal, ⁴² és Máaszéja, Semája, Eleázár, Uzzi, Jehóchánán,
Malkija, Élám és Ézer. És hangjukat hallatták az éne-
kesek, Jizrachja pedig volt az előljáró. ⁴³ És áldoztak
ama napon nagy vágóáldozatokat s örvendeztek, mert
Isten megörvendeztette őket nagy örömmel; s a nők és
a gyermekek is örvendeztek; és elhallatszott Jeru-
zsálem öröme messzire.

⁴⁴ És kirendeltettek ama napon férfiak a kamarák
fölé, az adományok, zsengek és tizedek tárházai szá-
mára, hogy azokban gyűjtsék össze a városok mezői
szerint a tanban elrendelt illetményeket a papok és
leviták részére, mert Jehúdának öröme telt a papokban
s levitákban, kik ott álltak, ⁴⁵ és őrizték Istenük őrizetét
s a tisztaság őrizetét, az énekesek s kapuőrök is, Dá-
vidnak és fiának, Salamonnak parancsolata szerint.
⁴⁶ Mert Dávidnak és Ászáfnak, hajdanta az énekesek
fejének napjai óta volt dicsérő dal és hálamondás az
Istennek tiszteletére. ⁴⁷ És egész Izraél Zerubbábel nap-
jaiban és Nechemja napjaiban adta az énekesek és a
kapuőrök illetményeit, a mindennapit a maga napján;
és juttattak szent részt a levitáknak s a leviták juttat-
tak szent részt Áron fiainak.

¹ Ama napon felolvastatott Mózes könyvéből a nép **13.** füle hallatára és találtatott írva benne, hogy ne jusson be ammónita és móábita az Isten gyülekezetébe örökre; ² mert nem mentek eléje Izraél fiainak kenyérrel és vízzel s fölbérelte ellene Bileámot, hogy megátkozza, de az Istenünk átváltoztatta az átkot áldássá. ³ És volt, midőn hallották a tant, elkülönítettek minden gyülevész népet Izraéltól.

⁴ Ennek előtte pedig Eljásíb, a pap, el volt helyezve Istenünk házának kamarájában; rokona volt Tóbijának. ⁵ És berendezett neki egy nagy kamarát, s ott szokták azelőtt elhelyezni a lisztáldozatot, a tömjént meg az edényeket s a gabona, must és olaj tizedét, a leviták meg az énekesek és a kapuőrök illetményét és a papok adományát. ⁶ Mindez idő alatt nem voltam én Jeruzsálemben, mert Artachsásztnak, Babel királyának harminczkettedik évében a királyhoz mentem el és egy idő múlva elkérezkedtem a királytól. ⁷ Érkeztem Jeruzsálembe és észrevettem a rosszaságot, a mit Eljásíb elkövetett Tóbijáért, berendezvén neki egy kamarát Isten házának udvaraiban. ⁸ S ez nagyon rosszul esett nekem és kidobtam Tóbija házának minden holmiját a kamarából az utcára. ⁹ És elrendeltem, megtisztították a kamarákat s visszahelyeztem oda az Isten házának holmiját, a lisztáldozatot meg a tömjént. ¹⁰ Megtudtam, hogy a leviták illetményei nem adattak meg s megszöktek kiki a mezőjére, a leviták meg az énekesek, a szolgálatot végzők. ¹¹ Akkor pöröltem a vezérekkel s mondtam: Miért van elhagyatva az Isten háza? Erre összegyűjtöttem őket és állásukba fölállítottam őket. ¹² Mind a Jehúdabeliek pedig elhozták a gabonának, mustnak és olajnak tizedét a tárházakba.

¹³ És a tárházak fölé rendeltem Selemját, a papot, és Czádókot, az írástudót és Pedáját a leviták közül s melléjük Chánánt, Zakkúrnak, Mattanja fiának fiát, mert hűségeseknek tekintettek s az ő dolguk volt, hogy részüket adják testvéreiknek. ¹⁴ Emlékezzél meg rólam, Istenem, e miatt; s el ne töröld jótéteményeimet, a melyeket tettem Istenem házával és őrizeteivel. ¹⁵ Azokban a napokban láttam Jehúdában olyanokat, kik borsajtókat tapostak szombaton és behordták az asztagokat s fölrakták a szamarakra, meg bort is, szőlőt, fügét s mindenféle terhet s bevitték Jeruzsálembe a szombat napján és én megintettem őket, a mely napon eleséget árúsítottak. ¹⁶ És a Czórbeliek, a kik benne laktak, hoztak halat s mindenféle árút, s elárúsították szombaton Jehúda fiainak, Jeruzsálemben. ¹⁷ Ekkor pöröltem Jehúda nemeseivel és mondtam nekik: Micsoda gonosz dolog ez, a mit ti míveltek és megszenségtelenítitek a szombat napját? ¹⁸ Nemde így cselekedtek őseitek és hozta Istenünk mind e veszedelmet reánk és erre a városra; s ti még növelitek a haragot Izraél ellen, megszenségtelenítvén a szombatot. ¹⁹ És volt, midőn árnyék lett Jeruzsálem kapuinál a szombat előtt, elrendeltem és bezárattak az ajtók és elrendeltem, hogy ki ne nyissák azokat a szombat utánig; legényeim közül pedig a kapukhoz állítottam, hogy teher be ne jusson a szombat napján. ²⁰ És háltak a kalmárok és minden árúnak elárúsítói Jeruzsálemen kívül egyszer s kétszer. ²¹ De én megintettem őket és szóltam hozzájuk: Miért háltok a fallal szemben? Ha ismétlitek, kezet nyújtok ki elleneitek! Attól az időtől fogva nem jöttek be szombaton. ²² És megmondtam a levitáknak, hogy megtisztálkodván, jöjjenek be a kapukat őrzők, hogy a szombat napját

megszenteljék. E miatt is emlékezzél meg rólam, Istenem s könyörülj rajtam szereteted bősége szerint.²³ Azokban a napokban azt is láttam, hogy a zsidók elvettek asdódi, ammóni és móábi nőket; ²⁴ és gyermekeik fele részében asdódi nyelven beszélnek, s nem is tudnak zsidóul beszélni, s mindenik népnek nyelvén.²⁵ És pöröltem velük s megátkoztam őket s megvertem közülük néhányat és tépegettem őket; s megesketttem őket az Istenre: ne adjátok leányaitokat az ő fiaiknak s ne vegyetek el leányaik közül a ti fiaitoknak s magatoknak. ²⁶ Nemde ezek által vétkezett Salamon, Izraél királya? pedig a sok nemzet között nem volt király olyan, mint ő és szeretettje volt Istenének és az Isten őt királylyá tette egész Izraél fölé; még őt is vétekre indították az idegen asszonyok. ²⁷ És rólatok kell-e hallanunk, hogy mind e nagy rosszaságot elkövetitek, hűtelenkedve Istenünk iránt azzal, hogy idegen asszonyokat vettetek el? ²⁸ És Jójádának, Eljásíb fiának, a főpapnak fiai közül volt egy veje a chóróni Szanballát-nak; és én elkergettem őt mellőlem. ²⁹ Emlékezzél meg róluk, Istenem, a papságnak és a papság meg leviták szövetségének bemocskolása miatt. ³⁰ És én megtisztítottam őket mindentől, a mi idegen s felállítottam őrizeteket a papok s a leviták számára, kinek-kinek munkájára, ³¹ és a fának meghatározott időkbén való hozatalára és a zsengékre. Emlékezzél meg rólam, Istenem, javamra!

KRÓNKA.

ELSŐ KÖNYV.

1. ¹ Ádám, Sét, Enós; ² Kénán, Máhalalél, Jéred; ³ Chanókh, Metúsélach, Lémekh; ⁴ Nóé, Sém, Chám, Jéfet. ⁵ Jéfet fiai: Gómer, Mágóg, Mádaj, Jáván és Túbál; Mésekh és Tírász. ⁶ És Gómer fiai: Askenaz, Dífat és Tógarma. ⁷ És Jáván fiai: Elísa, Tarsísa, Kittim és Ródánim. ⁸ Chám fiai: Kús és Miczraim, Pút és Kanaán. ⁹ És Kús fiai: Szebá, Chavíla, Szabta, Raema, Szabtekha; Raema fiai pedig Sebá és Dedán. ¹⁰ És Kús nemzette Nimródót; ő kezdett lenni hős a földön. ¹¹ Miczraim pedig nemzette Lúdimot, Anámimot, Lehábimot és Naftúchimot, ¹² Patrúszimot meg Kaszlúchimot, a honnan származtak a filiszteusok, és Kaftórimot. ¹³ Kanaán pedig nemzette Czídónt, elsőszülöttjét, es Chétet, ¹⁴ és a Jebúszit, az Emórit, a Girgásit; ¹⁵ a Chivvit, az Arkit, és a Színit; ¹⁶ az Arvádit, a Czemárit és a Chamátit. ¹⁷ Sém fiai: Élám, Assúr, Arpakhsad, Lúd, Arám, Úcz, Chúl, Géter és Mésekh. ¹⁸ Arpakhsad pedig nemzette Sélachot; és Sélach nemzette Ébert; ¹⁹ Ébernek pedig született két fia; az egyiknek neve Péleg, mert az ő napjaiban fölosztódott a föld, és testvérének neve Joktán. ²⁰ És Joktán nemzette Almódádot, Sélefet, Chaczarmávetet és Jéráchet; ²¹ Hádórá-

mot, Uzált és Diklát; ²²Ébált, Abimáélt és Sebát; ²³Ófirt, Chavilát és Jóbábot. Mindezek Joktán fiai. ²⁴Sém, Arpakhsad, Sélach; ²⁵Éber, Péleg, Reú; ²⁶Szerúg, Náchór, Térach; ²⁷Abrám, az Ábrahám. ²⁸Ábrahám fiai: Izsák és Ismaél. ²⁹Ezek a nemzetségeik: Ismaél elsőszülöttje Nebájót, Kédár, Adbeél és Mibszám; ³⁰Mismá, Dúma, Masszá, Chadád és Téma; ³¹Jetúr, Náfis és Kédema. Ezek Ismaél fiai. ³²És Ketúrának, Ábrahám ágyasának fiai: ő szülte Zimránt, Joksánt, Medánt, Midjánt, Jisbákot és Súachot; Joksán fiai pedig Sebá és Dedán. ³³És Midján fiai: Éfa, Éfer, Chanókh, Abidá és Eldáa. Mindezek Ketúra fiai. ³⁴És nemzette Ábrahám Izsákot; Izsák fiai: Ézsau és Izraél. ³⁵Ézsau fiai: Elifáz, Reúél, Jeús, Jaelám és Kórach. ³⁶Elifáz fiai: Témán, Ómár, Czeví, Gaetám, Kenáz, Timná és Amálék. ³⁷Reúél fiai: Náchat, Zérach, Samma és Mizza. ³⁸Széir fiai pedig: Lótán, Sóbál, Czibeón, Ana, Dísón, Éczer és Disán. ³⁹Lótán fiai pedig: Chóri és Hómám; és Lótán nővére: Timná. ⁴⁰Sóbál fiai: Alján, Mánáchat, Ébal, Sefi és Ónám. Czibeón fiai: Ajja és Ana. ⁴¹Ana fiai: Dísón; és Dísón fiai: Chamrán, Esbán, Jitrán és Kherán. ⁴²Éczer fiai: Bilhán, Zaaván, Jaakán; Dísón fiai: Úcz és Arán.

⁴³És ezek a királyok, a kik uralkodtak Edóm országában, mielőtt király uralkodott Izraél fiai fölött: Bélá, Beór fia, és városának neve Dinhába. ⁴⁴Meghalt Bélá és király lett helyette Jóbáb, Zérach fia Boczrából. ⁴⁵Meghalt Jóbáb és király lett helyette Chúsám, a témáni országából. ⁴⁶Meghalt Chúsám és király lett helyette Hadád, Bedád fia, a ki megverte Midjánt Móáb földjén, és városának neve: Avit. ⁴⁷Meghalt Hadád és király lett helyette Szamla, Maszrékából. ⁴⁸Meghalt

Szamlá és király lett helyette Sául, a folyam melletti Rechóbótból. ⁴⁹ Meghalt Sául és király lett helyette Báal-Chánán, Akbór fia. ⁵⁰ Meghalt Báal-Chánán és király lett helyette Hadád; és városának neve: Pái; feleségének neve pedig: Mehétabél, Matréd leánya, Mé-Záháb leánya. ⁵¹ Meghalt Hadád. És voltak Edóm törzsfejei: Timná törzsfő, Alva törzsfő, Jetét törzsfő; ⁵² Oholibáma törzsfő, Éla törzsfő, Pinón törzsfő; ⁵³ Kenáz törzsfő, Témán törzsfő, Mibczár törzsfő; ⁵⁴ Magdiél törzsfő, Iram törzsfő. Ezek Edóm törzsfejei.

2. ¹ Ezek Izraél fiai: Reúbén, Simeón, Lévi, Jehúda, Jisszákhár és Zebúlún; ² Dán, József, Benjámin, Naf-táli, Gád és Ásér. ³ Jehúda fiai: Ér, Ónán és Séla; hárman születtek neki Súának leányától, a kanaáni nőtől. De Ér, Jehúda elsőszülöttje, rossz volt az Örökkévaló szemében, és megölte őt. ⁴ És menyé, Támár szülte neki Péreczet és Zérachot. Mind a Jehúda fiai öten. ⁵ Pérecz fiai: Checchrón és Chámúl. ⁶ És Zérach fiai: Zimri, Étán, Hémán, Kalkól és Dará; valamennyiök öten; ⁷ és Karmí fiai: Ákhár, Izraél megzavarója, a ki hűtlenkedett az örökszentségen. ⁸ És Étán fiai: Azarja; ⁹ és Checchrón fiai, a kik születtek neki: Jerachmeél, Rám és Kelúbáj. ¹⁰ Rám pedig nemzette Ammínádábot, és Ammínádáb nemzette Nachsönt, Jehúda fiainak fejedelmét; ¹¹ és Nachsón nemzette Szalmát, és Szalma nemzette Bóazot; ¹² és Bóaz nemzette Óbédet, és Óbéd nemzette Jisajt. ¹³ Jisaj pedig nemzette: elsőszülöttjét Eliábot; és Abínádab a második, Simea a harmadik; ¹⁴ Netanél a negyedik, Raddaj az ötödik; ¹⁵ Óczem a hatodik, Dávid a hetedik; ¹⁶ és nővéreik: Czerúja és Abigájil; Czerúja fiai pedig: Absaj, meg Jóáb és Aszáél,

hárman; ¹⁷ és Abigájil szülte Amászát, és Amásza atyja az ismaelita Jéter. ¹⁸ És Káléb, Checyrón fia nemzett Azúbával, feleségével és Jerióttal; és ezek fiai: Jéser, Sóbáb és Ardón. ¹⁹ Meghalt Azúba, és elvette magának Káléb Efrátot, az szülte neki Chúrt. ²⁰ És Chúr nemzette Urit; és Uri nemzette Beczalélt. ²¹ Azután bement Checyrón Mákhirnak, Gileád atyjának leányához, s ő elvette őt, midőn hatvan éves volt; és szülte neki Szegúbot. ²² És Szegúb nemzette Jáirt; annak volt huszonhárom városa Gileád országában. ²³ És elvette Gesúr meg Arám tőlük Jáir falvait: Kenátot és leányvárosait, hatvan várost. Mindezek Mákhirnak, Gileád atyjának fiai. ²⁴ És miután Checyrón meghalt Káléb-Efrátában, Checyrón felesége pedig Abíja volt, szülte neki Aschúrt, Tekóa atyját. ²⁵ És voltak Jerachmeélnek, Checyrón elsőszülöttjének fiai: az elsőszülött Rám, meg Búna, Óren, Óczem, Achija. ²⁶ És volt Jerachmeélnek más felesége, neve Atára, Ónám anyja az. ²⁷ És voltak Rámnak, Jerachmeél elsőszülöttjének fiai; Máacz, Jámín és Éker. ²⁸ Ónám fiai: Sammáj és Jádá; Sammáj fiai pedig: Nádáb és Abisúr. ²⁹ És Abisúr feleségének neve: Abichájil; szülte neki Achbánt és Mólidot. ³⁰ És Nádáb fiai: Széled és Appájim; és meghalt Széled gyermekek nélkül. ³¹ Appájim fiai: Jisei; és Jisei fiai: Sésán; és Sésán fiai: Achláj. ³² És Jádának, Sammáj testvérének, fiai: Jéter és Jónátán; és meghalt Jéter gyermekek nélkül. ³³ És Jónátán fiai: Pélet és Zázá. Ezek voltak Jerachmeél fiai. ³⁴ És nem voltak Sésánnak fiai, hanem csak leányai; Sésánnak pedig volt egy egyiptomi szolgálója, neve Jarchá. ³⁵ És Sésán feleségül adta leányát szolgálójának Jarchának; az szülte neki Attájt: ³⁶ és Attáj nemzette Nátánt; és Nátán nemzette Zábádot:

³⁷ és Zábád nemzette Eflált; és Eflál nemzette Óbédet; ³⁸ és Óbéd nemzette Jéhút: és Jéhú nemzette Azarját; ³⁹ és Azarja nemzette Chéleczet; és Chélecz nemzette Eleászt; ⁴⁰ és Eleásza nemzette Sziszmájt; és Sziszmáj nemzette Sallúmot; ⁴¹ és Sallúm nemzette Jekamját; és Jekamja nemzette Elisámát. ⁴² És Kálébnek, Jerachmeél testvérének fiai: Mésá az elsőszülöttje, az Zíf atyja; és Márésának, Chebrón atyjának fiai. ⁴³ Chebrón fiai pedig: Kórach, Tappúach, Rékem és Sémá. ⁴⁴ És Sémá nemzette Ráchamot, Jorkeám atyját: és Rékem nemzette Sammájt. ⁴⁵ És Sammáj fia: Máón; Máón pedig Bét-Czúr atyja. ⁴⁵ Éfa pedig, Káléb ágyasa, szülte Cháránt, Móczát és Gázézot; és Chárán nemzette Gázézot. ⁴⁷ És Jehdáj fiai: Régem, Jótám, Gésán, Pélet, Éfa és Sáaf. ⁴⁸ Káléb ágyasa Máakha, szülte Sébert és Tirchanát; ⁴⁹ és szülte Sáafot, Madmanna atyját, Sevát, Makhbéna atyját és Gibeá atyját; Káléb leánya pedig: Akhsza. ⁵⁰ Ezek voltak Káléb fiai: Chúrnak, Efráta elsőszülöttjének fiai, Sóbál, Kirjat Jeárim atyja; ⁵¹ Szalma, Bét-Léchem atyja, Cháréf, Bet-Gádér atyja. ⁵² És voltak fiai Sóbálnak, Kirját-Jeárim atyjának: Háróeh, a Menuchót fele. ⁵³ És Kirját Jeárim családjai: a Jitri, a Púti, a Súmáti és a Misrái; ezek-től származtak a Czoreabeli és az Estáólbeli. ⁵⁴ Szalma fiai: Bét-Léchem, a Netófabeli, Atrót-Bét-Jóáb és a Mánáchatbéli fele, a Czorei: ⁵⁵ és az irástudók családjai, Jábéczi lakói, Tireátiak, Simeátiak, Szúkhátiak, azok a Kínimok, a kik erednek Chammáttól, Rékháb házának atyjától.

3. ¹ És ezek voltak Dávid fiai, a kik születtek neki Chebrónban: az elsőszülött Amnón, a Jizreélbéli Achínóamtól; a második Dániel, a Karmelbéli Abigájiltól;

² a harmadik Absálóm, fia Máakhának, Talmáj Gesúr királya leányának; a negyedik Adónija, Chaggit fia; ³ az ötödik Sefatja Abítáltól; a hatodik Jitreám, nejétől Eglától. ⁴ Hatan születtek neki Chebrónban. És ő ott király volt hét évig és hat hónapig; harminczhárom évig pedig király volt Jeruzsálemben. ⁵ És ezek születtek neki Jeruzsálemben: Simea, Sóbáb, Nátán és Salamon; négyen Bat-Súától, Ammiél leányától, ⁶ Jibchár, Elisámá és Elifélet: ⁷ Nógah, Néfeg és Jáfia; ⁸ Elisámá, Eljádá és Elifélet: kilenczen. ⁹ Mind Dávid fiai, az ágyasok fiain kívül; és Támár volt a nővérük.

¹⁰ És Salamon fia: Rechabeám; Abija a fia, Ászá a fia, Jehósáfát a fia; ¹¹ Jórám a fia, Achazjáhú a fia, Jóás a fia; ¹² Amaczjáhú a fia, Azarja a fia, Jótám a fia; ¹³ Áház a fia, Chizkijáhú a fia, Menasse a fia; ¹⁴ Ámón a fia, Jósijáhú a fia. ¹⁵ Jósijáhú fiai pedig: az elsőszülött Jóchánán, a második Jehójákim, a harmadik Czidkijáhú, a negyedik Sallúm. ¹⁶ És Jehójákim fiai: Jekhonja a fia, Czidkija a fia. ¹⁷ Jekhonja fiai pedig: Asszir, Sealtiél a fia, ¹⁸ meg Malkirám, Pedája, Senacczár, Jekamja, Hósámá és Nedabja. ¹⁹ És Pedája fiai: Zerubbábel és Simeí; és Zerubbábel fia: Mesullám és Chananja; és Selómít a nővérük; ²⁰ meg Chasúba, Óhel, Berekhja, Chaszadja, Júsab-Cheszed, öten. ²¹ És Chananja fia: Pelatja meg Jesája; Refája fiai, Arnán fiai, Óbadja fiai, Sekhanja fiai. ²² És Sekhanja fiai: Semája, és Semája fiai: Chattús, Jigeál, Báriach, Nearja és Sáfát, hatan. ²³ És Nearja fia: Eljóénaj, meg Chizkija és Azrikám, hárman. ²⁴ És Eljóénaj fiai: Hódavjáhú, Eljásíb, Pelája, Akkúb, Jóchánán, Delája és Anáni, heten.

¹ Jehúda fiai: Pérecz, Checchrón, Karmi, Chúr és 4. Sóbál. ² És Reája, Sóbál fia, nemzette Jáchatot, és

Jáchat nemzette Achúmajt és Láhadot. Ezek a Czorea-beliek családjai. ³ És ezek Étám atyjái: Jizreél, Jismá, és Jidbás; és nővérük neve Haczelelponi; ⁴ és Penúél, Gedór atyja, és Ézer, Chúsa atyja; ezek fiai Chúrnak, Efráta elsőszülöttjének, Bét-Léchem atyjának. ⁵ És Aschúrnak, Tekóa atyjának, két felesége volt: Chelea, Náara. ⁶ És szülte neki Náara Achuzzámot, Chéfert, Témnit és az Achastárit; ezek Náara fiai. ⁷ Chelea, fiai pedig: Czéret, Czóchar és Etnán. ⁸ És Kócz nemzette Anúbot és Haczóbébát és Acharchélnak, Hárúm fiának családjait. ⁹ És Jábécz tiszteltebb volt a testvéreinél; anyja pedig Jábécznak nevezte őt, mondván: mert fájdalomban szültem. ¹⁰ És szólította Jábécz Izraél Istenét, mondván: Ha áldva megáldasz engem s gyarapítod határomat s kezed velem lesz és azt teszed, hogy baj ne legyen, meg nem búsítva engemet. És meghozta Isten a mit kért.

¹¹ És Kelúb, Súcha testvére, nemzette Mechirt; ez Estón atyja. ¹² És Estón nemzette Bét-Ráfát, Pászéachot és Techinnát, Ir-Náchás atyját; ezek Rékha emberei. ¹³ És Kenaz fiai: Otniél és Szerája; és Otniél fiai: Chatát. ¹⁴ És Meónótaj nemzette Ofrát, és Szerája nemzette Jóábot, atyját a mesteremberek völgyének; mert mesteremberek voltak. ¹⁵ És Kálébnak, Jefunne fiának fiai: Irú, Éla és Náam és Éla fiai és Kenaz. ¹⁷ És Jehallelél fiai: Zíf, Zífa, Tírja és Aszarél. ¹⁷ És Ezra fiai: Jéter meg Méred, Éfer és Jálón. És szülte Mirjámot, Sammájt és Jisbácho, Estemóa atyját. ¹⁸ És Jehúdabeli felesége szülte Jéredet, Gedór atyját, és Chébert, Szókhó atyját és Jekútiélt, Zánóach atyját. És ezek fiai Bitjának, Fáraó leányának, a kit elvett Méred. ¹⁹ És Hódíja feleségének, Nácham nővérének

fiai: Keíla atyja, a Gérembeli és Eštemóa, a Máakhabeli. ²⁰ És Símón fiai: Amnón, Rinna, Ben-Chánán és Tílon; és Jisei fiai: Zóchéť és Ben-Zóchéť. ²¹ Sélának, Jehúda fiának fiai: Ér, Lékha atyja, Láeda, Márésa atyja és a byssus feldolgozása házának családjai, Asbéa házából. ²² És Jókím meg Kózéba emberei és Jóás meg Száráf, a kik urakká lettek Móábon és Jásúbi-Léchem. S a dolgok régiek. ²³ Ők a fazekasok s az Ültetvények meg Aklok lakói; a királynál az ő munkája végett laktak ott.

²⁴ Simeón fiai: Nemúél, Jámin, Járíb, Zérach, Sálul. ²⁵ Sallúm a fia, Mibszám a fia, Mismá a fia. ²⁶ És Mismá fiai: Chammúél a fia, Zakkúr a fia, Simeí a fia. ²⁷ Simeínek pedig volt tizenhat fia és hat leánya, de testvéreinek nem volt sok gyermeke; és egész nemzetségük nem sokasodott annyira, mint Jehúda fiai. ²⁸ És laktak Beér-Sébában, Móládában, Chaczár-Súálban; ²⁹ Bilhában, Éczemben, Toládban; ³⁰ Betúélben, Chormában, Cziklágban; ³¹ Bet-Markábóťban, Chaczár-Szúszimban, Bét-Bireíben és Sáarájimban — ezek a városaik, míg nem Dávid király lett — ³² és tanyáik Étám, Ájin, Rimmón, Tókhen és Ásán, öt város, ³³ és mind a tanyáik, melyek e városok körül vannak Báalig. Ezek az ő lakóhelyeik, és származási följegyzéseik voltak. ³⁴ És Mesóbáb, Jamlékh, Jósa, Amaczjáh fia; ³⁵ Jóél és Jéhú, Jósibja fia, Szerája fia, Asziél fia; ³⁶ Eljóénaj, Jáakóba, Jesóchája, Aszája, Adiél, Jeszímiél és Benája; ³⁷ Zíza, Sifeí fia, Allón fia, Jedája fia, Simrí fia, Semája fia: ³⁸ Ezek a névszerint felsoroltak fejedelmek voltak családjaikban, és atyai házaik megsokasodva elterjedtek. ³⁹ És mentek Gedór tájéka felé egészen a Völgytől keletre, hogy legelőt keressenek juhaiknak. ⁴⁰ És találtak kövér s jó legelőt, az

ország pedig széles határú volt, nyugodt és boldog, mert Chámtól valók azok, a kik azelőtt ott laktak. ⁴¹ És eljöttek ezek a névszerint felsoroltak Chizkijáhúnak, Jehúda királyának napjaiban s megverték sátraikat s a Meúnbelieket, a kik ott találtattak és kipusztították mind e mai napig s letelepedének helyibök, mert legelő volt ott a juhaik számára. ⁵² És közülök, Simeón fiai közül, ment Széír hegyére ötszáz férfiú és Pelatja, Nearja, Refája és Uzziél, Jisei fiai az élükön; ⁴³ és megverték Amálék menekült részének maradékát s ott laktak mind e mai napig.

5. ¹ És Reúbénnek, Izraél elsőszülöttjének fiai, — mert ő az elsőszülött; de midőn megszenségtelenítette atyjának ágyát, elsőszütöttsége adatott József, Izraél fia fiainak, de nem arra, hogy származási följegyzésben legyen elsőszülöttsége; ² mert Jehúda a leghatalmasabb volt testvérei közt s a fejedelem belőle való, az elsőszülöttség pedig Józsefé — ³ Reúbénnek, Izraél elsőszülöttjének fiai: Chanókh, Pallú, ChecZRón és Karmi. ⁴ Jóélnak fiai: Semája a fia, Góg a fia, Simei a fia; ⁵ Míkha a fia, Reája a fia, Báal a fia; ⁶ Beéra a fia, a kit számkivetett Tilgat Pilneészer, Assur királya; ő volt fejedelme a Reúbéninek. ⁷ És testvérei családjaik szerint, midőn nemzetségeik szerint származásukat följegyezték: a fő Jeiél, meg Zekharjáhú; ⁸ meg Bélá, Ázáz fia, Sémá fia, Jóél fia. Ő lakott Aróérben egészen Nebóig és Báal-Meónig; ⁹ keletre pedig lakott egészen az Eufrátes folyamtól kezdve terülő pusztá felé, mert jószágaik el sokasodtak Gileád országában. ¹⁰ És SÁul napjaiban háborút viseltek a hágáriakkal, és azok kezökbe estek és laktak azok sátraiban Gileádnak egész keleti oldalán. ¹¹ És Gád fiai velök szemben laktak BAsán országá-

ban Szalkháig. ¹² Jóél a fő és Sáfán a második, meg Jáenáj és Sáfát Básánban. ¹³ És testvéreik, atyai házaik szerint: Mikháél, Mesullám, Sébá, Jóráj, Jaekán, Zía és Éber, heten. ¹⁴ Ezek fiai Abícháilnak, a ki Chúri fia, Járóach fia, Gileád fia, Mikháél fia, Jesisáj fia, Jachdó fia, Búz fia; ¹⁵ Achí, Abdiél fia, Gúni fia: atyai házaiknak feje. ¹⁶ És laktak Gileádban, Básánban s leányvárosaiban és mind a Sárón területein végezeteikig. ¹⁷ Mindannyiok származása feljegyeztetett Jótámnak, Jehúda királyának napjaiban és Járobeámnak, Izraél királyának napjaiban.

¹⁸ Reúbén, meg a Gádi és Manasse fél törzsének fiai a vitéz emberek közül, férfiak, kik pajzsot s kardot hordtak és ijjat feszítettek s jártasak voltak a háborúban, negyvennégyezer hétszázhatvan, hadba vonulók, ¹⁹ viseltek háborút a hágáriak, meg Jetúr, Náfis és Nódáb ellen. ²⁰ És győzedelmeskedtek rajtuk, és kezökbe adattak a hágáriak s mindazok, kik velök voltak, mert Istenhez kiáltottak a háborúban s ő engedett fohászuknak, mert bíztak benne, ²⁴ És foglyul vitték jószágaikat, tevéiket ötvenezeret, juhokat ötvenezerkétszázat s szamarakat kétezret és emberi lelket százezret. ²² Mert sok elesett hullott el, mert Istentől volt a háború; és laktak helyettük egészen a számkivetésig. ²³ És Menasse féltörzsének fiai laktak az országban; ők elsokasodtak Básántól Báal-Chermónig s a Szenírig, meg a Chermón hegyéig. ²⁴ És ezek atyai házaik fejei: Éfer, Jiseí, Eliél, Azriél, Jirmeja, Hódavja és Jachdiél, férfiak, a kik derék vitézek, neves emberek, atyai házaik fejei. ²⁵ De hűtlenkedtek őseik Istene ellen és paráználkodtak az ország azon népeinek istenei után, melyeket Isten megsemmisített előlük. ²⁶ És fölébresztette Izraél Istene Púlnak, Assur királyá-

nak szellemét, és Tilgat-Pilnészernek, Assúr királyának szellemét; és számkivetette a Reúbénit, a Gádit meg Menasse féltörzsét s elvitte őket Chaláchba, Chábórba, Hárába és Gózán folyamhoz, mind e mai napig.

²⁷ Lévi fiai: Gérsón, Kehát és Merári. ²⁸ És Kehát fiai: Amrám, Jiczhár, Chebrón és Uzziél. ²⁹ És Amrám fiai: Áron, Mózes és Mirjám. Áron fiai pedig Nádáb és Abíhú, Eleázár és Itámár. ³⁰ Eleázár nemzette Pinechászt, Pinecház nemzette Abísúát; ³¹ Abísúa nemzette Bukkít és Bukki nemzette Uzzít; ³² Uzzí nemzette Zerachját és Zerachja nemzette Merájótot; ³³ Merájót nemzette Amarját és Amarja nemzette Achítúbot; ³⁴ Achítúb nemzette Czádókot és Czádók nemzette Achímáaczot; ³⁵ Achímáacz nemzette Azarját és Azarja nemzette Jóchánánt; ³⁶ Jóchánán nemzette Azarját; ő az, a ki pap volt a házban, melyet épített Salamon Jeruzsálemban. ³⁷ És nemzette Azarja Amarját, és Amarja nemzette Achítúbot; ³⁸ Achítúb nemzette Czádókot és Czádók nemzette Sallúmot; ³⁹ Sallúm nemzette Chilkiját és Chilkija nemzette Azarját; ⁴⁰ Azarja nemzette Szeráját és Szerája nemzette Jehóczádákot. ⁴¹ Jehóczádák pedig elment, midőn az Örökkévaló számkivetette Jehúdát és Jeruzsálemet Nebúkadneczczar által.

6. ¹ Lévi fiai: Gérsóm, Kehát és Merári. ² És ezek Gérsóm fiainak nevei: Libní és Simeí. ³ És Kehát fiai: Amrám, Jiczhár, Chebrón és Uzziél. ⁴ Merári fiai: Machli és Músi. Ezek a Lévi nemzetségei atyai házaik szerint. ⁵ Gérsómtól: Libní az ő fia, Jáchat az ő fia, Zimma az ő fia; ⁶ Jóách az ő fia, Iddó az ő fia, Zérach az ő fia, Jeátraj az ő fia. ⁷ Kehát fiai: Amminádáb az ő fia, Kórach az ő fia, Asszír az ő fia; ⁸ Elkána az ő fia, Ebjászáf az ő fia, Asszír az ő fia; ⁹ Táchat az ő fia, Uriél az ő fia,

Uzzija az ő fia és Sálul az ő fia. ¹⁰ És Elkána fiai: Amászaj és Achimót. ¹¹ Elkána, Elkána fiai: Czófaj az ő fia, Náchat az ő fia. ¹² Eliáb az ő fia, Jeróchám az ő fia, Elkána az ő fia. ¹³ És Sámuel fiai: az elsőszülött Vasni és Abija. ¹⁴ Merári fiai: Machlí; Libní az ő fia, Simeí az ő fia, Uzza az ő fia; ¹⁵ Simea az ő fia, Chaggija az ő fia, Aszája az ő fia.

¹⁶ És ezek azok, a kiket Dávid felállított az Örökkévaló házának éneke számára, amióta a láda megnyugodott. ¹⁷ És szolgálatot tettek a találkozás sátrának hajléka előtt az éneken, míg nem Salamon fölépítette az Örökkévaló házát Jeruzsálemben, és álltak rendjük szerint szolgálatuknál. ¹⁸ És ezek azok, akik ottálltak és fiaik; a Keháti fiai közül: Hémán az énekes, Jóél fia, Sámuel fia, ¹⁹ Elkána fia, Jeróchám fia, Eliél fia, Tóach fia, ²⁰ Czúf fia, Elkána fia, Máchat fia, Amászaj fia, ²¹ Elkána fia, Jóél fia, Azarja fia, Czefanja fia, ²² Táchat fia, Asszír fia, Ebjászáf fia, Kórach fia, ²³ Jiczhár fia, Kehát fia, Lévi fia, Izraél fia. ²⁴ És testvére Ászáf, a ki jobbján állott; Ászáf Berekhjáhu fia, Simeá fia, ²⁵ Mikháél fia, Báaszéja fia, Malkija fia, ²⁶ Etni fia, Zérách fia, Adája fia, ²⁷ Étán fia, Zimma fia, Simeí fia, ²⁸ Jáchat fia, Gérsóm fia, Lévi fia. ²⁹ És Merári fiai, az ő testvéreik bal felől: Étán, Kísi fia, Abdí fia, Mallúkh fia, ³⁰ Chasabja fia, Amaczja fia, Chilkija fia, ³¹ Amczi fia, Báni fia, Sémer fia, ³² Machli fia, Músi fia, Merári fia, Lévi fia. ³³ És testvéreik a leviták át vannak adva az Isten háza hajlékának minden szolgálatára. ³⁴ És Áron meg fia füstölögtettek az égőáldozat oltárán és a füstölőszer oltárán a szentek szentjének minden munkája szerint s hogy engesztelést szerezzenek

Izraélért mind a szerint, a mint parancsolta Mózes, Isten szolgája.

³⁵ És ezek Áron fiai: Eleázár az ő fia, Pinechász az ő fia, Abísúa az ő fia; ³⁶ Bukki az ő fia, Uzzi az ő fia, Zerachja az ő fia; ³⁷ Merájót az ő fia, Amarja az ő fia, Achítúb az ő fia; ³⁸ Czádók az ő fia, Achimáacz az ő fia.

³⁹ És ezek a lakóhelyeik telepeik szerint az ő határukban: Áron fiainak, a Keháti nemzetségéből — mert övék volt a sors — ⁴⁰ adták nekik Chebrónt, Jehúda országában és közlegelőiket körülötte; ⁴¹ a város mezőségét pedig és tanyáit adták Kálébnak, Jefunne fiának. ⁴² És Áron fiainak adták a menedékvárosok közül Chebrónt, Libnát és közlegelőit, Jattirt, Estemóat és közlegelőit; ⁴³ Chilént és közlegelőit, Debirt és közlegelőit; ⁴⁴ Asánt és közlegelőit, Bét-Sémest és közlegelőit. ⁴⁵ És Benjámintörzsből Gébát és közlegelőit, Álémetet és közlegelőit és Anátótot és közlegelőit. Mind a városaik tizenhárom város családjaik szerint. ⁴⁶ És Kehát fiainak, a kik megmaradtak a törzsnek családjából: egy féltörzsből, Menasse feléből, a sors által, tíz várost. ⁴⁷ És Gérsóm fiainak, családjaik szerint, Jiszákhártörzsből, Ásértörzsből, Naftáltörtörzsből és Menasse törzsből Básánban tizenhárom várost. ⁴⁸ Merári fiainak, családjaik szerint, Reúbéntörzsből, Gádtörzsből és Zebúlúntörzsből a sors által, tizenkét várost. ⁴⁹ És adták Izraél fiai a levitáknak a városokat s azoknak közlegelőit. ⁵⁰ És adták sors által Jehúda fiainak törzsből, Simeón fiainak törzsből és Benjámintörzsből ezeket a városokat, a melyeket névvel neveztek. ⁵¹ Kehát fiai családjainak: határuk városai Efraímtörzsből voltak. ⁵² Adták nekik

a menedékvárosok közül Sekhémet és közlegelőit Efraim hegységében, meg Gézert és közlegelőit; ⁵³ Jokmeámot és közlegelőit és Bét-Chórónt és közlegelőit, ⁵⁴ Ajjálónt és közlegelőit, Gat-Rimmont és közlegelőit. ⁵⁵ És Menasse törzsének feléből: Ánért és közlegelőit, Bileámot és közlegelőit Kehát fiai megmaradott családjainak. ⁵⁶ Gérsóm fiainak részére Menasse fél törzsének családjából Gólánt Básánban és közlegelőit s Astárótot és közlegelőit. ⁵⁷ És Jisszákhár törzséből Kédest és közlegelőit, Dobrátot és közlegelőit; ⁵⁸ Rámótot és közlegelőit és Anémot és közlegelőit. ⁵⁹ És Ásér törzséből Másált és közlegelőit, Abdónt és közlegelőit, ⁶⁰ Chukkókot és közlegelőit és Rechóbot és közlegelőit. ⁶¹ És Naftáli törzséből Kédest a Gálilban és közlegelőit, Chammónt és közlegelőit és Kirjátájimot és közlegelőit. ⁶² Merári megmaradt fiainak: Zebúlon törzséből Rimmónót és közlegelőit és Tábórt és közlegelőit; ⁶³ És a jerichói Jordánon túl a Jordántól keletre, Reúbén törzséből: Béczert a pusztában és közlegelőit, Jahczát és közlegelőit; ⁶⁴ Kedémótot és közlegelőit és Méfáatot és közlegelőit. ⁶⁵ És Gád törzséből Rámótot Gileádban és közlegelőit és Máchanájimot és közlegelőit; ⁶⁶ Chesbónt és közlegelőit és Jáezért és közlegelőit.

¹ És Jisszákhár fiai: Tóla, Púa, Jásúb és Símrón, **7**. négyen. ² És Tóla fiai: Uzzi, Refája, Jeriél, Jachmáj, Jibszám és Sámuel, atyai házaik fejei Tólától, derék vitézek nemzetségeik szerint; számuk Dávid napjaiban huszonkétezerhatszáz. ³ És Uzzi fiai: Jizrachja, és Jizrachja fiai: Mikháél, Obádja, Jóél, Jissija, öten, fejek mindannyian. ⁴ És mellettük nemzetségeik szerint, atyai házaik szerint, hadsereg csapatjai, harminczhatezren, mert sok nejük és gyermekük volt. ⁵ És

testvéreik mind a Jisszákhár nemzetségei szerint a derék vitézek: nyolczvanhétezren, mindnek volt származási följegyzése.

⁶ Binjámín: Bélá, Békher és Jediaél, hárman. ⁷ És Bélá fiai: Eczbón, Uzzi, Uzziél, Jerímót és Iri, öten, atyai házak fejei, derék vitézek; följegyzésük: huszonkétezerharmincznégy. ⁸ És Békher fiai: Zemira, Jóás, Eliézer, Eljóénaj, Omri, Jerémót, Abíja, Anátót és Álémet, mindezek Békher fiai. ⁹ És származási följegyzésük nemzetségeik szerint atyai házaik fejei, derék vitézek: huszezerkétszáz. ¹⁰ És Jediaél fiai: Bilhán; és Bilhán fiai: Jeús, Benjámín, Éhúd, Kenáana, Zétán, Tarsís és Achisáchár. ¹¹ Mindezek Jediaél fiai atyai házak fejei szerint, derék vitézek, tizenhétezerkétszázan, hadbavonulók a háborúba. ¹² És Suppim meg Chuppm, Ir fiai. Chúsim, Áchér fiai.

¹³ Naftáli fiai: Jáchacziél, Gúni, Jéczer, Sallúm. Bilha fiai.

¹⁴ Menasse fiai: Aszriél, a kit szült a neje; arámi ágyasa szülte Mákhirt, Gileád atyját. ¹⁵ És Mákhir nőt vett Chuppimtól és Suppimtól, és nővérének neve Máakha. A másodiknak neve Czelofchád; és voltak Czelofchádnak leányai. ¹⁶ És szült Máakha, Mákhir felesége, fiút és elnevezte őt Péresnek; és testvérének neve Séres, fiai pedig Úlám és Rékem. ¹⁷ És Úlám fiai: Bedán. Ezek fiai Gileádnak, a ki fia Mákhirnak, Menasse fiának. ¹⁸ És nővére Hammólékhét szülte Ishódot, Abié-zert és Machlát. ¹⁹ És voltak Semidá fiai: Achján, meg Sékhem, Likchi és Aníám.

²⁰ És Efraim fiai: Sútélach; Béréd az ő fia; Táchat az ő fia; Eleáda az ő fia, Táchat az ő fia; ²¹ Zábád az ő fia; Sútélach az ő fia, meg Ézer és Eleád. És megölték őket Gát emberei, az országban szülöttek, mert le-

mentek, hogy elvegyék jószágaikat. ²² És gyászolt atyjuk Efraim sok időn át; s eljöttek a testvérei, hogy megvigasztalják. ²³ S bement feleségéhez, és viselős lett és szült fiut; s elnevezte őt Beríanak, mert szerencsétlenség volt a házában. ²⁴ Leánya pedig Séera; ez fölépítette Bét-Chórónt, az alsót és a felsőt és Uzzén Séerát. ²⁵ És Réfach, az ő fia, meg Résef, Télach az ő fia, Táchan az ő fia; ²⁶ Laedán az ő fia, Ammihúd az ő fia, Elisámá az ő fia; ²⁷ Nón az ő fia, Józsua az ő fia. ²⁸ És birtokuk meg lakóhelyeik: Bét-Él és leányvárosai; és keletről Náarán és nyugatról Gézer és leányvárosai, meg Sekhém és leányvárosai Ajjáig leányvárosaival. ²⁹ És Menasse fiai határainál: Bét-Seán és leányvárosai, Taanákh és leányvárosai, Megiddó és leányvárosai, Dór és leányvárosai. Ezekben laktak Józsefnek, Izraél fiának, fiai.

³⁰ Ásér fiai: Jimna, Jisva, Jisvi, Beria, és nővérük Szerach. ³¹ És Beria fiai: Chéber és Malkiél; ő Birzájit atyja. ³² És Chéber nemzette Jaflétet, Sómért és Chótámot és Súát a nővérüket. ³³ És Jaflét fiai: Pászakh, Bimhál és Asvát; ezek Jaflét fiai. ³⁴ És Sémer fiai: Achi, Rahga, Chubba és Arám. ³⁵ És testvérének Hélemnek fiai: Czófach, Jimna, Séles és Ámál. ³⁶ Czófach fiai: Szúach, Charnéfer, Súál, Béri és Jimra; ³⁷ Béczer, Hód, Samma, Silsa, Jitrón és Beéra. ³⁸ És Jéter fiai: Jefunne, Piszpa és Ara. ³⁹ És Ulla fiai: Árach, Channiél és Riczja. ⁴⁰ Mindezek Ásér fiai, az atyai házak fejei, kiválóak, derék vitézek, fejek a fejedelmek közt; és származási följegyzésük a seregben, a háborúban, számuk: huszonhatezer ember.

¹ És Benjámín nemzette Bélát, elsőszülöttjét; Asbél 8.

a második, Achrách a harmadik; ² Nócha a negyedik, Ráfa az ötödik. ³ És voltak fiai Bélának: Addár, Géra, Abihúd; ⁴ Abisúa, Náamán, Achóach; ⁵ Géra, Sefufán és Chúrám. ⁶ És ezek Échúd fiai — ezek atyai házaik fejei Gébá lakóinak, és számkivetették őket Mánachatba. ⁷ Náamán, meg Achija és Géra, az számkivetette őket és nemzette Uzzát és Achichúdot. ⁸ És Sácharájim nemzette Móáb mezőségein — miután elbocsátotta Chúsimoto és Báarát a feleségeit — ⁹ nemzette Chódestől a feleségétől Jóbábot, Czibját, Mésát, Malkámot; ¹⁰ Jeúczot, Szákhéját és Mirmát. Ezek a fiai, atyai házak fejei. ¹¹ Chúsimtól pedig nemzette Abitúbot és Elpáalt. ¹² És Elpáal fiai: Éber, Miseám és Sémer; ő építette Ónót meg Lódot és leányvárosait. ¹³ És Beria meg Sémá, azok atyai házaik fejei Ajjálón lakóinak; ők futamították meg Gát lakóit. ¹⁴ És Achjó, Sásak, Jerémót, ¹⁵ Zebadja, Arád, Éder, ¹⁶ Mikháél, Jispa, Jócha: Beria fiai. ¹⁷ És Zebadja, Mesullám, Chizki, Chéber, ¹⁸ Jismeráj, Jizlía, Jóbáb: Elpáal fiai. ¹⁹ És Jákim, Zikhri, Zabdi, ²⁰ Eliénaj, Czilletaj, Eliél, ²¹ Adája, Berája, Simrát: Simeifiai. ²² És Jispán, Éber, Eliél, ²³ Abdón, Zikhri, Chánán, ²⁴ Chananja, Élám, Antótija, ²⁵ Jifdeja és Penúél: Sásak fiai. ²⁶ És Samseraj, Secharja, Atalja, ²⁷ Jáaresja, Élija és Zikhri: Jeróchám fiai. ²⁸ Ezek az atyai házak fejei, nemzetségeik szerint, fejek. Ezek laktak Jeruzsálemben. ²⁹ És Gibeónban laktak: Gibeónnak atyja s feleségének neve: Máakha. ³⁰ És elsőszülött fia Abdón; Czúr, Kis, Báal, Nádáb, ³¹ Gedór, Achjó és Zékher. ³² És Miklót nemzette Simeát; ők is testvéreikkel szemben laktak Jeruzsálemben, testvéreikkel együtt.

³³ És Nér nemzette Kist, és Kis nemzette Sáult, és Sául nemzette Jehónátánt, Malkisúát, Abinádábot és

Esbáalt. ³⁴ És Jehónátán fia : Merib-Báal ; és Merib-Báal nemzette Mikhát. ³⁵ És Mikha fiai : Pítón, Mélekh, Táréa és Ácház. ³⁶ És Ácház nemzette Jehóaddát, és Jehóadda nemzette Álémetet, Azmávetet és Zimrit ; és Zimri nemzette Móczát. ³⁷ És Mócza nemzette Bineát. Ráfa az ő fia ; Eleásza az ő fia ; Áczél az ő fia. ³⁸ És Áczélnak hat fia volt ; s ezek a neveik : Azrikám, Bókhrú, Ismaél, Searja, Óbadja és Chánán ; mindezek Áczél fiai. ³⁹ És testvérének Éseknek fiai : Úlám az elsőszülöttje, Jeús a második és Elifélet a harmadik. ⁴⁰ És Úlám fiai voltak derék vitéz férfiak, ijatfeszítők, és sokan voltak fiaik és fiaik fiai : százötvenen. Mindezek Benjámin fiai közül valók.

¹ És egész Izraél följegyeztette magát származás szerint s ime ők fel vannak írva Izraél királyainak könyvében. Jehúda pedig számkivetésbe vitetett Bábelbe hűtlenségük miatt. ² És az első lakók, a kik laktak birtukukban, voltak városaikban ; izraeliták, a papok, a leviták és a szentélyszolgák. ³ És Jeruzsálemben laktak Jehúda fiai közül, Benjámin fiai közül, Efraim és Menasse fiai közül : ⁴ Utaj, Ammíhúd fia, Omri fia, Imri fia, Báni fia, Pérecznek, Jehúda fiának, fiai közül. ⁵ És a Sílóni közül : Aszája az elsőszülött és fiai. ⁶ És Zérach fiai közül : Jeúél és testvéreik hatszázkilenczvenen. ⁷ És Benjámin fiai közül : Szallú, Mesullám fia, ki Hódavja fia, Haszenúa fia ; ⁸ És Jibneja, Jeróchám fia, Éla, Uzzí fia, Mikhri fia és Mesullám, Sefatja fia, Reúél fia, ki Jibnija fia ; ⁹ és testvéreik nemzetségeik szerint kilenczszázötvenhatan. Mindezek férfiak atyai házaik fejei, atyai házaik szerint. ¹⁰ És a papok közül : Jedája, Jehójárib és Jákhin ; ¹¹ Azarja, Chilkija fia, Mesullám fia, Czádók fia, Merájót fia, Achitúb fia, Isten házának fejedelme. ¹² És Adája,

Jeróchám fia, Paschúr fia, Malkija fia és Máaszaj, Adiél fia, Jachzéra fia, Mesullám fia, Mesillémit fia, Immer fia; ¹³ és testvéreik atyai házaik fejei, ezerhétszázhatvanan, derék vitézek, Isten háza szolgálatának munkájában. ¹⁴ És a leviták közül: Semája, Chassúb fia, Azrikám fia, Chasabja fia, Merári fiai közül; ¹⁵ és Bakbakár, Chéres és Gálál, és Mattanja, Mikha fia, Zikhri fia, Ászáf fia; ¹⁶ és Óbadja, Semája fia, Gálál fia, Jedútún fia; és Berekhja, Ászáf fia, Elkána fia, a ki a Netófabeli tanyáiban lakott. ¹⁷ A kapuőrök pedig Sallúm, Akkúb, Talmón, Achimán és testvéreik, Sallúm a fő, ¹⁸ és mostanig ők a király kapujában kelet felé a kapuőrök Lévi fiainak táborai számára. ¹⁹ És Sallúm, Kóré fia, Ebjászáf fia, Kórach fia és testvérei atyai házából a Kórachbeliek közül, a szolgálat munkája fölött voltak, mint a sátor küszöbeinek őrei, és őseik az Örökkévaló tábora felett voltak, mint a bejárat őrei, ²⁰ és Pinechász, Eleázár fia, fejedelem volt fölöttük azelőtt; az Örökkévaló vele. ²¹ Zekharja, Mesélemja fia, a találkozás sáтора bejáratának kapuőre. ²² Mindannyian, a kiket kiválogattak a kapu őreinek: kétszáztizenkettő, nekik tanyáik szerint volt származási följegyzésük; ők azok, akiket Dávid és Sámuel a látó elhelyezett állandó tisztségükbe. ²³ És ők meg fiaik a kapuk fölött voltak az Örökkévaló háza számára, a sátor háza számára, osztályok szerint; ²⁴ négy szélirányban legyenek a kapuőrök: keletnek, nyugotnak, éjszaknak és délnek. ²⁵ És a tanyáikban levő testvéreiknek menniök kell időről-időre hét napra am azok mellé. ²⁶ Mert állandó tisztségben voltak ők, a kapuőrök vezérei, négyen. Azok a leviták. S legyenek a kamarák fölött és az Isten házának tárházai fölött. ²⁷ És az Isten házának körülötte éjjelezenek, mert

rajtok van az őrizet és ők kezelik a kulcsot, még pedig reggelenként. ²⁸ És közülök néhányan a szolgálat edényei fölött, mert számszerint hozzák be azokat és szám szerint viszik ki. ²⁹ És közülök néhányan rendelve vannak az edények fölé és mind a szent edények fölé, és a lángliszt, meg a bor, meg az olaj, meg a tömjén és a fűszerek fölé. ³⁰ És a papok fiai közül vannak, a kik keverik a keveréket a fűszerekből. ³¹ És Mattitja a leviták közül, ő az elsőszülöttje a Kórachbeli Sallúmnak, állandó tisztségben volt a sütemények készítése fölött. ³² És a Keháti fiai közül az ő testvéreik közül néhányan a rend kenyere fölött voltak, hogy elkészítsék szombatról szombatra. ³³ És ezek az énekesek, a leviták atyai házainak fejei a kamarákban szolgálatmentesek, mert nappal s éjjel rajtuk a munka. ³⁴ Ezek a leviták atyai házainak fejei, nemzetségeik szerint, fejek. Ezek laktak Jeruzsálemben. ³⁵ Gibeónban pedig laktak: Gibeón atyja, Jeiél; és feleségének neve: Máakha. ³⁶ És elsőszülött fia Abdón; Czúr, Kis, Báal, Nér és Nádáb; ³⁷ Gedór, Achjó, Zekharja és Miklót. ³⁸ És Miklót nemzette Simeámot, ők is testvéreikkel szemben laktak Jeruzsálemben, testvéreikkel együtt. ³⁹ És Nér nemzette Kíst, és Kis nemzette Sault, és Sault nemzette Jehónátánt, Malki-Súát, Abinádábot és Esbáalt. ⁴⁰ És Jehónátán fia: Merib-Báal; és Merib-Báal nemzette Mikhát. ⁴¹ És Mikha fiai: Pítón, Mélekh és Tachréa. ⁴² És Ácház nemzette Jáerát, és Jáera nemzette Álémetet, meg Azmávétet és Zimrit; és Zimri nemzette Móczát. ⁴³ És Móczá nemzette Bineát; Refája az ő fia, Eleásza az ő fia, Áczél az ő fia. ⁴⁴ És Áczélnek hat fia volt; s ezek a neveik: Azríkám, Bókhrú, Ismaél, Semarja, Óbadja és Chánán; ezek Áczél fiai.

10. ¹ A filiszteusok pedig harczoltak Izraél ellen és megfutamodtak Izraél embere, a filiszteusok elől és elestek halottan a Gilbóa hegyén. ² Utólérték a filiszteusok Sáult és fiait és megölték a filiszteusok Jónátánt, Abínádábot és Malkí-Súát, Sául fiait. ³ Súlyos volt a harcz Sául ellen, rátaláltak az ijjal lövők, és remegett a lövőktől. ⁴ Ekkor mondta Sául fegyverhordozójának: rántsd ki a kardodat és szúrj át vele, nehogy jöjjenek e körülméletlenek és játékot üzzenek velem; de nem akarta a fegyverhordozója, mert nagyon félt. Erre vette Sául a kardot és belévetette magát. ⁵ Midőn látta fegyverhordozója, hogy meghalt Sául, ő is belévetette magát a kardjába és meghalt. ⁶ Így meghalt Sául, meg három fia, és mind a házabeliek együttesen meghaltak. ⁷ És látták mind az Izraél emberei, a völgybenlevők, hogy megfutamodtak és hogy meghaltak Sául és fiai, akkor elhagyták városaikat s megfutamodtak, erre jöttek a filiszteusok és megtelepedtek bennük. ⁸ Volt pedig másnap, jöttek a filiszteusok, hogy kifoszsák a halottakat, és megtalálták Sáult és fiait, elesve a Gilbóa hegyén. ⁹ És levetköztették őt s levették fejét meg fegyvereit és küldték a filiszteusok országába köröskörül, hogy hírt vigyenek bálványaiknak s a népnek. ¹⁰ És elhelyezték fegyvereit isteneik házában, koponyáját pedig kitűzték Dágón házában. ¹¹ Meghallották mind a Jábés-Gileádbeliek mindazt, a mit cselekedtek a filiszteusok Sáullal, ¹² akkor fölkeltek minden vitéz ember, s elvitték Sáulnak testét és fiainak testét s bevitték Jábésba, és eltemették csontjaikat a tölgyfa alatt Jábésban és bőjtöltek hét napig. ¹³ Így meghalt Sául hűtlensége folytán, a melyet elkövetett az Örökkévaló ellen, az Örökkévaló igéje miatt, melyet meg nem őrzött, azért is,

hogy megkérdezte a szellemidézőt, fordulván hozzá; ¹⁴ de az Örökkévalóhoz nem fordult, tehát megölte őt és átfordította a királyságot Dávidhoz, Jisaj fiához.

¹ És gyülekezett egész Izraél Dávidhoz Chebrónba, **11.** mondván: ime, csontod és húsold vagyunk; ² tegnap is, tegnapelőtt is, akkor is mikor Sául volt a király, te voltál az, a ki ki- és bevezette Izraélt és azt mondta neked az Örökkévaló a te Istened: te fogod legeltetni népemet Izraélt és te léssz fejedelem népem, Izraél fölött. ³ És elmentek mind az Izraél vénei a királyhoz Chebrónba és kötött velök Dávid szövetséget Chebrónban az Örökkévaló színe előtt, és fölkenték Dávidot királynak Izraél fölé, az Örökkévaló igéje szerint, Sámuel által. ⁴ És ment Dávid és egész Izraél Jeruzsálembe, Jebúsz az; és ott volt a jebúsz, az ország lakója. ⁵ És mondták Jebúsz lakói Dávidnak: nem fogsz te ide bejönni. És bevette Dávid Czión várát, Dávid városa az. ⁶ És szólt Dávid: Bárki megveri a jebúszit először, az fejjé és vezérré lesz. S felszállt először Jóáb, Czerúja fia és fejjé lett. ⁷ És lakott Dávid a várban; azért nevezték azt Dávid városának. ⁸ És kiépítette a várost köröskörül a Millótól egészen a körületig; Jóáb pedig fölélesztette a város többi részét. ⁹ Egyre nagyobbá lett Dávid és az Örökkévaló a seregek ura vele volt.

¹⁰ És ezek Dávid vitézeinek fejei, a kik erősködtek vele királyságában egész Izraéllal együtt, hogy őt királylyá tegyék, az Örökkévaló igéje szerint Izraélről. ¹¹ És ez Dávid vitézeinek száma: Jásobeám, Chakhmóni fia. a harczosok feje; ő forgatta a dárdáját háromszáz elesett fölött egyszerre. ¹² És utána Eleázár,

Dódó fia, az Achóachbeli; ő a három vitéz közül való.¹³ Ő volt Dáviddal együtt Pasz-Dammimban, és a filiszteusok gyülekeztek ott harczra, és ott volt egy telek mező tele árpával, és a nép megfutamodott a filiszteusok elől.¹⁴ Odaálltak a telek közepére, megmentették azt és megverték a filiszteusokat; és segített az Örökkévaló nagy segedelemmel.¹⁵ Lementek egyszer hárman a harmincz főbb vitéz közül a sziklára Dávidhoz, Adullám barlangjába; a filiszteusok tábora pedig táborozott Refáim völgyében.¹⁶ Dávid akkor a hegy-ségben volt, a filiszteusok örse pedig akkor Bét-Léchemben volt.¹⁷ És kívánczozott Dávid és mondta: ki ad nekem vizet innom Bét-Léchem kútjából, mely a kapuban van?¹⁸ Erre áttörtek hárman a filiszteusok táborán és vizet merítettek Bét-Léchem kútjából, mely a kapuban van; vették és elhozták Dávidhoz, de Dávid nem akarta meginni, hanem kiöntötte azt az Örökkévalónak.¹⁹ Így szólt: Távols legyen tőlem Istenemért, hogy ezt cselekedjem! Vajjon ezeknek a férfiaknak vérért igyam-e, kik életük veszélyével mentek? Életük veszélyével hozták azt! És nem akarta meginni. Ezeket tette a három vitéz.²⁰ Absáj pedig, Jóáb testvére — ő a harminczoknak feje és ő forgatta dárdáját háromszáz elesett fölött; s neki neve volt a harminczok közt.²¹ A harminczoknál kétszeresen kiválóbb volt és vezérök lett, de a hárommal föl nem ért.²² Benája, Jehójádá fia, derék ember, tetteiben nagy, Kabczeélből; ő verte meg Móáb két hőst és ugyan ő ment le és verte meg az oroszlánt a veremben a hóésés napján.²³ Ugyan ő vert meg egy termetes egyiptomi embert, öt könyöknyi volt, s az egyiptominak kezében dárda volt, mint a takácsok zugolyfája, ő lement hozzá bottal és kiragadta

a dárdát az egyiptominak kezéből és megölte őt saját dárdájával. ²⁴ Ezeket tette Benájáhú, Jehójadá fia, neki neve volt a vitézek, a harminczok között. ²⁵ A harminczoknál ime ő kiválóbb, de a hárommal föl nem ért; és tette őt Dávid a szolgálatához. ²⁶ És a derék vitézek: Aszáél, Jóáb testvére; Elchánán, Dódó fia, Bét-Léchemből. ²⁷ A Harórbeli Sammót, a Pelónbéli Chélecz, ²⁸ a Tekóabeli Ira, Ikkés fia; az Anátótbéli Abiézer; ²⁹ a Chúsabeli Szibbekhaj; az Achóachbéli Ilaj; ³⁰ a Netófabeli Maharaj; a Netófabeli Chéled, Báana fia, ³¹ Itaj, Ríbaj fia, a Benjáminbéli Gibeából; a Pireátónbéli Benája. ³² Chúraj, Gáas völgyeiből; az Arábabeli Abiél. ³³ A Bácharúmbéli Azmávet; a Sáalbónbéli Eljachba. ³⁴ A Gizóbeli Hásém fiai; a Harárbéli Jónátán, Ságé fia. ³⁵ A Hárárbéli Achíám, Szákhár fia; Elífál, Úr fia. ³⁶ A Mekhérabeli Chéfer; a Pelónbéli Achija. ³⁷ A Karmelbéli ChecZRó; Náaraj, Ezbáj fia. ³⁸ Jóél, Nátán testvére; Mibchár, Hagri fia. ³⁹ Az ammóni Czélek; a Bérótbéli Nachráj, Jóábnak, Czerúja fiának fegyverhordozója. ⁴⁰ A Jéterbéli Ira; a Jéterbéli Gáréb. ⁴¹ A chittita Úrija; Zábád, Achláj fia. ⁴² A reúbéni Adina, Síza fia, a Reubéni feje s mellette harminczan. ⁴³ Chánán, Máakha fia és a Métenbéli Jósáfát. ⁴⁴ Az Asterabeli Uzzija, Sámá és Jeíél, az Aróérbéli Chótám fiai. ⁴⁵ Jedíaél, Simri fia és testvére; a Ticzbéli Jócha. ⁴⁶ A Máchavimbéli Eliél; Jeríbaj és Jósavja, Elnáam fiai, és a móábi Jitma. ⁴⁷ Eliél, Óbéd és a Meczóbájabeli Jáasziél.

¹ És ezek azok, a kik Dávidhoz jöttek Cziklágba, mi- **12.**
dön még elzárva volt Sál, Kís fia elől; s ugyanők voltak a vitézek közt harcznak segítői; ² íjjal fegyverzetek, jobb és bal kézzel köveket hajítók és nyilakat

az ijjon lövők, Sálul testvérei közül Benjáminból. ³ Fejük Achíézer, és Jóás, a Gibeabeli Hassemáa fiai; meg Jeziél és Pélet, Azmávet fiai; meg Berákha és az Anátótbeli Jéhú; ⁴ a Gibeónbeli Jismája, vitéz a harminczok között és a harminczok fölött; ⁵ Jirmeja, Jáchaziél, Jóchánán és a Gedérabeli Józábád. ⁶ Eleúzaj, Jerímót, Bealja, Semarjáhú, és a Charúfbeli Sefatjáhú. ⁷ Elkána, meg Jissijáhú, Azarél, Jóézer és Jásobeám, a Kórachbeliek. ⁸ Jóéla és Zebadja, Jeróchám fiai Gedórból. ⁹ És a Gádiból elkülönödtek Dávidhoz a hegyi várba, a pusztába, derék vitézek, had emberei a háborúban, sorakozva pajzsával és lándzsával, s oroslán arcok az ő arczaik s olyanok, mint a szarvasok a hegyeken gyorsaságra. ¹⁰ Ézer a fej, Óbadja a második, Eliáb a harmadik; ¹¹ Masmanna a negyedik, Jirmeja az ötödik; ¹² Attáj a hatodik, Eliél a hetedik; ¹³ Jóchánán a nyolczadik, Elzábád a kilenczedik; ¹⁴ Jirmejáhú a tizedik, Makhbannáj a tizenegyedik. ¹⁵ Ezek Gád fiai közül valók, a hadak fejei, száz ellen egy a legkisebb, a legnagyobb pedig ezer ellen. ¹⁶ Ezek azok, a kik átkeltek a Jordánon az első hónapban, s az megtellett mind a partjain túl; s megfutamították mind a völgyben lakókat keletre s nyugatra. ¹⁷ És jöttek Benjámin és Jehúda fiai közül a hegyi várig Dávidhoz. ¹⁸ Kiment Dávid eléjük, megszólalt és mondta nekik: Ha békére jöttetek hozzám, hogy engem segítetek, lesz nekem irántatok szívem, hogy együtt legyünk; de ha azért, hogy engem eláruljatok szorongatóimnak, bár nincs erőszak kezeimben, lássa őseink Istene és döntsön. ¹⁹ Ekkor szellem szállotta meg Amászajt, a harczosok fejét: Tiéd Dávid és veled együtt Jisaj fia, béke, béke neked, béke a segítődnak, mert megsegített téged Iste-

ned. Ekkor elfogadta őket Dávid és a csapat élére tette őket.

²⁰ Menasséből pedig átpártoltak Dávidhoz, a midőn a filiszteusokkal együtt Sául ellen ment háborúba; de nem segítette őket, mert tanácskozás után elbocsátották őt a filiszteusok fejedelmei, mondván: fejeinkkel fog ő átpártolni urához Sáulhoz. ²¹ Mikor Cziklágba ment, átpártoltak hozzá Menasséből: Adnách, Józábád, Jedíaél, Mikháél, Józábád, Elíhú, Czilletáj, Menasse ezreinek fejei. ²² És ők segítették Dávidot a csapat ellen. mert derék vitézek voltak mindnyájan és vezérek lettek a seregben. ²³ Mert napról-napra jöttek Dávidhoz, hogy őt segítsék, mígnem nagy tábor lett, mint Istennek tábora. ²⁴ S ezek a számai a sereg fegyveres csapata fejeinek, a kik eljöttek Dávidhoz Chebrónba, hogy ő hozzá fordítsák át Sául királyságát az Örökkévaló parancsa szerint: ²⁵ Jehúda fiai pajzsot és dárdát hordók, hatezernyolczszáz a sereg fegyveresei. ²⁶ Simeón fiai közül hadba való derék vitézek, hétezeregyszáz. ²⁷ A Lévi fiai közül négyezerhatszáz. ²⁸ És Jehójadá, az Áron házának fejedelme és vele háromezerhétszáz. ²⁹ És az ifjú Czádók, derék vitéz, meg atyai háza: huszonkét vezér. ³⁰ És Benjámin fiai, Sául testvérei közül háromezer, idáig java részük őrizték Sául házának őrizetét. ³¹ És Efraim fiai közül huszezer nyolczszáz derék vitéz, neves emberek atyai házaik szerint. ³² És Menasse féltörzséből tizenennyolc ezer, a kik névszerint megnevezettek, hogy menjenek királylyá tenni Dávidot. ³³ És Jisszákhár fiai közül, a kik ismerik és értik az időket, hogy tudják, mit cselekedjék Izraél; fejeik kétszázan és mind a testvéreik az ő parancsuk szerint. ³⁴ Zebúlúnból, hadba vonulók, harczra sorakozók mindenféle eszköz-

zel: ötvenezen, osztatlan szívvel összeseregelve. ³⁵ És Naftálból vezérek ezren és velük pajzsával és dárdával meg lándzsával: harminczhétezer. ³⁶ És a Dániból harczra sorakozók: huszonnyolczezerhatszáz. ³⁷ És Ásérből, hadba vonulók, hogy harczra sorakozzanak: negyvenezer. ³⁸ És a Jordánon túlról: a Reúbéniből, a Gádiból és Menasse féltörzséből, mindenféle hadi eszközzel a háborura: százhúszezer. ³⁹ Mindezek harczosok, csatasorban összesereglők, teljes szívvel jöttek Chebrónba, hogy királylyá tegyék Dávidot egész Izraél fölé, és az egész többi Izraél is valamennyien egy szívvel volt, hogy Dávidot királylyá tegyék. ⁴⁰ És ott voltak Dáviddal együtt három napig, ettek és ittak, mert készítettek számukra testvéreik. ⁴¹ A hozzájuk közel lakók is Jisszákhárig, Zebúlúnig és Naftáliig hoztak kenyereket szamarakon, tevéken meg öszvéreken és szarvasmarhán, lisztes eledelt, fügelepényt, aszuszöllőlepényt, meg bort és olajat, meg marhát, juhokat sokat; mert öröm volt Izraélben.

13. ¹ És tanácskozott Dávid az ezrek és százak tisztjeivel, minden vezérrel. ² És mondta Dávid Izraél egész gyülekezetének: Ha nektek jónak tetszik s az Örökkévalótól, a mi Istenünktől való, hadd ügyekezzünk, hadd küldjünk testvéreinkhez, a kik visszamaradtak mind az Izraél országaiban s velük a papokhoz és a levitákhoz városaikban és közlegelőiken, hogy mihozzánk gyülekezzenek. ³ És hozzuk át magunkhoz Istenünk ládáját, mert nem kerestük azt föl Sául idejében. ⁴ És mondta az egész gyülekezet, hogy így cselekesznek, mert helyesnek tetszett a dolog az egész nép szemeiben. ⁵ Ekkor egybegyűjtötte Dávid egész Izraélt az egyiptomi Síchór-

tól egészen Chamát felé, hogy elhozzák Isten ládáját Kirjat-Jeárimból. ⁶ És fölvonult Dávid meg egész Izraél Báalába, Kirjat-Jeárimba, a mely Jehúdáé, hogy felhozzák onnan ládáját az Istennek, az Örökkévalónak, a kérubokon székelőnek, a mely róla neveztetik. ⁷ Rátették az Isten ládáját egy új szekérre, Abinádáb házából és Uzza meg Achjó vezették a szekeret. ⁸ Dávid pedig és egész Izraél játszadoztak az Örökkévaló színe előtt egész erővel, és pedig énekekkel, meg hárfákkal, lantokkal, dobokkal, czimbalmokkal és trombitákkal. ⁹ Midőn a Kidón szerühöz értek, Uzza kinyújtotta kezét, hogy megragadja a ládát, mert megcsuszott a marha. ¹⁰ Erre fellobbant az Örökkévaló haragja Uzza ellen s megverte őt, mivelhogy kinyújtotta kezét a ládára, és meghalt legott az Isten színe előtt. ¹¹ És haragjára volt Dávidnak, hogy rést tört az Örökkévaló Uzzán; és elnevezték ama helyet Uzza részének, mind e mai napig. ¹² És megfélemllett Dávid ama napon az Istentől, mondván: Miképen vigyem magamhoz az Isten ládáját? ¹³ És nem vitette Dávid a ládát magához Dávid városába, hanem félre vitette azt a Gátbeli Obéd-Edom házába. ¹⁴ És megmaradt az Isten ládája Óbéd-Edóm háza mellett a házában három hónapig és megáldotta az Örökkévaló Óbéd-Edóm házát s mindent, a mi az övé.

¹ És küldött Chúrám, Czór királya követeket Dávidhoz **14.** meg czédrusfákat és építőmivéseket és famivéseket, hogy építsenek neki házat. ² S megtudta Dávid, hogy megszilárdította őt az Örökkévaló királynak Izraél fölött, mert magasra emelkedett az ő királysága népe, Izraél kedvéért. ³ És még vett Dávid feleségeket Jeru-

zsálemben s még nemzett Dávid fiakat s leányokat.
¹ És ezek nevei a szülötteknek, a kik neki lettek Jerusálemben: Sammúa, Sóbáb, Nátán és Salamon; ⁵ Jibchár, Elisúa és Elpélet; ⁶ Nógah, Néfeg és Jafia; ⁷ Elisámá, Beéljádá és Elifélet. ⁸ Midőn hallották a filiszteusok, hogy fölkenetett Dávid királylyá egész Izraél fölé, fölvonultak mind a filiszteusok, hogy keressék Dávidot; meghallotta Dávid és kivonult eléjük. ⁹ A filiszteusok pedig elérkeztek s elterültek Refáim völgyében. ¹⁰ Ekkor megkérdezte Dávid az Istent, mondván: Vonuljak-e a filiszteusok ellen, a kezembe adod-e őket? Mondta neki az Örökkévaló: Vonulj és kezedbe adom őket. ¹¹ És felvonultak Báal-Peráczimba s megverte őket ott Dávid és mondta Dávid: Szétszakasztotta Isten ellenségeimet kezem által, mint vízszakadás, azért így nevezték el ama helyet: Báal-Peráczim. ¹² Ott hagyták isteneiket; s megparancsolta Dávid és elégettettek tűzben. ¹³ Még tovább is tették a filiszteusok és elterültek a völgyben. ¹⁴ Ekkor ismét megkérdezte Dávid az Istent. És mondta neki Isten: ne vonulj fel utánuk, fordulj el tőlük és támadj reájuk a szederfák felől; ¹⁵ s léssen, mikor lépés neszét hallod a szederfák csúcsain, akkor vonulj ki a harczra, mert az Isten kivonult elédbe, hogy megverje a filiszteusok táborát. ¹⁶ És cselekedett Dávid, a mint neki megparancsolta az Isten és megverték a filiszteusok táborát Gibeóntól Gézerig. ¹⁷ És elterjedt Dávid neve mind az országokba, és rátette az Örökkévaló rettegését mind a nemzetekre.

15. ¹ És készített magának házakat Dávid városában és elkészített egy helyet az Isten ládájának és sátort ütött föl számára. ² Akkor mondta Dávid: Ne vigye más az Isten ládáját, csakis a leviták, mert őket választotta

az Örökkévaló, hogy vigyék az Örökkévaló ládáját s hogy szolgálják őt örökre.

³ És egybegyűjtötte Dávid egész Izraélt Jeruzsálembe, hogy felvigyék az Örökkévaló ládáját a helyére, melyet elkészített számára. ⁴ És egybehívta Dávid Áron fiait s a levitákat: ⁵ Kehát fiai közül: Úriélt, a vezért és testvéreit, százhuszat. ⁶ Merári fiai közül: Aszáját, a vezért és testvéreit kétszázhuszat. ⁷ Gersóm fiai közül: Jóélt, a vezért és testvéreit, százharminczat. ⁸ Elíczáfán fiai közül: Semáját, a vezért és testvéreit, kétszázat. ⁹ Chebrón fiai közül: Eliélt, a vezért és testvéreit, nyolczvanat. ¹⁰ Úzziél fiai közül: Amminádábot, a vezért és testvéreit, száztizenkettőt.

¹¹ És hívta Dávid Czádókot és Ebjátárt, a papokat, meg a levitákat: Úriélt, Aszáját, Jóélt, Semáját, Eliélt és Amminádábot. ¹² És mondta nekik: Ti, a leviták atyai házainak fejei, szenteljétek meg magatokat és testvéreiteket és hozzátok fel az Örökkévalónak, Izraél Istenének ládáját oda, a hová készítettem számára. ¹³ Mert mivel az első ízben nem ti voltatok, rést tört az Örökkévaló, a mi Istenünk, rajtunk, mert nem kerestük őt a törvény szerint. ¹⁴ És megszentelték magukat a papok és a leviták, hogy felhozhassák az Örökkévalónak, Izraél Istenének ládáját. ¹⁵ És vitték a leviták fiai az Isten ládáját, a mint megparancsolta Mózes az Örökkévaló igéje szerint, vállukon, a rajtuk levő ru-dakkal.

¹⁶ És mondta Dávid a leviták vezéreinek, hogy állítsák fel testvéreiket, az énekeseket hangszerekkel: lantokkal, hárfákkal és czimbalmokkal, hallatva és fölemelve hangjukat örömmel.

¹⁷ És fölállították a leviták Hémánt, Jóél fiát, és test-

vérei közül Ászáfot, Berekhjáhu fiát és Merári fiai, az ő testvéreik közül Étánt, Kúsájáhu fiát. ¹⁸ És velük voltak testvéreik a másodrenden levők: Zekharjáhu, Bén, Jáaziél, Semíramót, Jechiél, Unni, Eliáb, Benájáhu, Máaszéjáhu, Mattitjáhu, Elífeléhu, Miknéjáhu, Óbéd-Edóm és Jeiél a kapuőrök. ¹⁹ Az énekesek pedig Hémán, Ászáf és Étán, hangot hallatók rézczimballmokkal. ²⁰ És Zekharja, Aziél, Semíramót, Jechiél, Unni, Eliáb, Máaszéjáhu és Benájáhu, lantokkal. Alámót szerint. ²¹ És Mattitjáhu, Elífeléhu, Miknéjáhu, Óbéd-Edóm, Jeiél és Azazjáhu hárfákkal, a nyolczason vezetve az éneket. ²² Kenanjáhu pedig a leviták vezére a vivésben, vezérelte a vivést, mert hozzáértő volt. ²³ És Berekhja, meg Elkána kapuőrök a lánánál. ²⁴ És Sebanjáhu, Jósáfát, Netanél, Amászaj, Zekharjáhu, Benájáhu és Eliézer, a papok trombitáltak a trombitákon az Isten lánája előtt; s Óbéd-Edóm, meg Jechíja kapuőrök a lánánál. ²⁵ És Dávid meg Izraél vénei és az ezrek tisztjei voltak azok, a kik mentek, hogy felhozzák az Örökkévaló szövetségének lánáját Óbéd-Edóm házából, örömmel.

²⁶ És volt, midőn Isten megsegítette a levitákat, az Örökkévaló szövetsége lánájának vivőit, akkor áldoztak hét tulkot és hét kost. ²⁷ Dávid pedig fel volt öltözve byssus köpenybe, s úgy mind a leviták, a kik a lánát vitték, meg az énekesek és Kenanja a vivésnek vezére az énekeseknél; és Dávidon len-éfód volt. ²⁸ És egész Izraél fölvitte az Örökkévaló szövetségének lánáját riadással meg harsonaszóval meg trombitákkal és cimballmokkal, hangot hallatva, lantokkal és hárfákkal. ²⁹ És midőn az Örökkévaló szövetségének lánája eljutott Dávid városához, Mikhál, Sálul leánya letekintett az

ablakon és látta Dávid királyt, a mint tánczol és játszadoz; ekkor lenézte őt szívében. ¹ És bevitték az **16.** Isten ládáját s föllállították a sátor közepébe, a melyet Dávid felütött számára és bemutatott égőáldozatokat s békeáldozatokat az Isten színe előtt. ² Midőn végzett Dávid azzal, hogy bemutassa az égőáldozatot és a békeáldozatokat, megáldotta a népet az Örökkévaló nevében. ³ És kiosztott mind az Izraél emberének, mind férfinak, mind asszonynak, kinek-kinek egy kerek kenyeret, egy darab húst és egy aszúszöllő-lepényt. ⁴ És elhelyezett az Örökkévaló ládája előtt a leviták közül szolgálattelvőket és arra, hogy emlegessék, hálát mondva dicsérjék az Örökkévalót, Izraél Istenét. ⁵ Ászáf, a fejök és második utána Zekharja, Jeiél, Semirámót, Jechiél, Mattítja, Eliáb, Benájáhú, Óbéd-Edóm és Jeiél hangszerekkel, lantokkal, és hárfákkal, és Ászáf czimbalmokkal hallatott hangot. ⁶ És Benájáhú meg Jáchaziél a papok trombitákkal voltak állandóan az Isten szövetségének ládája előtt. ⁷ Ama napon akkor első ízben adott Dávid az Örökkévalónak szóló hálaéneket, Ászáfnak és testvéreinek kezébe. ⁸ Adjatok hálát az Örökkévalónak, szólítsátok nevét, tudassátok a népek közt cselekményeit! ⁹ Énekeljetez neki, zengjetez neki, gondolkodjatez el mind az ő csodatettein! ¹⁰ Dicsekedjetez szent nevével, örüljön szíve az Örökkévaló keresőinek. ¹¹ Keressétez föl az Örökkévalót és hatalmát, arcját keressétez mindig. ¹² Emlékezzetez az ő csodatetteiről, melyeket művelt, csodajeleiről és szája ítéleteiről; ¹³ Izraélnek az ő szolgájának magzatja ti, Jákób fiai, az ő kiválasztottjai! ¹⁴ Ő az Örökkévaló, a mi Istenünk, az egész földön vannak ítéletei. ¹⁵ Emlékezzetez örökké az ő szövetségéről, az ígéről, melyet megparancsolt

ezer nemzedékre, ¹⁶ melyet kötött Ábrahámmal és Izsáknak tett esküjéről; ¹⁷ megállapította Jákóbnak törvényül, Izraélnek örök szövetségül; ¹⁸ mondván: Neked adom Kanaán országát, birtoktok osztályául! ¹⁹ Midőn csekélyszámuak valátok csak kevesen és benne tartózkodók: ²⁰ akkor jártak nemzettől nemzethez, egyik királyságból más néphez. ²¹ Nem engedte embernek, hogy zsarolja őket és megfenyített miattuk királyokat: ne nyuljatok fölkentjeimhez és profétáimat ne bántstok! ²² Énekeljete az Örökkévalónak mind a földön levők, hirdessétek napról-napra segítségét! ²⁴ Beszéljete a nemzetek közt dicsőségét, mind a népek közt csodatetteit! ²⁶ Mert nagy az Örökkévaló és dicséretes nagyon, félelmetes mind az istenek felett. ²⁶ Mert mind a népek istenei bálványok, de az Örökkévaló az eget készítette. ²⁷ Fenség és dísz van előtte, erő és öröm az ő helyén. ²⁸ Adjatok az Örökkévalónak, népek családjai, adjatok az Örökkévalónak dicsőséget és erőt; ²⁹ adjatok az Örökkévalónak neve dicsőségét, vigyete ajándékot s járuljate eléje, boruljate le az Örökkévaló előtt szent díszben. ³⁰ Reszkessete előle mind a földön levők, szilárdan is áll a világ, nem inog meg. ³¹ Örüljenek, oh egek és vigadjon a föld, és mondjate a nemzetek közt: az Örökkévaló király lett! ³² Dörögjön a tenger és teljessége, ujjongjon a mező s mind, a mi rajta van. ³³ Akkor örvendjenek az erdő fái az Örökkévaló előtt, mert jön itélteni a földet. ³⁴ Adjatok hálát az Örökkévalónak, mert jóságos, mert örökké tart az ő kegyelme! ³⁵ És mondjate: Segíts meg minket, üdvünk Istene s gyűjts össze és ments meg minket a nemzetektől, hogy hálát adjunk szent nevednek, hogy magasztalódjunk dicséreteddel. ³⁶ Áldva legyen az Örökké-

való, Izraél Istene öröktől fogva örökké. És mondta az egész nép: Ámén és dicsérték az Örökkévalót.

³⁷ És otthagyta az Örökkévaló szövetségének ládája előtt Ászáfot és testvéreit, hogy szolgálatot tegyenek a láda előtt állandóan, mindenik nap dolgát a maga napján; ³⁸ és Óbéd-Edómot és testvéreiket, hatvannyolczat és Óbéd-Edómot, Jeditun fiát és Chószát kapuőröknek. ³⁹ Czádókot, a papot pedig és testvéreit a papokat az Örökkévaló hajléka előtt a Gibeónban levő magaslaton, ⁴⁰ hogy hozzanak égőáldozatokat az Örökkévalónak az égőáldozat oltárán állandóan reggelenként és esténként; még pedig egészen a szerint, a mint írva van az Örökkévaló tanában, melyet parancsolt Izraél számára. ⁴¹ És velök voltak Hémán, meg Jedútún és a többi kiválogatottak, a kik nevükkel jelöltettek, hogy hálát adjanak az Örökkévalónak, mert örökké tart a kegyelme. ⁴² És velük Hémánnal és Jedútúnnal, trombiták és czimbalmok, hogy hangot hallassanak és Istennek szóló hangszerek; Jedútún fiai pedig a kapunál. ⁴³ És elment az egész nép kiki a házába; és fordult Dávid, hogy megáldja házát.

¹ Volt pedig, midőn Dávid lakott a házában, szólt **17.** Dávid Nátán prófétához: Ime én czédrusházban lakom, az Örökkévaló szövetségének ládája pedig szőnyegek alatt van. ² Erre szólt Nátán Dávidhoz: Mindazt, a mi szívedben van, tedd meg, mert az Isten veled van.

³ És volt azon éjjel, lett az Isten igéje Nátánhoz, mondván: ⁴ Menj és szólj szolgámhoz Dávidhoz, így szól az Örökkévaló: Nem te fogod nekem a házat építeni lakásul. ⁵ Bizony nem laktam házban, azon nap óta, hogy felhoztam Izraélt mind e mai napig, hanem jártam sátorból sátorba és hajlékból hajlékba. ⁶ Valamerre

jártam egész Izraél közt, vajjon szóval szóltam-e Izraél biráinak egyikéhez, ahoz, a kit rendeltem, hogy legeltesse népemet, mondván: miért nem építettetek nekem czédrusházat? ⁷ Most pedig így szólj szolgámhoz Dávidhoz: Így szól az Örökkévaló, a seregek ura: én vettelek téged a rétről, a juhok mögől, hogy fejedelem légy népem, Izraél felett. ⁸ És veled voltam, valamerre mentél, kiirtottam mind az ellenségeidet előled és szereztem neked nevet, a milyen a legnagyobbak neve a földön; ⁹ hogy helyet rendeljek népemnek Izraélnek és elplántáljam, hogy lakják a maga helyén és ne reszessen többé és ne enyésztessek őt továbbra a gazság fiai, mint annakelőtte, ¹⁰ ama napoktól fogva, hogy birákat rendeltem népem Izraél fölé és megaláztam mind az ellenségeidet. Tudtodra adtam tehát, hogy házat fog építeni neked majd az Örökkévaló: ¹¹ s leszen, midőn beteltek napjaid, hogy elmenj őseid mellé, akkor fentartom utánad magzatodat, azt a ki lesz fiaid közül és megszilárdítom királyságát. ¹² Ő épít majd házat nekem és én megszilárdítom trónját örökre. ¹³ Én leszek neki atyjául és ő lesz nekem fiamul és szeretetemet nem távoztatom el tőle, a mint eltávoztattam attól, a ki előtted volt. ¹⁴ S fönmaradni engedem őt az én házamban s az én királyságomban mind örökre s trónja szilárd lesz örökre. ¹⁵ Mind e szavak szerint és mind e látomás szerint, e szerint beszélt Nátán Dávidhoz.

¹⁶ Ekkor bement Dávid király és leült az Örökkévaló színe elé és mondta: Ki vagyok én, Örökkévaló, Isten, s mi az én házam, hogy eljuttattál engem idáig. ¹⁷ És csekély volt az a szemeidben, oh Isten, és beszéltél szolgád háza felől messze időre és tekintettél engem, mint a ki az emberek sorában magasan áll. Örökké-

való, oh Isten! ¹⁸ Mit beszéljen Dávid még továbbra hozzád a dicsőségről, mely szolgálodat érte, hiszen te ismered szolgálodat! ¹⁹ Örökkévaló, a te szolgálod kedvéért s a te szíved szerint cselekedted mind e nagy dolgot, tudatván mind a nagy dolgokat. ²⁰ Örökkévaló, nincs olyan, mint te s nincsen Isten rajtad kívül, mind annál fogva, a mit hallottunk füleinkkel. ²¹ És ki olyan, mint néped Izraél, egyetlen nemzet a földön, a melyet Isten ment magának megváltani népül, hogy szerezzél magadnak nevet, nagy és félelmetes tettek által, kiűzván néped elől, a melyet Egyiptomból kiváltottál, nemzeteket. ²² És megtetted a te népedet Izraélt magadnak néppé mind örökre és te, Örökkévaló, lettél nekik Istenül. ²³ Most tehát, Örökkévaló, azon szó, melyet szóltál a te szolgálod és háza felől, valósuljon meg mind örökre és tégy úgy, a mint szólottál. ²⁴ Megvalósul, és nagy lesz a te neved mind örökre, midőn mondják: az Örökkévaló a seregek ura, Izraél Istene, Isten Izraél fölött; a te szolgálod Dávid háza pedig szilárd lesz előtted. ²⁵ Mivel te, Istenem, kinyilatkoztattad a te szolgálod fülébe, hogy építesz neki házat; azért merészelt imádkozni a te szolgálod előtted. ²⁶ És most, Örökkévaló, te vagy az Isten és kimondtad szolgálod felől ezt a jót. ²⁷ És most úgy akartad, hogy megáldjad szolgálod házat, hogy örökre előtted legyen; mert te, Örökkévaló, áldottál és áldva van örökre.

¹ Történt ezután, megverte Dávid a filiszteusokat és 18. megalázta őket és elvette Gátot és leányvárosait a filiszteusok kezéből. ² Megverte Móábot és lettek a Móabbeliek szolgálói Dávidnak, ajándékvivők. ³ Megverte Dávid Hadádézert, Czóba királyát Chamátban, mikor elin-

dult, hogy megállapítsa hatalmát az Eufrátes folyamánál. ¹ S elfogott Dávid tőle ezer szekeret, hétezer lovast és huszezer gyalogos embert, és Dávid megbénította az egész szekérhadat és hagyott belőle száz szekeret. ⁵ Ekkor jött Arám-Darmészek, hogy segítsen Hadádézernek, Czóba királyának, és megvert Dávid Arám közt huszonkétezer embert. ⁶ És elhelyezett Dávid örsöket Arám-Darmészekben és Dávidé lett Arám, ajándékot vivő, szolgácul. Így segített az Örökkévaló Dávidnak, valamerre ment. ⁷ És elvette Dávid az aranypajzsokat, melyek Hadádézer szolgáin voltak, és bevitte azokat Jeruzsálembe. ⁸ Tibchatból pedig és Kúnból, Hadádézer városaiból, elvett Dávid igen sok rezet. Abból készítette Salamon a réztengert és az oszlopokat és a rézedényeket.

⁹ Meghallotta Tóú, Chamát királya, hogy megverte Dávid Hadádézernek, Czóba királyának egész seregét. ¹⁰ Ekkor elküldte fiát Hadórámot Dávid királyhoz, hogy megkérdezze békéje felől és hogy üdvözölje azért, hogy harczolt Hadádézer ellen és megverte — mert Tóúnak hadfele volt Hadádézer — és mindennemű arany, ezüst és rézedényt. ¹¹ Azokat is szentelte Dávid király az Örökkévalónak, együtt azon ezüstrrel és aranynyal, a melyet elvitt mind a nemzetektől: Edómtól, Móábtól, Ammón fiaitól, a filiszteusoktól és Amáléktól. ¹² És Absáj, Czerúja fia, megverte Edómot a Sósvölgyben, tizennyolczezret. ¹³ És elhelyezett örsöket Edómban és lettek mind az Edómbeliek szolgái Dávidnak. Így segítette az Örökkévaló Dávidot, valamerre ment. ¹⁴ Király volt Dávid egész Izraél fölött; és szolgáltatót jogot és igazságot egész népének. ¹⁵ Jóáb, Czerúja fia, a sereg fölött volt; Jehósáfát, Achílúd fia, kanczellár; ¹⁶ Czádók, Achítúb fia,

és Abimélekh, Ebjátár fia, papok; Savsa író; ¹⁷ Benájáhu, Jehójadá fia, a keréti és peléti felett, Dávid fiai pedig elsők a király oldalán.

¹ Történt ezután, meghalt Náchás, Ammón fia- **19**
nak királya, és király lett helyette a fia. ² Mondta Dávid: Hadd tegyek szeretetet Chánúnnal, Náchás fiával, mert atyja velem tett szeretetet. És oda küldött Dávid követeket, hogy vigasztalja atyja felől, és elérkeztek Dávid szolgálói Ammón fiainak országába, Chánúnhoz, hogy őt vigasztalják. ³ És szóltak Ammón fiainak nagyjai Chánúnhoz: Vajjon tisztelni akarja-e Dávid atyádat a szemeidben, hogy vigasztalókat küldött neked? Nemde azért, hogy kikutassák és földüljék és kikémleljék az országot, jöttek az ő szolgálói tehozzád? ⁴ Ekkor vette Chánún Dávid szolgálóit, lenyíratta őket és felében levágatta ruháikat egészen az alfélig és elbocsátotta őket. ⁵ Elmentek és tudomást adtak Dávidnak a férfiakról; és elébök küldött, mert nagyon meg voltak szégyenülve a férfiak, és mondta a király: Maradjatok Jeríchóban, míg megnő szakállatok, akkor térjeteK vissza. ⁶ És látták Ammón fiai, hogy rossz hírbe keveredtek Dávidnál, akkor küldött Chánún meg Ammón fiai ezer kikkár ezüstöt, hogy bérbefogadjanak maguknak Arám-Naharájimból és Arám-Máakhából és Czóbából szekérhadat és lovasokat. ⁷ És bérbefogadtak maguknak harminczkétezer szekeret, meg Máakha királyát és népét és eljöttek és táboroztak Médeba előtt. Ammón fiai pedig gyülekeztek városaikból és eljöttek a harczba. ⁸ Midőn meghallotta Dávid, elküldte Jóábot és az egész sereget, a vitézeket. ⁹ Kivonultak Ammón fiai és harczra sorakoztak a város bejárata felé, a királyok pedig, a kik

érkeztek, egymagukban voltak a mezőn. ¹⁰ Mikor látta Jóáb, hogy ellene fordul a harcznak éle előlről és hátulról is, választott minden válogatott közül Izraélben és sorakozott Arám ellen. ¹¹ A többi népet pedig testvérenek, Absájnak kezébe adta, és sorakoztak Ammón fiai ellen. ¹² Mondta; Ha erősebb lesz Arám nálamnál, akkor te légy nékem segítségül, ha pedig Ammón fiai erősebbek lesznek nálad, akkor én segítlek meg téged. ¹³ Légy erős és erősödjünk népünkért és Istenünk városaiért; az Örökkévaló pedig majd azt teszi, a mi jónak tetszik szemeiben. ¹⁴ És kiállt Jóáb meg a vele levő nép harczra Arám elejébe, és megfutamodtak előle. ¹⁵ Ammón fiai pedig látták, hogy megfutamodott Arám, akkor megfutamodtak ők is testvére, Absáj előtt és bementek a városba. És Jóáb elment Jeruzsálembe.

²⁶ Midőn látta Arám, hogy vereséget szenvedtek Izraél előtt, követeket küldtek és elindították a folyamon túl levő Arámot, Sófákh pedig, Hadádézer hadvezére, az élükön. ¹⁷ Midőn tudtára adták Dávidnak, összegyűjtötte egész Izraélt, átkelt a Jordánon, eljutott hozzájuk és sorakozott ellenük; harczra sorakozott Dávid Arám ellen, és harczoltak vele. ¹⁸ S megfutamodott Arám Izraél előtt, és megölt Dávid Arámból hétezer szekérharczost és negyvenezer gyalogos embert, Sófákhot a hadvezért pedig megölte. ¹⁹ Midőn látták Hadádézer szolgálói, hogy vereséget szenvedtek Izraél előtt, békét kötöttek Dáviddal és szolgálivá lettek. És nem akarta többé se-
20. gíteni Arám Ammón fiait. ¹ Es volt az évnek fordulatkor, mikor hadba vonulnak a királyok, vezette Jóáb a hadsereget és elpusztította Ammón fiainak országát, elment s ostrom alá vette Rabbát, Dávid pedig Jeruzsálemben maradt. És megverte Jóáb Rabbát és lerom-

bolta azt. ² És Dávid levette királyuk koronáját a fejéről és találta azt egy kikkar aranysúlyúnak, és rajta drágakő volt és Dávid fejére került; a városnak igen sok zsákmányát pedig elvitte. ³ És a népet, mely benne volt, kivezette s átfürészelte fűrészszel meg vasboronával és fejszékkel; és így tett Dávid mind az Ammón fiainak városaival. Erre visszatért Dávid meg az egész nép Jeruzsálembe.

⁴ Történt ennekutána, háboru támadt Gézerben a filiszteusokkal, akkor megverte Szibbekháj a Chúsabeli Szippájt, a Ráfa szülöttjei közül valót; s megaláztattak. ⁵ És újra volt háboru a filiszteusokkal és megverte Elchánán, Jáir fia, Lachmit, a Gátbeli Golját testvérét, az ő dárdájának nyele pedig olyan volt, mint a takácsok zugolyfája. ⁶ És újra volt háboru Gátban; és volt egy termetes férfi, ujjai hat meg hat: huszonnég, ő is Ráfától született; ⁷ gyalázta Izraélt, de megverte őt Jehónátán, Simeának, Dávid testvérének fia. ⁸ Ezek születtek Ráfától Gátban; és elestek Dávid keze által és szolgálainak keze által.

¹ És vádló támadt Izraél ellen és arra csábította Dá- **21.** vidot, hogy megszámlálja Izraélt. ² És szólt Dávid Jóábhoz s a nép nagyjaihoz: Menjetek, számláljátok meg Izraélt Beér-Sébától Dánig s hozzátok el hozzám, hadd tudjam meg számukat. ³ Mondta Jóáb: Tegyen hozzá az Örökkévaló népéhez, a hogy van, százszor annyit! Nemde én uram, oh király, mindannyian az uraméi szolgálaiul, miért kívánja ezt az uram, miért legyen bűnül Izraélre? ⁴ De a király szava kényszerítette Jóábot, és elindult Jóáb és járt egész Izraélben és eljött Jeruzsálembe. ⁵ És átadta Jóáb a népszámlálás számát Dá-

vidnak; volt pedig egész Izraél egy millió és százezer kardrántó férfi és Jehúda négyszázhetvenezer kardrántó férfi. ⁶ De Lévit és Benjámint nem számlálta közöttük, mert utálatosnak bizonyult a király szava Jóábhhoz. ⁷ És visszatetszett Istennek szemeiben ez a dolog és megverte Izraélt. ⁸ És szólt Dávid az Istenhez; Nagyon vétkeztem azzal, hogy megcselekedtem ezt a dolgot, de most tüntesd el, kérlek, a te szolgád bűnét, mert nagyon balgán viselkedtem.

⁹ És beszélt az Örökkévaló Gádhoz, Dávid látójához, mondván: ¹⁰ Menj el és beszélj Dávidhoz, mondván: így szól az Örökkévaló, hármát nyújtok elédbe; válassz magadnak egyet közülök, hogy veled megcselekedjem. ¹¹ Bement Gád Dávidhoz s mondta neki: Így szól az Örökkévaló: fogadd el magadnak: ¹² vagy három éven át éhséget, vagy hogy három hónapig veszteséget szenvedsz szorongatóidtól s ellenségeid kardja utólér, vagy hogy három napig az Örökkévaló kardja és dögvész lesz az országban és az Örökkévaló angyala pusztít Izraél egész területén. És már most lássad, mit vigyek küldömnek válaszul. ¹³ Ekkor szólt Dávid Gádhoz: Megszorultam nagyon! Hadd essem csak az Örökkévaló kezébe, mert nagy az irgalma, de ember kezébe ne essem. ¹⁴ És bocsátott az Örökkévaló dögvészt Izraélre, és elesett Izraélből hetvenezer ember. ¹⁵ Már küldött az Isten angyalt Jeruzsálembe, hogy azt pusztítsa, de a mint pusztított, látta az Örökkévaló és meggondolta a veszedelmet és mondta a pusztító angyalnak: Elég, most engedd le kezedet! Az Örökkévaló angyala pedig épen a jebúsi Ornán sérűje mellett állt. ¹⁶ Fölemelte Dávid a szemeit és látta az Örökkevaló angyalát, a mint a föld és az ég között áll és kardja kivonva a kezében,

kinyújtva Jeruzsálem felett, ekkor arczokra vetették magukat Dávid meg a vének, zsákokba takarva. ¹⁷ És szólt Dávid Istenhez: Nemde én mondtam, hogy megszámlálják a népet és én vagyok az, a ki vétkeztem és gonoszul cselekedtem; de e juhok mit követtek el? Oh Örökkévaló, én Istenem, legyen, kérlek, kezed én rajtam és atyám házán, de ne a te népeden csapásra!

¹⁸ Az Örökkévaló angyala pedig szólott Gádhoz, hogy mondja meg Dávidnak, hogy menjen fel Dávid oltárt állítani az Örökkévalónak a jebúsi Ornán szerűjén. ¹⁹ És fölment Dávid Gád szava szerint, a melyet szólott az Örökkévaló nevében. ²⁰ És megfordult Ornán és látta az angyalt, és négy fia vele elrejtőzve; Ornán ugyanis búzát csépelte. ²¹ Midőn bement Dávid Ornánhoz, oda tekintett Ornán és látta Dávidot; erre kiment a szerüből és leborult Dávid előtt arczczal a földre: ²² Ekkor szólt Dávid Ornánhoz: Adjad nekem a szerű helyét, hogy oltárt építsek rajta az Örökkévalónak; teljes ezüst pénzen adjad azt nekem, hogy elálljon a csapás a néptől. ²³ És szólt Ornán Dávidhoz: Vedd magadnak és tegye uram a király, a mi jónak látszik szemekben; lásd, odaadtam a marhát égőáldozatoknak, és a cséplőszánakat fának, és a búzát lisztáldozatoknak: mindent odaadtam. ²⁴ Ekkor mondta Dávid király Ornánnak: Nem, hanem teljes pénzen fogom megvenni, mert nem ajándékozhatom a tiédet az Örökkévalónak, bemutatva ingyen való égőáldozatot. ²⁵ És adott Dávid Ornánnak a helyért hatszáz arany sékelt súly szerint. ²⁶ Erre épített ott Dávid oltárt az Örökkévalónak és bemutatott égőáldozatokat és békeáldozatokat; fölkiáltott az Örökkévalóhoz, s meghallgatta tüzze az égből az égőáldozat oltárára. ²⁷ És szólt az Örökkévaló az angyalhoz és

az visszatette kardját hüvelyébe. ²⁸ Abban az időben, mikor látta Dávid, hogy meghallgatta őt az Örökkévaló a jebúsi Ornán szérűjén, áldozott ott. ²⁹ Az Örökkévaló hajléka pedig, melyet Mózes készített a pusztában, meg az égőáldozat oltára abban az időben a magaslaton voltak Gibeónban. ³⁰ De nem mehetett Dávid eléje, hogy Istent felkeresse, mert megijedt az Örökkévaló angyalának kardja miatt. ³¹ Mondta Dávid: Ez legyen az Örökkévalónak, az Istennek háza és ez égőáldozat-

22. nak való oltár Izraél számára! ¹ És mondta Dávid, hogy egybegyűjtsék a jövevényeket, kik Izraél országában voltak, és fölállított kövágókat, hogy vágjanak ki faragott köveket az Isten házának építésére; ² és vasat bőségesen a kapuk ajtóira való szögeknek és kapsoknak készített elő Dávid és rezet bőségesen súly nélkül; ³ meg czédrusfát szám nélkül, mert hoztak a Czidónbeliek és a Czórbeliek czédrusfát bőségesen Dávidnak. ⁴ Mondta ugyanis Dávid: Salamon fiam fiatal és gyenge; az Örökkévalónak építendő házat pedig nagygyá kell tenni, felette nagygyá, névre és ékességre mind az országok előtt: hadd készítsék tehát elő neki. Így előkészítette Dávid bőségesen halála előtt. ⁵ És elhívta fiát Salamont és megparancsolta neki, hogy házat építsen az Örökkévalónak, Izraél Istenének.

⁶ És mondta Dávid Salamonnak: Fiam, nekem az volt szivemben, hogy házat építék az Örökkévaló, az én Istenem nevének. ⁷ De hozzám lett az Örökkévaló igéje, mondván: Vért ontottál bőségesen és nagy háborúkat viseltél; ne építs házat az én nevemnek, mert sok vért ontottál földre előttem. ⁸ Ime fiú fog neked születni, ő a nyugalom embere lesz, és nyugalmat szerzek neki mind az ellenségeitől köröskörül, mert Sala-

mon lesz a neve és békét és nyugodtságot adok Izraélre az ő napjaiban. ⁹ Ő fog házat építeni a nevemnek, ő lesz nekem fiamul és én leszek neki atyjául és én megszilárdítom királysága trónját Izraél fölött mindörökre. ¹⁰ Most, oh fiam, legyen az Örökkévaló veled, hogy szerencsés légy, megépítsed az Örökkévalónak a te istenednek házat, a mint megmondotta rólad. ¹¹ Csak-hogy adjon neked az Örökkévaló észet és értelmet s rendeljen téged Izraél fölé, s hogy megőrizzed az Örökkévalónak, a te Istenednek tanát. ¹² Akkor szerencsés lész, ha megőrized s megcselekszed a törvényeket és a rendeleteket, melyeket megparancsolt az Örökkévaló Mózesnek Izraél számára. Légy erős és bátor, ne félj és ne rettegj! ¹³ És ime nyomoruságom mellett előkészítettem az Örökkévaló háza számára: aranyat százezer kikkárt és ezüstöt egy millió kikkárt, a réznek és vasnak pedig nincsen súlya, mert bőséges volt, fát is és köveket készítettem elő, és azokhoz még hozzá fogsz tenni. ¹⁴ És veled bőségesen lesznek a munka végzői: kővágók, kő- és famívesek és minden bölcs mindenféle munkában. ¹⁵ Az aranyak, ezüstnek, réznek és vasnak nincsen száma; kelj fel és cselekedjél és veled legyen az Örökkévaló! ¹⁶ És megparancsolta Dávid mind az Izraél nagyjainak, hogy segítsenek fiának Salamonnak: ¹⁷ Nemde veletek volt az Örökkévaló a ti Istenetek s szerzett nektek nyugalmat köröskörül, mert kezembe adta az ország lakóit és meghódolt az ország az Örökkévaló előtt és népe előtt. ¹⁸ Most arra adjátok szíveteket és lelketeket, hogy fölkeressétek az Örökkévalót, a ti Isteneteket, keljete fel és építsétek az Örökkévalónak, az Istennek szentélyét, hogy bevigyétek az Örökkévaló

szövetségének ládáját és Istennek szent edényeit azon házba, mely építtetik az Örökkévaló nevének.

23. ¹ S Dávid vén lett s napokkal telt, akkor királylyá tette Izraél fölé fiát Salamont. ² És egybegyűjtötte mind az Izraél nagyjait s a papokat és a levitákat. ³ És megszámláltattak a leviták harmincz évestől fölfelé; és volt számuk fejenként, férfianként: harmincznyolcz-ezer. ⁴ Ezek közül az Örökkévaló háza munkájának vezetésére huszonnégyezren és tisztviselők meg birák hatezren, ⁵ és négyezer kapuőr és négyezren, a kik dicsérték az Örökkévalót, azon hangszerekkel, melyeket készítettem a dicsérőének számára.

⁶ Es fölosztotta őket Dávid osztályokra, Lévi fiai, Gérsón, Kehát és Merári szerint. ⁷ A Gérsúniból: Láedán és Simeí. ⁸ Láedán fiai: Jechiél a fő, meg Zétám és Jóél, hárman. ⁹ Simeí fiai: Selómit, Chaziél és Hárán, hárman. Ezek az atyai házak fejei Láedántól. ¹⁰ És Simeí fiai: Jáchat, Zína, Jeús és Beria; ezek Simeí fiai, négyen. ¹¹ És Jáchat volt a fő, Zíza pedig a második; de Jeúsnak és Beríanak nem volt sok fia s így egy atyai házzá lettek azon egy tisztségre. ¹² Kehát fiai: Amrám, Jiczhár, Chebrón és Uzziél, négyen.

¹³ Amrám fiai: Áron és Mózes. És elkülönítettett Áron, hogy fölszenteljék, mint szentek szentjét, ő és fiai mindörökre, hogy füstölögtsessen az Örökkévaló előtt, őt szolgálva s az ő nevében áldva örökre. ¹⁴ Mózesnek pedig az Isten emberének fiai a Lévi törzséről neveztetnek. ¹⁵ Mózes fiai: Gérsóm és Eliézer. ¹⁶ Gérsóm fiai: Sebúél, a fő. ¹⁷ Es voltak Eliézer fiai: Rechabja, a fő; de nem voltak Eliézernek más fiai; Rechabja fiai pedig felette megsokasodtak. ¹⁸ Jiczhár fiai: Selómit a fő. ¹⁹ Chebrón fiai: Jerijáhú a fő, Amarja a má-

sodik, Jáchaziél a harmadik, Jekámeám a negyedik.
²⁰ Uzziél fiai: Míkha a fő, Jissija a második. ²¹ Merári fiai: Machli és Músi; Machli fiai: Eleázár és Kis. ²² És meghalt Eleázár s nem voltak fiai, hanem leányai s elvették őket Kis fiai, a testvéreik. ²³ Músi fiai: Machli, Éder és Jerémót, hárman. ²⁴ Ezek Lévi fiai atyai házaik szerint, az atyai házak fejei, megszámláltjaik szerint, a nevek számával fejenként, a munka végzői, az Örökkévaló házának szolgálatánál, huszévestől fölfelé. ²⁵ Mert mondta Dávid: Nyugalmat szerzett az Örökkévaló, Izraél Istene, az ő népének és lakozik Jeruzsálemben mindörökké. ²⁶ Nem is kell a levitáknak hordani a hajlékot, meg mind az edényeit szolgálata szerint. ²⁷ Mert Dávid utolsó dolgai szerint Lévi fiainak száma a huszéves korutól fogva fölfelé volt, ²⁸ hanem állandó helyük Áron fiai oldalán legyen az Örökkévaló házának szolgálatánál az udvarok fölött s a kamarák fölött, s minden szentség tisztasága fölött és az Isten háza szolgálatának munkája fölött; ²⁹ és a rend kenyere mellett, és a lángliszt mellett, a lisztáldozat számára s a kovásztalan lepények, meg a tepsiben készült és lágyan főzött lisztáldozat számára s minden ürmérték és egyéb mérték mellett; ³⁰ és arra, hogy álljanak reggelenként hálát és dicséretet mondani az Örökkévalónak s úgy esténként; ³¹ és égőáldozatokat bármikor bemutatni az Örökkévalónak, a szombatokon, az újholdakon és az ünnepeken szám szerint a róluk való törvény szerint mindig az Örökkévaló előtt. ³² És őrizzék a találkozás sátrának őrizetét, és a szentély őrizetét, és Áron fiainak, az ő testvéreiknek őrizetét, az Örökkévaló házának szolgálatánál.

¹ Áron fiainak is voltak osztályaik. Áron fiai: Nádáb, **24.** Abihú, Eleázár és Itámár. ² És meghalt Nádáb s Abihú

atyjuk előtt; fiaik pedig nem voltak; és szolgáltak, mint papok, Eleázár és Itámár. ³ És fölosztotta őket Dávid, meg Czádók, Eleázár fiai közül és Achimélekh, Itámár fiai közül tisztségük szerint szolgálatukban. ⁴ És számsabbaknak találtattak Eleázár fiai a férfiak fejei szerint Itámár fiainál, és elosztották őket; Eleázár fiaiból fejek az atyai házak szerint tizenhatan, Itámár fiaiból atyai házaik szerint nyolczan. ⁵ És felosztották őket sorsok által, ezeket amazokkal együtt, mert voltak a szentély nagyjai és az Isten nagyjai Eleázár fiai közül és Itámár fiai közül.

⁶ Felírta őket Semája, Netánél fia, az író a leviták közül, a király, a nagyok, Czádók pap, s Achimélekh, Ebjátár fia és a papok meg leviták atyai házainak fejei előtt; egy-egy atyai ház megfogatott Eleázárból s egy-egy megfogatott Itámárból.

⁷ És kijött az első sors Jehójáribra; Jedájára a második; ⁸ Chárimra a harmadik; Szeórimra a negyedik; ⁹ Malkijára az ötödik, Mijjáminra a hatodik; ¹⁰ Hakócza a hetedik, Abijára a nyolczadik; ¹¹ Jészúára a kilencedik, Sekhanjáhúra a tizedik; ¹² Eljásibra a tizenegyedik, Jákimra a tizenkettedik; ¹³ Chuppára a tizenharmadik, Jésebeábra a tizennegyedik; ¹⁴ Bilgára a tizenötödik, Immérre a tizenhatodik; ¹⁵ Chézirre a tizenhetedik, Hapiczécze a tizennyolczadik; ¹⁶ Petachjára a tizenkilencedik, Jechezkélre a huszadik; ¹⁷ Jákhinra a huszonegyedik, Gámúlra a huszonkettedik; ¹⁸ Delájáhúra a huszonharmadik, Máazjáhúra a huszonnegyedik; ¹⁹ Ez a tiszti rendjük szolgálatuknál, hogy bemenjenek az Örökkévaló házába atyjuk Áron kezében levő törvényük szerint, a mint paracsolta neki az Örökkévaló, Izraél Istene.

²⁰ És Lévi többi fiai közül, Amrám fiai közül: Súbáél: Súbáél fiai közül: Jechdejáhú; ²¹ Rechabjáhú közül, Rechabjáhú fiai közül: Jissija a fő; ²² a Jiczhári közül: Selómót; Selómót fiai közül: Jáchat. ²³ És fiai: Jerijáhú, Amarjáhú a második, Jáchaziél a harmadik, Jekámeám a negyedik. ²⁴ Uzziél fiai: Míkha; Míkha fiai közül: Sámir. ²⁵ Mikha testvére Jissija; Jissija fiai közül: Zekharjáhú. ²⁶ Merári fiai: Machli és Músi; fiának, Jáazijáhúnak fiai. ²⁷ Merári fiai fiától, Jáazijáhútól: Sóham, Zakkúr és Ibri. ²⁸ Machlitól: Eleázár, de annak nem voltak fiai. ²⁹ Kistől: Kis fiai, Jerachmeél. ³⁰ Músi fiai pedig: Machli, Éder és Jerimót. Ezek a leviták fiai atyai házaik szerint. ³¹ Ők is vetettek sorsot testvéreik, Áron fiai mellett Dávid király, meg Czádók meg Achimélekh, meg a papok és leviták atyai házainak fejei előtt, az atyai házából a fej a kisebbik testvére mellett.

¹ És elkülönítette Dávid meg a sereg nagyjai a szolgálatra Aszáf, Hémán és Jedútún fiai közül azokat, kik prófétai ihlettel játszottak hárfákon, lantokon és czimbalmokon. És volt a számuk, azoké, kik szolgálatuk szerint a munkát végezték: ² Ászáf fiai közül: Zakkúr, József, Netanja és Aszaréla, Ászáf fiai; Ászáf oldalánál, a ki prófétai ihlettel működött a király oldalánál. ³ Jedútún közül, Jedútún fiai: Gedaljáhú, Czeri, Jesájáhú, Chasabjáhú, Mattitjáhú, hatan atyjuk Jedútún oldalánál a hárfán, a ki prófétai ihlettel vezette az Örökkévalónak szóló hálamondást és dicsérő dalt. ⁴ Hémán közül, Hémán fiai: Bukkijáhú, Mattanjáhú, Uzziél, Sebúél, Jerimót, Chananja, Chanáni, Eliáta, Giddalti, Rómamti-Ézer, Josbekása, Mallóti, Hótír, Máchaziót. ⁵ Mindezek fiai voltak Hémánnak, ki a király látója volt

az Isten szavaival fölemelve a szarvat. És adott Isten Hémánnak tizennégy fiat és három leányt. ⁶ Mindezek atyjuk oldalánál voltak az énekben az Örökkévaló házában, czimbalmok, hárfák és cziterák mellett, az Isten házában szolgálatára a király oldalánál; Ászáf, Jedútún és Hémán. ⁷ És volt számuk testvéreikkel együtt, a kik tanítva voltak az éneke az Örökkévaló számára, valamennyi mester: kétszáznyolcvannyolcz. ⁸ És vetettek sorsot mindegyik őrizetre, egyformán kicsinyje úgy, mint nagyja, mester a tanítvánnyal együtt. ⁹ És kijött az első sors Ászáf részére, Józsefre; Gedaljáhú, a második, ő és testvérei és fiai, tizenketten. ¹⁰ A harmadik: Zakkúr, fiai és testvérei, tizenketten. ¹¹ A negyedik: Jiczrire, fiai és testvérei, tizenketten: ¹² Az ötödik: Netanjáhú, fiai és testvérei, tizenketten. ¹³ A hatodik: Bukkijáhú, fiai és testvérei, tizenketten. ¹⁴ A hetedik: Jeszaréla, fiai és testvérei, tizenketten. ¹⁵ A nyolczadik: Jesajáhú, fiai és testvérei, tizenketten. ¹⁶ A kilencedik: Mattanjáhú, fiai és testvérei, tizenketten. ¹⁷ A tizedik: Simeí, fiai és testvérei, tizenketten. ¹⁸ A tizenegyedik: Azarél, fiai és testvérei, tizenketten. ¹⁹ A tizenkettedik: Chasabjára, fiai és testvérei, tizenketten. ²⁰ A tizenharmadik, Súbáél, fiai és testvérei, tizenketten. ²¹ A tizennegyedik, Mattitjahu, fiai és testvérei, tizenketten. ²² A tizenötödik: Jerémótra, fiai és testvérei, tizenketten. ²³ A tizenhatodik: Chananjáhúra, fiai és testvérei, tizenketten. ²⁴ A tizenhetedik: Josbekására, fiai és testvérei, tizenketten. ²⁵ A tizennyolczadik: Chanánira, fiai és testvérei, tizenketten. ²⁶ A tizenkilencedik: Mallótira, fiai és testvérei, tizenketten. ²⁷ A huszadik; Elijátára, fiai és testvérei, tizenketten. ²⁸ A huszonegyedik: Hótírira, fiai és testvérei, tizenketten. ²⁹ A huszonkettedik: Giddal-

tira, fiai és testvérei, tizenketten. ³⁰ A huszonharmadik: Machaziótra, fiai és testvérei, tizenketten. ³¹ A huszonnegyedik: Rómamti-Ézerre, fiai és testvérei tizenketten.

¹ A kapuőrök osztályaiból, a Kórachbeliek közül: Me-26. selemjáhú, Kóré fia, Ászáf fiai közül. ² Meselemjáhúnak pedig voltak fiai: Zekharjáhú az elsőszülött, Jediaél a második, Zebadjáhú a harmadik, Jatniél a negyedik; ³ Élám az ötödik, Jehóchánán a hatodik, Eljehóénáj a hetedik. ⁴ És Óbéd-Edómnak voltak fiai: Semája az elsőszülött, Jehózábád a második, Jóách a harmadik, Szákhár a negyedik, Netánél az ötödik; ⁵ Ammiél a hatodik, Jisszákhár a hetedik, Peulletáj a nyolczadik, mert megáldotta őt az Isten. ⁶ És fiának, Semájának születtek fiai, kik uralkodói atyai házuknak, mert derék vitézek voltak. ⁷ Semája fiai: Otni, Refáél, Óbéd és Elzábád, testvérei, derék emberek, Elihú és Szemakhjáhú. ⁸ Mindezek Óbéd-Edóm fiai közül, ők és fiaik meg testvéreik, derék férfiak a szolgálatra való erőben; hatvanketten Óbéd-Edómtól. ⁹ És Meselemjáhúnak voltak fiai s testvérei, derék emberek tizennyolczan.

¹⁰ És Chószának, Merári fiai közül voltak fiai: Simrí, a fő, mert nem volt elsőszülött, de atyja tette őt fővé; ¹¹ Chilkijáhú a második, Tebaljáhú a harmadik, Zekharjáhú a negyedik; Chószának mind a fiai és testvérei tizenhárman. ¹² A kapuőrök emez osztályainak, a férfiak fejeinek, jutottak tisztségek testvéreik mellett, hogy szolgálatot tegyenek az Örökkévaló házában. ¹³ És vetettek sorsot mind kicsinyje, mind nagyja atyai házuk szerint egy-egy kapu számára. ¹⁴ És esett a sors keletnek, Selemjáhúra; és fiának Zekharjáhúnak, ki észszel tanácsadó volt, vetettek sorsot és kijött a sorsa észak-

nak. ¹⁵ Óbéd-Edómra délnek, és fiaira az éléstárak háza. ¹⁶ Suppimra s Chószára nyugotnak, a Sallékhet kapuja mellett a fölvezető közuton, őrizet őrizettel szemben. ¹⁷ Keletnek leviták hatan, északnak naponta négyen, délnek naponta négyen és az éléstárakhoz ketten ketten. ¹⁸ A Parbárhoz nyugotnak: négyen a közútra, ketten a Parbárhoz. ¹⁹ Ezek a kapuőrök osztályai a Kórachbeliek fiai közül és a Mérári fiai közül. ²⁰ És a leviták: Achíja, az Isten házának tárházai fölé és a szentségek tárházai számára. ²¹ Láedán fiai, a Gérsóni fiai Láedán közül, a gérsóni Láedán atyai házának fejei: Jechiéli. ²² Jechiéli fiai: Zétám s testvére Jóél az Örökkévaló házának tárházai fölé. ²³ Az Amrámi, Jiczhári, Chebróni, Ozziéli közül: ²⁴ Sebúél, Gérsómnak, Mózes fiának fia, fejedelem a tárházak felett; ²⁵ és testvérei Eliézertől: Rechabjáhú a fia, Jesajáhú a fia, Jórám a fia, Zikhri a fia, Selómit a fia. ²⁶ Ez a Selómit s testvérei: azon szentségek tárházai felett, a melyeket fölszentelt Dávid király, meg az atyai házak fejei, az ezrek nagyjai és a százak nagyjai és a sereg nagyjai, ²⁷ a háborúból, meg a zsákmányból szentelték az Örökkévaló házának támogatására ²⁸ és mind az, a mit szentelt Sámuel a látó, meg Sálul, Kis fia, és Abnér, Nér fia, és Jóáb, Czerúja fia: mindenki, a ki szentelt, Selómit s testvérei kezére adta.

²⁹ A Jiczhári közül: Kenanjáhú s fiai a külső munka számára Izraél fölött, mint tisztviselők s birák. ³⁰ A Chebróni közül: Chasabjáhú és testvérei, derék emberek, ezerhétszázan, Izraél igazgatására a Jordánon innen nyugotnak; az Örökkévalónak minden munkájára s a király szolgálatára. ³¹ A Chebróni közül: Jerija, a Chebróni feje, nemzetségei az atyai házak szerint, Dávid

uralmának negyvenedik évében fölkerestettek és találtattak köztük derék vitézek Jáezér-Gileádban,³² és testvérei, derék emberek, kétezerhétszázan atyai házaik fejei; és kirendelte őket Dávid király a Reúbéni, a Gádi és a Menassi fél törzse fölé Isten minden dolgában s a király dolgában.

¹ És Izraél fiai számuk szerint, az atyai házak fejei, **27.** meg az ezrek és százak nagyjai és tisztviselőik, a kik szolgálták a királyt az osztályok minden dolgában, a melyek bevonultak és kivonultak hónapról-hónapra, mind az évnek hónapjai szerint: az egyes osztály huszonnégyezer. ² Az első osztály felett, az első hónapra Jásobeám, Zabdiél fia, s osztályához huszonnégyezren. ³ Pérecz fiai közül, mind a seregek vezéreinek a feje, az első hónapra. ⁴ A második hónap osztálya felett: az Achóachbeli Dódaj s osztályában Miklót a fővezér is volt; s osztályához huszonnégyezren. ⁵ A harmadik sereg vezére a harmadik hónapra: Benájáhú, a papnak Jehójádának fia, mint fő; s osztályához huszonnégyezren. ⁶ Az ama Benájáhú, ki a harminczak vitéze volt s a harmincz felett, s osztályában volt fia Ammizábad. ⁷ A negyedik a negyedik hónapra Aszáél, Jóáb testvére s fia Zebadja ő utána, s osztályához huszonnégyezren. ⁸ Az ötödik az ötödik hónapra, a vezér a Jizráchi Samhút, s osztályához huszonnégyezren. ⁹ A hatodik a hatodik hónapra a Tekóabeli Irá, Ikkés fia, s osztályához huszonnégyezren. ¹⁰ A hetedik a hetedik hónapra, a Pelónbeli Chélecz, Efráim fiai közül; s osztályához huszonnégyezren. ¹¹ A nyolczadik a nyolczadik hónapra a Chúsabeli Szibbekhaj, a Zérachbeliek közül, s osztályához huszonnégyezren. ¹² A kilencedik a kilencedik hónapra az

Anatótbeli Abiézer, a Benjáminbeliek közül; s osztályához huszonnégyezren. ¹³ A tizedik a tizedik hónapra, a Netófabeli Máharaj a Zérachbeliek közül; s osztályához huszonnégyezren. ¹⁴ A tizenegyedik a tizenegyedik hónapra, a Pireátónbeli Benája Efraim fiai közül; s osztályához huszonnégyezren. ¹⁵ A tizenkettedik a tizenkettedik hónapra a Netófabeli Cheldáj, Otniel közül; s osztályához huszonnégyezren.

¹⁶ És Izraél törzsei felett voltak: a Reúbéni számára fővezér: Eliézer, Zikhri fia; a Simeóni számára, Sefatjáhú, Máakha fia. ¹⁷ Lévi számára: Chasabja, Kemúél fia; Áron számára: Czádók. ¹⁸ Jehúda számára: Elíhú, Dávid testvérei közül; Jisszákhár számára: Omri, Mikháél fia. ¹⁹ Zebúlún számára: Jismájáhú, Obadjáhú fia; Naftáli számára: Jerímót, Azriél fia. ²⁰ Efraim fiai számára: Hóséa, Azazjáhú fia; Menasse fél törzse számára: Jóél, Pedájáhú fia. ²¹ Menasse fele számára Gileádban: Jiddó, Zekharjáhú fia; Benjámin számára: Jaasziél, Abnér fia. ²² Dán számára: Azarél, Jeróchám fia. Ezek Izraél törzseinek vezérei. ²³ De nem vette fel Dávid az ő számukat húsz évestől lefelé, mert azt mondta az Örökkévaló, hogy megsokasítja Izraélt mint az ég csillagait. ²⁴ Jóáb, Czerúja fia kezdette számlálni, de nem fejezte be s e miatt harag volt Izraél fölött; így nem jutott be a szám Dávid király történetének számai közé.

²⁵ S a király tárházai fölött volt Azmávet, Adiél fia; s a tárházak fölött a mezőn, a városokban, a falvakban s tornyokban: Jehónátán, Uzzijáhú fia. ²⁶ És azok fölött, kik a mezei munkát végezték a földművelésnél: Ezri, Kelúb fia. ²⁷ És a szőlők fölött a Rámabeli Simei s a szőlőkben levő bortárházak fölött a Sefámbeli

Zabdi. ²⁸ És az alföldön lévő olajfák és vad fügefák fölött: a Géderbeli Báal-Chánán; az olajtárházak fölött Jóás. ²⁹ És a Sárónban legelő marha fölött a Sárónbeli Sitraj; s a völgyekben lévő marha fölött Sáfát, Adlaj fia. ³⁰ És a tevék fölött a jismeéli Óbíl s a nőstény szamarak fölött a Mérónótbeli Jechdejáhú. ³¹ És a juhok felett a hágári Jáziz. Mindezek Dávid király vagyonának főtisztjei. ³² Jehónátán pedig, Dávid nagybátyja, tanácsos volt, értelmes férfi és írástudó; s Jechiél, Chakhmóni fia, a király fiai mellett. ³³ S Achitófel a király tanácsosa, s az Arkibeli Chúsáj a király barátja. ³⁴ És Achitófel után Jehójadá, Benájáhú fia, és Ebjátár; és a király hadvezére Jóáb.

¹ És összegyűjtötte Dávid mind az Izraél nagyjait, a 28. törzsek nagyjait és az osztályok nagyjait, a kik szolgálatot tettek a királynál, és az ezrek nagyjait s a százak nagyjait, s a király s fiai minden vagyonának s jószágának nagyjait az udvari tisztekkel és vitézekkel együtt, s minden derék vitézt Jeruzsálembe. ² És felállt Dávid király a lábaira és mondta: Hallgassatok rám, testvéreim s népem! Én nekem szívemben volt, hogy házat építek nyugalmául az Örökkévaló szövetséggládájának és zsámolyául Istenünk lábainak, elő is készítettem az építést. ³ De az Isten azt mondta nekem: Nem fogsz házat építeni nevemnek, mert háborúk embere vagy és vért ontottál. ⁴ Kiválasztott engem az Örökkévaló Izraél Istene atyámnak egész házából, hogy királylyá legyek Izraél fölött örökre; mert Jehúdát választotta fejedelemnek s Jehúda házában atyámnak házát, atyám fiai között pedig engem kedvel, hogy királylyá tegyen egész Izraél fölött. ⁵ És mind a fiaim közül, mert sok

fiat adott nekem az Örökkévaló, kiválasztotta Salamont az én fiamat, hogy üljön az Örökkévaló királyságának trónján Izraél fölött. ⁶ És mondta nekem: a te fiad Salamon, ő fogja felépíteni házamat és udvaraimat; mert őt választottam ki magamnak fiamul s én leszek neki atyjául. ⁷ És megszilárdítom királyságát mindörökre, ha erős lesz megtenni parancsolataimat és rendeleteimet, mint az van a mai napon. ⁸ Most pedig egész Izraélnek, az Örökkévaló gyülekezetének szemei előtt és Istenünknek fülei előtt: őrizzétek s keressétek mind az Örökkévalónak, a ti Istenteknek parancsolatait, azért, hogy birjátok a jó földet s örökül adjátok fiaitoknak ti utánatok mindörökre. ⁹ És te fiam Salamon, ismerd meg atyád Istenét és szolgálj őt teljes szívvel és buzgó lélekkel, mert mind a szíveket kutatja az Örökkévaló s a gondolatoknak minden hajlamát érti; ha keresed őt, megtaláltatja magát általad, de ha elhagyod őt, elfog téged vetni örökre. ¹⁰ Lásd most, hogy az Örökkévaló kiválasztott téged, szentélynek való házat építs, légy erős és cselekedjél.

¹¹ Ekkor átadta Dávid fiának Salamonnak mintáját a csarnoknak, meg házainak és kincstárainak, emeleteinek, belső kamaráinak és a fedél házának; ¹² és mintáját mindannak, a mi lelkében volt: az Örökkévaló házának udvarairól és mind a kamarákról köröskörül, az Isten házának tárházairól és a szentségek tárházairól; ¹³ s a papok és leviták osztályairól és az Örökkévaló háza szolgálatának minden munkájáról és az Örökkévaló háza szolgálatának minden edényéről, ¹⁴ az aranyról, az arany súlya szerint minden egyes szolgálatnak mind az edényei számára, mind az ezüst edényekről, súly szerint, minden egyes szolgálat mind

az edényei számára; ¹⁶ és súlyát az arany lámpásoknak és arany mécseseiknek, minden egyes lámpásnak és mécsesének súlya szerint; és az ezüst lámpásoknak az egyes lámpásnak és mécseseinek súlya szerint, minden egyes lámpás szolgálata szerint; ¹⁶ és az aranyat súly szerint a rend asztalai számára, minden egyes asztal számára, s ezüstöt az ezüst asztalok számára; ¹⁷ és a villák és tálak és kannák számára tiszta aranyat és az arany serlegek számára súly szerint, minden egyes serleg számára és az ezüst serlegek számára súly szerint, minden egyes serleg számára; ¹⁸ s a füstölő oltár számára tisztított aranyat súly szerint; és mintáját a szekérnek, az arany kéruboknak, a mint szárnyaikat kiterjesztve befödik az Örökkévaló szövetségének ládáját: ¹⁹ mindezt írásban az Örökkévaló kezétől, a hogy engem oktatott, a mintának mind a munkáit. ²⁰ És mondta Dávid fiának Salamonnak: Légy erős és bátor és cselekedjél, ne félj s ne rettegj, mert az Örökkévaló, az Isten, az én Istenem veled van, nem enged ellankadnod és nem hágy el téged, míg be nem fejeződik az Örökkévaló háza szolgálatának minden munkája. ²¹ És ime itt vannak a papok és leviták osztályai az Isten házában minden szolgálatára és veled vannak minden munkában, mindenki, a ki bölcseséggel ajánlkozik minden szolgálatra, meg a nagyok és az egész nép minden dolgaid számára.

¹ És mondta Dávid király az egész gyülekezetnek: **29.** Az én fiam Salamon, az az egy, a kit kiválasztott Isten, fiatal és gyöngye; a munka pedig nagy, mert nem ember számára lesz a vár, hanem az Örökkévaló az Isten számára. ² Én minden erőmhez képest előkészítettem Istenem háza számára az aranyat az arany, az

ezüstöt az ezüst, a rezet a réz, a vasat a vas s fát a fatárgyak számára, sóhám és befoglaló köveket, fényes és tarka követ s mindenféle drágakövet és márványköveket bőségesen. ³ És továbbá, mivel kedvelem Istenem házáat, a mim van, tulajdonomat aranyat és ezüstöt adtam Istenem háza számára, mindazon felül, a mit előkészítettem a szent ház számára: ⁴ háromezer kikkár aranyat, Ófir-aranyból, meg hétezer kikkár tisztított ezüstöt a házak falainak bevonására, ⁵ aranyat az arany- és ezüstöt az ezüst tárgyak számára s minden munkára a művészek által. És ki akar adakozni, megtöltve kezét, ma az Örökkévalónak? ⁶ Ekkor adakoztak az atyai házak nagyjai és Izraél törzseinek nagyjai, az ezrek és százak nagyjai és a király munkájának nagyjai. ⁷ És adtak az Isten házának szolgálatára aranyat ötezer kikkárt és tizezer adarkónt, ezüstöt tizezer kikkárt, rezet tizennyolczezer kikkárt és vasat százezer kikkárt. ⁸ És a kiknél találtattak kövek, odaadták az Örökkévaló háza kincstárának, a gersóni Jechiél kezéhez. ⁹ És örült a nép adakozásuk miatt, mert teljes szívvvel adakoztak az Örökkévalónak, és Dávid király is örült nagy örömmel.

¹⁰ Ekkor áldotta Dávid az Örökkévalót az egész gyülekezet szeme előtt, és mondta Dávid: Áldva légy Örökkévaló, oh Izraél atyánk Istene, öröktől örökké. ¹¹ Tied, oh Örökkévaló, a nagyság és a hatalom és az ékesség és a győzelem és a fenség, bizony minden az égen s a földön; tiéd oh Örökkévaló, a királyság, a ki fölüllemelkedik mindenek fölé fejül. ¹² És a gazdagság s a dicsőség tőled vannak s te uralkodol mindeneken s a te kezedben van erő s hatalom, és kezedben van, nagygyá és erőssé tenni mindent. ¹³ És most, oh Iste-

nünk, hálát adunk neked és dicséretet mondunk a te dicsőséges nevednek. ¹⁴ Hiszen ki vagyok én s ki az én népem, hogy erővel birnánk, ilyképpen adakozni, mert tőled van minden és kezedből adtunk te neked. ¹⁵ Mert jövevények vagyunk előtted és zsellérek, mint őseink mind, mint az árnyék napjaink a földön és nincs reménység. ¹⁶ Oh Örökkévaló, Istenünk, ez az egész gazdagság, a melyet előkészítettünk, hogy neked házat építsünk a te szent nevednek, a te kezedből való s tied minden. ¹⁷ És tudom én, oh Istenem, hogy te vizsgálod a szívet s az egyenességet kedveled; én a szívem egyenességében adakoztam mind ezeket és most a népedet, azokat, kik itt találtatnak, láttam örömmel adakozni neked. ¹⁸ Oh Örökkévaló, Ábrahám, Izsák és Izraél őseink Istene, őrizd ezt meg örökre, mint néped szíve gondolatainak hajlamát és szilárdítsd szívöket magadhoz. ¹⁹ Fiamnak Salamonnak pedig adj teljes szívet, hogy megőrizze parancsolataidat, bizonyosságaidat és törvényeidet, és hogy mindent megtegyen és hogy fölépítse a várat, melyet előkészítettem. ²⁰ Erre mondta Dávid az egész gyülekezetnek: Áldjátok csak az Örökkévalót, a ti Istenteiket! És áldotta az egész gyülekezet az Örökkévalót, az ő Istenüket s meghajoltak s leborultak az Örökkévaló előtt és a király előtt. ²¹ És vágtak az Örökkévalónak vágóáldozatokat és hoztak égőáldozatokat az Örökkévalónak annak a napnak másnapján: ezer tulkot, ezer kost, ezer juhót és öntőáldozataikat, és vágóáldozatokat bőségesen egész Izraél számára. ²² Ettek és ittak az Örökkévaló előtt ama napon nagy örömben, és királylyá tették másodszer Salamont, Dávid fiát és fölkenték az Örökkévalónak fejedelmül, Czádókot pe-

dig papul. ²³ És ült Salamon az Örökkévaló trónján királyul atyja Dávid helyett és szerencsés volt; és reá hallgatott egész Izraél. ²⁴ És mind a nagyok és a vitézek és Dávid királynak mind a fiai is kezet adtak Salamon király alá. ²⁵ És nagygyá tette az Örökkévaló Salamont, felette nagygyá egész Izraél szemei előtt; és reáadta a királyság fenségét, a mely nem volt egy királyon sem előtte Izraél fölött.

²⁶ És Dávid, Jisáj fia uralkodott egész Izraél felett. ²⁷ A napok pedig, melyeken át uralkodott Izraél felett: negyven év; Chebrónban uralkodott hét évig és Jeruzsálemben uralkodott harminczháromig. ²⁸ És meghalt jó vétségben, megtelten napokkal, gazdagsággal és dicsőséggel és király lett fia Salamon helyette. ²⁹ És Dávid király dolgai, az előbbiek és az utóbbiak meg vannak írva Sámuelnek, a látónak szavaiban meg Nátánnak, a prófétának szavaiban és Gádnak, a jósnak szavaiban: ³⁰ egész uralkodásával és hatalmával együtt, meg az időekkel, melyek elhaladtak felette és Izraél felett és mind az országok királyságai felett.

KRÓNKA.

MÁSODIK KÖNYV.

¹ És megerősödött Salamon, Dávid fia, az ő királyságában és az Örökkévaló, az ő Istene vele volt, nagygyá tette őt felette nagygyá. ² És mondta Salamon egész Izraélnek, az ezrek és százak nagyjainak, meg a biráknak s egész Izraél minden főemberének, az atyai házak fejeinek; ³ s elmentek Salamon s az egész gyülekezet vele a Gibeónban levő magaslatra, mert ott volt Istennek a találkozás-sátra, melyet készített Mózes, az Örökkévaló szolgája a pusztában. ⁴ Azonban az Isten ládáját felvitte Dávid Kirját-Jeárimból azon helyre, melyet előkészített számára Dávid, mert sátrat vont számára Jeruzsálemben. ⁵ De a rézoltár, melyet készített Bezalél, Úrinak, Chúr fiának fia, ott volt az Örökkévaló hajléka előtt, azt kereste fel Salamon meg a gyülekezet. ⁶ És áldozott Salamon ott az Örökkévaló előtt levő rézoltáron, mely a találkozás sátrához tartozott, áldozott rajta ezer égőáldozatot.

⁷ Amaz éjjel megjelent az Isten Salamonnak és mondta neki: Kérj, mit adjak neked? ⁸ És mondta Salamon Istennek: Te nagy szeretetet műveltél atyámmal Dáviddal, és királynak tettél engem ő helyette. ⁹ Most, oh Örökkévaló Isten, valósuljon meg atyámnak

tett igéd, mert te királynak tettél engem, oly nép fölött, mely számos, mint a föld pora. ¹⁰ Most bölcseséget és tudást adj nekem, hogy kivonuljak és bevonuljak eme nép előtt, mert ki lehet bírāja e nagy népednek?

¹¹ És mondta Isten Salamonnak: Mivelhogy ez van a szivedben s nem kértél gazdagságot, birtokokat és dicsőséget, sem nem gyűlölőidnek életét, hosszú életet sem kértél, hanem kértél magadnak bölcseséget és tudást, hogy bírāja légy népemnek, a mely fölé királynak tettelek: ¹² a bölcsesség és a tudás meg van adva neked, de gazdagságot s birtokokat és dicsőséget fogok neked adni, a milyen még nem volt az előtted volt királyoknak s utánad sem lesz olyan. ¹³ És eljött Salamon Jeruzsálembe a Gibeónban levő magaslatról, a találkozás sátra előtt, és király volt Izraél felett. ¹⁴ És gyűjtött Salamon szekereket és lovakat: volt neki ezer négyszáz szekere és tizenkétezer lovasa; és elhelyezte a szekérvárosokban s a király mellett Jeruzsálemben. ¹⁵ S olyanná tette a király az ezüstöt és az aranyat Jeruzsálemben, mintha kő volna; s a cédrusfákat annyivá tette, mint az alföldön levő vad fügefákat sokaságra. ¹⁶ A Salamon számára való lovaknak kivitele Egyiptomból történt; csapatban vették a király kereskedői, csapatonként bizonyos áron: ¹⁷ fölhoztak és kivittek Egyiptomból egy szekeret hatszáz ezüstön, egy lovat pedig százötvenen. Így mind a hittiták királyai és Arám királyai számára is általuk történt a kivitel. ¹⁸ És arra gondolt Salamon, hogy házat épít az Örökkévaló nevének és házat a saját királyságának.

2. ¹ És számlált Salamon hetvenezer embert teherhordónak, meg nyolczvanezer embert kővágónak a hegyben és felügyelőket fölöttük háromezerhatszázat.

² És küldött Salamon Chúrámhoz, Czór királyához, mondván: A mint cselekedtél atyámmal Dáviddal s küldtél neki czédrusfákat, hogy magának házat építsen, hogy lakjék benne. — ³ Ime, én házat építek az Örökkévaló, Istenem nevének, hogy azt neki szenteljem arra, hogy előtte füstölögtesse nek fűszeres füstölőszert és az állandó kenyérrendre és égőáldozatok részére reggel meg este szombatokon, újholdakon és az Örökkévaló a mi Istenünk ünnepein: örökre tartozik ez Izraélre. ⁴ A ház pedig, a melyet én építeni akarok, nagy lesz, mert nagyobb a mi Istenünk mind az isteneknél. ⁵ S ki birna erővel, hogy neki házat építsen, mert az egek s az egek egei be nem fogadják őt, és ki vagyok én, hogy házat építsek neki, hacsak nem arra, hogy füstölögtesse nek előtte. ⁶ Már most küldj nekem bölcs férfiút, a ki dolgozzon aranyban, ezüstben, rézben, vasban, meg piros biborban, karmazsinban, kék biborban, s a ki ért vésések véséséhez, azon bölcsekkel együtt, a kik velem vannak Jehúdában és Jeruzsálemben, a kiket előkészített atyám Dávid. ⁷ És küldj nekem czédrus-, cзыprus- és szantálfát a Libánonról; mert én tudom, hogy a te szolgálid értenek a Libánon fáinak kivágásához, s íme itt vannak az én szolgálim a te szolgáliddal együtt. ⁸ És hogy készítsenek elő nekem fát bőségesen, mert a ház, a melyet én építeni akarok, csodálatosan nagy legyen. ⁹ És íme a favágóknak, a fák kivágóinak adok búzát eleségül, szolgálid számára húszezer kórt, s árpát húszezer kórt, s bort húszezer bátot, s olajat húszezer bátot.

¹⁰ És válaszolt Chúrám, Czór királya, írásban s megküldte Salamonnak: Mivel szereti az örökkévaló az ő

népét, tett téged föléjük királynak. ¹¹ És mondta Chúrám: Áldva legyen az Örökkévaló, Izraél Istene, a ki alkotta az eget és a földet, a ki Dávid királynak adott bölcs fiat, kinek van tudása, eszessége s értelme, hogy házat építsen az Örökkévalónak s házat a saját királyságának. ¹² Már most küldök egy bölcs férfiút, a kinek van tudása és értelme, Chúrám Ábít; ¹³ az fia egy asszonynak Dán leányai közül, atyja pedig Czórbeli ember, a ki ért hozzá, hogy dolgozzon aranyban, ezüstben, rézben, vasban, kőben, fában, piros biborban, kék biborban, byssusban s karmazsinban s hogy mindenféle vésést véssen s mindenféle gondolatot kigondoljon, bármi adatik eléje, együtt a te bölcseiddel s uramnak, Dávid atyádnak bölcseivel. ¹⁴ S már most a búzát és az árpát, az olajat és a bort, a mit uram mondott, küldje el szolgálóinak. ¹⁵ És mi vágni fogunk fákat a Libánonból egész szükségleted szerint s elviszszük neked tutajokként a tengeren Jáfóba; te pedig felviszed azokat Jeruzsálembe.

¹⁶ És megszámolta Salamon mind a jövevény embereket, a kik Izraél országában voltak, ama számlálás után, melylyel megszámolta őket atyja Dávid, s találtak százötvenháromezren és hatszázan. ¹⁷ S alkalmazott közülük hetvenezer teherhordót s nyolczvanezer kövágót a hegyben és háromezerhatszázat felügyelőkné a népnek dolgoztatásánál.

3. ¹ És elkezdte Salamon építeni az Örökkévaló házat Jeruzsálemben a Mórija hegyén, a hol megjelent atyjának Dávidnak, azon helyen, melyet előkészített Dávid a jebúsi Ornán szérüjén. ² És elkezdett építeni a második hónapban, annak másodikán, királyságának negyedik évében. ³ És ezek Salamon alapításának módjai

Istennek házának fölépítésénél: a hosszúság — könyökben az előbbi mérték szerint — hatvan könyök, a szélesség húsz könyök. ⁴ A csarnok pedig, mely hosszúságával elől volt a ház szélessége oldalán, húsz könyöknyi, s a magasság százhusz; és bevonta belül tiszta aranynyal. ⁵ És a nagy házat beborította cziprusfával s beborította jó aranynyal és reá tett arra pálmákat és lánczokat. ⁶ És bevonta a házat drágakővel, ékességül; az arany pedig Parvájim aranya volt. ⁷ És beborította a házat, a gerendákat, a küszöböket, meg falait s ajtait aranynyal és kérubokat vésett a falakra.

⁸ És készítette a szentek szentjének házát; hossza a ház szélessége oldalán húsz könyök és szélessége húsz könyök, s beborította jó aranynyal hatszáz kikkárból. ⁹ És a szegek súlya ötven sékel arany; és az emeleteket beborította aranynyal. ¹⁰ És készített a szentek szentjének házában két kérubot, szobrászmunkát, s bevonták őket aranynyal. ¹¹ S a kérubok szárnyainak hossza húsz könyöknyi, az egyiknek szárnya, öt könyöknyi, a ház falához ért, s a másik szárny, öt könyöknyi, a másik kérubnak szárnyához ért. ¹² S a másik kérub szárnya, öt könyöknyi, érintette a ház falát, és a másik szárnya, öt könyöknyi, hozzátapadt a másik kerub szárnyához. ¹³ E kérubok szárnyai kiterjesztve húsz könyöknyiek voltak; s ők lábukon álltak s arczuk befelé volt.

¹⁴ És készítette a függönyt kék biborból, piros biborból, karmazsinból s byssusból, és tett reá kérubokat.

¹⁵ És készített a ház elé két oszlopot, harminczöt könyöknyi a hosszúság, és a tetején levő oszlopfő öt könyöknyi. ¹⁶ És készített lánczokat a debírben s tette azokat az oszlopok tetejére, s készített száz gránátalmát,

s tette a lánczokra. ¹⁷ S felállította az oszlopokat a templom előtt, egyet jobbról s egyet balról, s elnevezte a jobbról valót Jákhinnak s a balról valót Bóaznak.

4. ¹ És készített réz-oltárt, húsz könyök a hossza, húsz könyök a szélessége és tíz könyök a magassága.

² És készítette a tengert öntött rézből, tíz könyöknyi volt egyik szélétől másik széléig, köröskörül kerek, öt könyöknyi a magassága és harmincz könyöknyi fonal futja azt köröskörül. ³ És ökrök alakjai alul rajta köröskörül, a melyek körülveszik, tíz könyöknyire kerítik be a tengert köröskörül, két sorban voltak az ökrök öntve annak az öntésével. ⁴ Állott tizenkét ökrön: három fordul északnak, három fordul nyugatnak, három fordul délnek és három fordul keletnek, a tenger pedig rajtuk volt felülről; valamennyinek hátulja befelé. ⁵ És vastagsága egy tenyérnyi, széle pedig olyan, mint serleg szélének a munkája, mint a lilium virága; háromezer bátot fogad be.

⁶ És készített tíz medenczét és elhelyezett ötöt jobbról és ötöt balról, hogy azokban mossanak — az égő-áldozathoz valót mosták le bennök — míg a tenger arra való, hogy a papok mosakodjanak benne.

⁷ És készítette az arany lámpásokat, tizet rendjük szerint, s elhelyezte a templomban, ötöt jobbról s ötöt balról.

⁸ S készített tíz asztalt és tette a templomba, ötöt jobbról s ötöt balról; s készített száz arany tálat.

⁹ És készítette a papok udvarát s a nagy előcsarnokot és ajtókat az előcsarnokra, s ajtóikat bevonta rézzel.

¹⁰ S a tengert elhelyezte a jobb oldalra keletnek dél felé. ¹¹ És készítette Chúrám a fazekakat, a lapátokat

és a tálakat; és végzett Chúrám azzal, hogy elkészítse a munkát, melyet készített Salamon király számára az Isten házában. ¹² Oszlopot kettőt; az oszlopok tetején levő gombot és oszlopfőt kettőt; hálót kettőt, hogy befödják az oszlopok tetején levő két oszlopfő-gombot. ¹³ Granátalmát négyszázat a két háló számára, két sor granátalmát mindegyik hálóra, hogy befödják az oszlopok tetején levő két oszlopfő-gombot; ¹⁴ s a talapzatokat készítette és a medenczéket készítette a talapzatokra; ¹⁵ az egy tengert meg az alatta levő tizenkét ökröt. ¹⁶ A fazekakat, a lapátokat, a villákat és mind az edényeiket készítette Chúrám-Ábiv Salamon király számára az Örökkévaló házában, csiszolt rézből. ¹⁷ A Jordán kerületében öntötte azokat a király agyagos földben Szukkót és Czeréda között. ¹⁸ És készítette Salamon mind ez edényeket nagyon bőségesen, mert nem vizsgáltatott meg a réznek súlya.

¹⁹ És készítette Salamon mind az Isten házában levő edényeket: aranyoltárt, az asztalokat, melyeken a szín kenyér van; ²⁰ a lámpásokat és mécseseiket, hogy meggyujtsák a törvény szerint a debír előtt, finomított aranyból; ²¹ a bimbót, a mécseseket és a hamvvevőket aranyból, még pedig merő aranyból; ²² a késeket, a tálakat, a kanalakat és a serpenyőket finomított aranyból; és a ház bejáratát, belső ajtait a szentek szentjéhez s a ház ajtóit a templomhoz aranyból.

¹ És befejeződött mind a munka, melyet készített Salamon az Örökkévaló házában; erre bevitte Salamon atyjának Dávidnak szentségeit: az ezüstöt, az aranyat és mind az edényeket, elhelyezte az Örökkévaló házában kincstáraiban. ² Akkor egybegyűjtötte Salamon Izraél

véneit és mind a törzsek fejeit Izraél fiai atyai házainak fejedelmeit Jeruzsálembe, hogy fölvigyék az Örökkévaló szövetségének ládáját Dávid városából, az Czión.³ Egybegyültek tehát a királyhoz mind az Izraél emberei ünnepkor — az a hetedik hónap.⁴ És eljöttek mind az Izraél vénei és vitték a leviták a ládát.⁵ Fölvitték az Örökkévaló ládáját meg a találkozás sátorát, és mind a sátorban levő szent edényeket; azokat fölvitték a papok és a leviták.⁶ Salamon király pedig és Izraél egész községe, a hová összesereglettek, a láda előtt, áldoztak apró jószágot és marhát annyit, hogy nem volt megszámlálható és megolvasható a sokaság miatt.⁷ És bevitték a papok az Örökkévaló szövetségének ládáját a helyére a háznak debírjébe, a szentek szentjébe, a kérubok szárnyai alá.⁸ A kérubok ugyanis kiterjesztik a szárnyaikat a láda helye fölé, úgy hogy a kérubok befödtek a ládát és annak rúdrait felülről.⁹ És oly hosszúak voltak a rudak, hogy kilátszottak a rudak végei a láda felől a debír elülső részén, de kívül nem látszottak; s ott voltak mind e mai napig.¹⁰ Nem volt semmi a ládában, csupán a két tábla, a melyeket adott Mózes a Chóréban, midőn szövetséget kötött az Örökkévaló Izraél fiaival, mikor kivonultak Egyiptomból.

¹¹ És volt, mikor kijöttek a papok a szentélyből — mert mind a papok, a kik találtattak, szentelték magukat, nem lévén tekintettel az osztályokra,¹² s a leviták, az énekesek valamennyien, Ászáf, Hémán, Jedútún és fiaik meg testvéreik byssusba öltözve, czimbalmokkal, lantokkal és hárfákkal álltak az oltártól keletre és velök papok százhuszan, kik trombitákkal trombitáltak; ¹³ s a trombitásoknak és énekeseknek egye-

temben kellett megszólalni egy hangon, hogy dicséretet és hálát mondjanak az Örökkévalónak, s a mint emelték a hangot trombitákkal s czimbalmokkal s hangszerekkel és dicséretet mondva az Örökkévalónak, mert jószágos, mert örökké tart a kegyelme, — a ház megtelt felhővel, az Örökkévaló háza. ¹⁴ És nem állhattak meg a papok a felhő miatt, hogy szolgálatot tegyenek, mert megtöltötte az Örökkévaló dicsősége az Istennek házat.

¹ Akkor mondta Salamon: Az Örökkévaló mondta, **6.** hogy sűrű ködben akar lakni. ² Én pedig építettem neked hajlékra való házat, helyet, a te lakásodra örökre. ³ Erre vissza fordította a király az arczát s megáldotta Izraél egész gyülekezetét, Izraél egész gyülekezete pedig állott. ⁴ És mondta: Áldva legyen az Örökkévaló, Izraél Istene, a ki Dávid atyámnak megígérte szájával és teljesítette kezével, mondván: ⁵ azon nap óta, hogy kivitettem népemet Egyiptom országából, nem választottam várost mind az Izraél törzseiből, hogy házat építsenek, hogy ott legyen a nevem s nem választottam férfiút, hogy fejedelem legyen Izraél népem felett; ⁶ hanem választottam Jeruzsálemet, hogy nevem ott legyen és választottam Dávidot, hogy legyen Izraél népem felett. ⁷ Szívében is volt Dávid atyámnak, hogy házat épít az Örökkévaló, Izraél Istene nevének. ⁸ De szólt az Örökkévaló Dávid atyámhoz: Mivelhogy szívedben volt, hogy nevemnek házat építesz — jól tetted, hogy ez volt szívedben; ⁹ csakhogy nem te fogod építeni a házat, hanem fiad, ki ágyékaidból származik, az fogja építeni a házat nevemnek. ¹⁰ Fönn is tartotta az Örökkévaló az igéjét, melyet kimondott; Dávid atyám helyébe léptem, Izraél trónjára ültem, a mint megígérte az Örökkévaló, és építettem a házat az Örökkévaló, Izraél

Istene nevének. ¹¹ És elhelyeztem ott a ládát, a hol van az Örökkévaló szövetsége, melyet kötött Izraél fiaival.

¹² Ekkor oda állt az Örökkévaló oltára elé, Izraél egész gyülekezetének szeme láttára s kiterjesztette kezeit;

¹³ — Mert Salamon készített egy medenczét rézből és elhelyezte azt az előcsarnok közepébe; öt könyöknyi a hossza, öt könyöknyi a szélessége s három könyöknyi a magassága, arra fölállott s leereszkedett térdeire Izraél egész gyülekezete előtt és ég felé terjesztette kezeit. —

¹⁴ Mondta: Örökkévaló, Izraél Istene! Nincs Isten olyan mint te az égen és a földön, a ki megőrzöd a szövetségetés a szeretetet szolgálóidnak, kik járnak előtted egész szívekkel;

¹⁵ te, a ki megtartottad szolgálóidnak Dávid atyámnak azt, a mit neki ígértél; megígérted száddal és kezeddal teljesítetted, a mint van e mai napon. ¹⁶ Most tehát, Örökkévaló, Izraél Istene, tartsd meg szolgálóidnak, Dávid atyámnak a mit neki ígértél, mondván: el nem fogy előttem, a ki tőled ül Izraél trónján, ha csak megőrzik fiaid útjukat, járván az én tanom szerint, a mint te jártál előttem.

¹⁷ Most tehát, Örökkévaló, Izraél Istene, valósuljon meg az ígéd, melyet kimondtál szolgálóidnak Davidnak.

¹⁸ Mert, valóságban lakhatik-e Isten az emberrel a földön? Ime az egek s az egek egei be nem fogadnak téged, hát még ez a ház, melyet építettem. ¹⁹ Fordulj tehát szolgálóid imádságához s könyörgéséhez, Örökkévaló én Istenem, hallgatva a fohászokodásra és az imádságra, melylyel szolgálóid imádkozik előtted: ²⁰ hogy nyitva legyenek szemeid erre a házra, nappal és éjjel, azon helyre, melyről mondtad, hogy oda teszed a te nevedet, hogy hallgass az imádságra, melylyel szolgálóid majd imádkozik e hely felé. ²¹ Akkor hallgass szolgálóidnak és Izraél népednek könyörgésére, melylyel majd imádkoznak e hely

felé; te pedig hallgass rá lakásod helyén az égben, hallgass rá és adj bocsánatot. ²² Hogy ha vétkezik valaki felebarátja ellen és megesketve őt esküt vetnek rá és eljön esküre oltárod elé ebben a házban: ²³ akkor halljad az égből és tedd meg, hogy törvényt tész szolgádnak a gonosznak fejére háritva az útját és hogy fölmentsed az igazságot, juttatva neki igazsága szerint. ²⁴ És ha vereséget szenved Izraél néped ellenség előtt, mivel vétkeztek ellened, de megtérnek és nevedet vallják és imádkoznak és könyörögnek előtted ebben a házban: ²⁵ akkor halljad az égben és bocsásd meg Izraél néped vétkét és vezesd őket vissza a földre, a melyet adtál nekik és őseiknek. ²⁶ Mikor bezárul az ég s nem lesz eső, mert vétkeztek ellened, de imádkoznak e hely felé és nevedet vallják és megtérnek vétküktől, midőn megalázod őket: ²⁷ akkor halljad az égben és bocsásd meg szolgálid és Izraél néped vétkét, midőn megtanítod őket a jó útra, melyen járjanak, és adj esőt országodra, melyet birtokul adtál népednek. ²⁸ Éhség ha lesz az országban, dögvész ha lészen, üszög, rozsdá, sáska, szöcske ha lészen, midőn szorongatja őt ellensége országának kapuibán — bármi csapás, bármi betegség, ²⁹ minden imádságot, minden könyörgést, mely bármely embertől ered egész Izraél néped közül, midőn megtudja ki-ki csapását és baját és kiterjeszti kezeit e ház felé: ³⁰ akkor halljad az égben, lakásod helyén, adj bocsánatot és juttass kinek-kinek mind az ő útjai szerint, mivel ismered a szivét, mert egyedül te ismered az ember fiainak szivét; ³¹ azért hogy féljenek téged, járva a te utaidban mindazon időben, a meddig élnek azon földnek színén, melyet adtál őseinknek. ³² És az idegenre is, a ki nem Izraél néped közül való, de eljön messze földről

nagy neved s erős kezed és kinyújtott karod kedvéért, eljönnek és imádkoznak e ház felé: ³³ akkor halljad az égben, lakásod helyén és tégy mind a szerint, a hogy kiált hozzád az idegen; azért hogy megismerjék mind a föld népei nevedet, hogy féljenek téged, mint Izraél néped és hogy megtudják, hogy nevedről neveztetik e ház, melyet építettem. ³⁴ Midőn néped háborúba vonul ki ellenségei ellen az úton, melyen küldöd őket és majd imádkoznak hozzád e város felé, melyet választottál és a ház felé, melyet építettem nevednek: ³⁵ akkor halljad az égben imádságukat és könyörgésüket és szerezd meg a jogukat. ³⁶ Midőn vétkeznek ellened — mert nincs ember, ki nem vétkezik — és haragszol reájuk és ellenség elé adod őket, úgy hogy fogságba viszik őket a foglyul ejtőik távoli vagy közeli országba; ³⁷ és szivükre veszik az országban, a hová fogságba vitettek, megtérnek és könyörögnek hozzád fogságuk országában, mondván: vétkeztünk, bűnt követtünk el és gonoszak voltunk; ³⁸ megtérnek hozzád egész szivükkel és egész lelkükkel fogságuk országában, a hová fogságba vitték őket és imádkoznak országuk felé, melyet adtál őseiknek s a város felé, melyet választottál s a ház felé, a melyet építettem nevednek: ³⁹ akkor halljad az égben, lakásod helyén, imádságukat és könyörgéseiket és szerezd meg jogukat és bocsásd meg népednek azt, a mivel vétkeztek ellened. ⁴⁰ Most, oh Istenem, legyenek, kérlek, szemeid nyitva és füleid figyelmesek e helynek imádságára! ⁴¹ És most, oh Örökkévaló Isten, kelj föl nyugvóhelyedre, te és hatalmad ládája; papjaid, oh Örökkévaló, Isten, öltözzenek segedelembe s a te jámboraid örvendjenek a jóval! ⁴² Oh Örökkévaló, Isten, ne

utasítsd vissza fölkenteknek arczát, emlékezzél a szolgádnak Dávidnak jutott kegyekről!

¹ És a mint Salamon végzett azzal, hogy imádkoz-**7.** zék, tűz szállott le az égből s elemésztette az égőáldozatot és a vágóáldozatokat, s az Örökkévaló dicsősége megtöltötte a házat. ² És a papok be nem mehettek az Örökkévaló házába, mert megtöltötte az Örökkévaló dicsősége az Örökkévaló házát. ³ És mind az Izraél fiai látták, mikor leszállott a tűz és az Örökkévaló dicsőségét a ház felett; akkor letérdeltek arczczal a földre a kövezeten és leborultak és hálát adtak az Örökkévalónak, mert jóságos, mert örökké tart a kegyelme. ⁴ És a király meg az egész nép áldoztak vágóáldozatot az Örökkévaló előtt.

⁵ És áldozta Salamon király a vágóáldozatot: marhát huszonkétezret és aprójószágot százhuszezret. Így föl-avatták az Isten házát a király meg az egész nép. ⁶ A papok pedig álltak vala őrizeteiken és a leviták az Örökkévaló hangszereivel, melyeket készített Dávid király, hálát adva az Örökkévalónak, mert örökké tart a kegyelme, Dávid dicsérő énekével a kezükben s a papok trombitáltak velük szemben, s egész Izraél állott. ⁷ És fölszentelte Salamon az Örökkévaló háza előtt levő udvar belsejét, mert ott készítette el az égőáldozatokat és a békeáldozatok zsiradék részeit, mert a rézoltár, melyet készített Salamon, nem fogadhatta be az égőáldozatot és a lisztáldozatot és a zsiradék részeket. ⁸ És megtartotta Salamon az ünnepet abban az időben hét napig és vele egész Izraél, igen nagy gyülekezet, Chamát felől egészen Egyiptom patakjáig. ⁹ És tartottak a nyolczadik napon ünneplő gyülekezetet, mert az oltár felavatását tartották hét napig s az ünnepet

hét napig. ¹⁰ És a hetedik hónap huszonharmadik napján elbocsátotta a népet sátraikba, örvendve és vidámszívvvel, azon jó miatt, melyet cselekedett az Örökkévaló Dáviddal és Salamonnal és népével Izraéllal. ¹¹ Így befejezte Salamon az Örökkévaló házát és a király házát és mindazt, a mi szívébe jutott Salamonnak, hogy elkészítse az Örökkévaló házában s a maga házában, szerencsésen bevégezte.

¹² És megjelent az Örökkévaló Salamonnak éjjel és mondta neki: Hallottam imádságodat és kiválasztottam magamnak ezt a helyet áldozat házául. ¹³ Ha az eget elzárom, hogy ne legyen eső, és ha rá parancsolom a sáskára, hogy megeméssze a földet, és ha dögvészt bocsátok népemre, ¹⁴ és megalázkodik a népem, a kik fölött neveztetik nevem és imádkoznak s keresik arcodat s megtérnek rossz útjaikról: akkor hallani fogom az égből és megbocsátom vétküket s meggyógyítom országukat. ¹⁵ Most szemeim nyitva lesznek s füleim figyelmesek e helynek imádságára. ¹⁶ Hiszen most kiválasztottam és megszenteltem ezt a házat, hogy ott legyen a nevem örökre és ott lesznek az én szemeim és szívem minden időben. ¹⁷ Te pedig, ha majd előttem jársz, a mint Dávid atyád járt, cselekedvén mind a szerint, a mint neked parancsoltam és törvényeimet és rendeleteimet megőrzöd: ¹⁸ akkor fentartom királyságod trónját, a mint szövetséget kötöttem Dávid atyáddal, mondván: nem fogy el tőled való férfiú, ki uralkodik Izraélen. ¹⁹ De ha ti el fogtok fordulni s elhagyjátok törvényeimet és parancsolataimat, melyeket elétek adtam, és mentek és szolgáltok más isteneket és leborultok előttük: ²⁰ akkor kiszakítom őket földemből, melyet nekik adtam, ezt a házat pedig, melyet nevemnek szen-

teltem, elvetem színem elől, és teszem példázattá és gúnynyá mind a népek közt. ²¹ És ez a ház, mely legfelsőbb volt — bárki elmegy mellette, eliszonyodik és mondja: miért tett így az Örökkévaló ez országgal és e házzal? ²² És majd azt mondják: azért, hogy elhagyták az Örökkévalót, őseik Istenét, a ki kivezette őket Egyiptom országából, de ragaszkodtak más istenekhez, leborultak előttük és szolgálták őket: azért hozta rájuk mind e veszedelmet!

¹ És volt azon húsz év multán, a melyek alatt föl- 8. építette Salamon az Örökkévaló házát és saját házát — ² a városokat pedig, melyeket Chúrám adott Salamonnak, azokat fölépítette Salamon és letelepítette ott Izraél fiait — ³ elment Salamon Chamát-Czóbába és meghódította. ⁴ És fölépítette Tadmórt a pusztában, meg mind az éléstár-városokat, melyeket Chamátban épített. ⁵ És fölépítette a felső Bét-Chórónt és az alsó Bét-Chórónt, erősített városokat falakkal, ajtókkal és reteszszel; ⁶ meg Báalátot és mind az éléstár-városokat, melyek Salamonéi voltak, meg mind a szekérhad városait és a lovasok városait és Salamonnak minden kívánalmát, a mit építeni kívánt Jeruzsálemben és a Libánonon, meg uralmának egész országában. ⁷ Mindazon nép, mely megmaradt, a chitti, az emóri, a perizzi, a chivvi és a jebúsi közül, azok, a kik nem Izraélból valók — ⁸ a fiaik közül, kik megmaradtak utánuk az országban, a kiket Izraél fiai nem pusztítottak ki, azokra robotmunkát vetett ki Salamon mind e mai napig. ⁹ De Izraél fiai közül senkit sem tett Salamon szolgájává munkájánál, hanem ők voltak a harczosok, katonáinak tisztjei, szekérhadának és lovasainak tisztjei.

¹⁰ És ezek a felügyelők tisztjei, a kik Salamon királyéi

voltak: kétszázötvenen, a kik uralmat vittek a nép fölött. ¹¹ És Fáraó leányát fölhozta Salamon Dávid városából azon házba, melyet számára épített, mert azt mondta: nem engedhetem, hogy asszony lakjék Dávidnak, Izraél királyának házában, mert szentség azok, a melyekbe jutott az Örökkévaló ládája. ¹² Akkor bemutatott Salamon égőáldozatokat az Örökkévalónak az Örökkévaló oltárán, melyet épített a csarnok előtt; ¹³ még pedig mindent a maga napján, bemutatva Mózes parancsolata szerint, a szombatokon, újholdakon és az ünnepeken, háromszor az évben: a kovásztalan kenyér ünnepén, a hetek ünnepén és a sátrak ünnepén. ¹⁴ És fölállította atyja Dávid elrendezése szerint a papok osztályait szolgálatukhoz és a levitákat őrizeteikhez, hogy dicséretet mondjanak és szolgálatot tegyenek a papokkal szemben, mindent a maga napján, és a kapúőröket osztályaikban mindenik kapuhoz, mert így volt Dávidnak, Isten emberének parancsolata. ¹⁵ És nem tértek el a király parancsolatától a papok és a leviták iránt minden dologra és a tárházakra nézve. ¹⁶ Így megállapodott Salamon minden munkája az Örökkévaló háza alapításának napjától bevégződéséig; teljesen meglett az Örökkévaló háza.

¹⁷ Akkor elment Salamon Eczjón-Géberbe és Élótba, a tenger partján, Edóm országában. ¹⁸ És küldött neki Chúrám szolgái által hajókat és a tengerhez értő szolgákat, és elmentek Salamon szolgálóival Ófírba s vettek onnan négyszázötven kikkár aranyat s elhozták Salamon királynak.

9. ¹ Sába királynéja pedig hallotta Salamon hírét s eljött, hogy próbára tegye Salamont rejtvényekkel, Jeruzsálembe igen tekintélyes sereggel s tevékkel, melyek

vittek fűszert és aranyat bőségesen meg drágakövet; eljött Salamonhoz s elmondta neki mindazt, a mi szívén volt. ² És megfelelt neki Salamon mind az ő szavaira; s nem volt semmi sem elrejtve Salamontól, a mire meg nem felelt volna neki. ³ Látta Sába királynője Salamon bölcseségét és a házat, melyet épített, ⁴ megasztala étkeit, szolgálóinak ülését és szolgálattelvőinek állását és az ő ruháikat, meg pohárnokait és ruházatukat és felvonulását, a hogy föl szokott vonulni az Örökkévaló házába; akkor nem maradt többé benne lélek, ⁵ és szólt a királyhoz: Igaz a szó, melyet országomban hallottam dolgaid felől és bölcseséged felől. ⁶ De nem hittem szavaiknak, míg el nem jöttem és saját szemeim látták, s ime nem beszéltek el nekem felét sem bőséges bölcseségednek; tetézted a hírt, melyet hallottam. ⁷ Boldogok embereid és boldogok e szolgálóid, kik mindig előtted állnak és hallják bölcseségedet. ⁸ Legyen áldva az Örökkévaló, a te Istened, ki kedvet talált benned, hogy tegyen téged az ő trónjára, királyul az Örökkévalónak, a te Istenednek; mivel szereti a te Istened Izraélt, hogy fentartsa örökre, megtett téged föléjük királynak, hogy jogot és igazságot művelj. ⁹ És adott a királynak száz-husz kikkár aranyat, igen sok fűszert meg drágakövet s nem volt még olyan fűszer, mint az, melyet adott Sába királynője Salamon királynak. ¹⁰ Chúrám szolgálói is, meg Salamon szolgálói, a kik aranyat hoztak Ófírból, hoztak szantálfát és drágakövet. ¹¹ És készített a király a szantálfából lépcsőket az Örökkévaló háza számára s a király háza számára, meg hárfákat és lantokat az énekesek számára; nem láttak még olyanokat annakelőtte Jehúda országában. ¹² Salamon király pedig megadta Sába királynőjének minden kívánságát, a mit kért,

azonkívül a mit ő hozott a királyhoz. Ekkor fordult és elment országába, ő meg szolgálai. ¹³ És volt az aranynak súlya, mely Salamonhoz került egy év alatt, hatszázhatvanhat kikkár arany. ¹⁴ Azon kívül, a mit behoztak kereskedő emberek meg a kalmárok; és mind az Arábia királyai és az ország helytartói hoztak aranyat és ezüstöt Salamonnak. ¹⁵ És készített Salamon király kétszáz nagy pajzsot vert aranyból, hatszáz vert arany meg egy nagy pajzsra; ¹⁶ és háromszáz pajzsot vert aranyból; háromszáz arany meg egy pajzsra. És elhelyezte azokat a király a Libánon erdőházban.

¹⁷ És készített a király nagy elefántcsont trónt és bevonta tiszta aranynyal. ¹⁸ Hat lépcsőfoka volt a trónnak meg egy zsámolya aranynyal a trónhoz erősítve; és karok voltak innen is, onnan is az ülőhelynél és két oroszlán állt a karok mellett; ¹⁹ meg tizenkét oroszlán állott ott a hat lépcsőfokon innen is, onnan is; ilyen nem készült egy királyságnak sem. ²⁰ És Salamon királynak minden ivóedénye arany volt és a Libánon erdőháznak minden edénye finomított arany; ezüst nem vétetett semmibe Salamon napjaiban. ²¹ Mert hajói voltak a királynak, melyek Tarsísba jártak Chúrám szolgálival; három évben egyszer szoktak érkezni a Tarsishajók, szállítva aranyat és ezüstöt, elefántok csontját, majmokat és pávákat. ²² Így nagyobb volt Salamon király mind a föld királyainál gazdagságra és bölcseségre. ²³ És mind a föld királyai fölkeresték Salamon szinét, hogy hallják bölcseségét, a melyet isten adott a szívébe. ²⁴ És ők vitték kiki az ajándokát: ezüst edényeket és arany edényeket, ruhákat, fegyverzetet, fűszert, lovakat és öszvéreket évről-évre.

²⁵ És volt Salamonnak négyezer jászol lova meg szekerei, és tizenkétezer ménje; és elhelyezte a szekérvárosokban és a király mellett Jeruzsálemben. ²⁶ És uralkodott mind a királyokon a folyamtól egészen a filiszteusok országáig és Egyiptom határáig. ²⁷ És olyanná tette a király az ezüstöt Jeruzsálemben, mintha kő volna, s a czédrusokat annyivá tette, mint az alföldön levő vadfügefákat, sokaságra. ²⁸ És kihoztak Salamon számára lovakat Egyiptomból és mind az országokból. ²⁹ Salamonnak egyéb dolgai pedig, az előbbiek és az utóbbiak, nemde megvannak írva Nátán próféta szavaiban és a Sílóbeli Achijja prófétaaságában és Jéedó látónak látomásában Járobeám, Nebát fia felett. ³⁰ Király volt Salamon Jeruzsálemben egész Izraél felett negyven évig. ³¹ És feküdt Salamon ősei mellé és eltemették atyjának Dávidnak városában. És király lett helyette fia, Rechabeám.

¹ És elment Rechabeám Sekhémbe; mert Sekhémbe **10.** gyült egész Izraél, hogy őt királylyá tegyék. ² És volt midőn hallotta Járobeám, Nebát fia — ő ugyanis Egyiptomban volt, a hová megszökött Salamon király elől — visszatért Járobeám Egyiptomból. ³ És küldtek s hivatták őt, s odament Járobeám meg egész Izraél, s beszéltek Rechabeámhoz, mondván: ⁴ Atyád keménynyé tette jármunkat, most tehát könnyíts atyád kemény szolgálatán és azon nehéz jármán, melyet reánk vetett, és szolgálunk neked. ⁵ Erre szólt hozzájuk: Még három napot, akkor jöjjetek vissza hozzám. S elment a nép. ⁶ Akkor tanácskozott Rechabeám király az öregekkel, kik atyja Salamon előtt álltak, a míg élt, mondván: Miféle tanácsot adtok, hogy választ adjak e népnek?

⁷ Beszéltek hozzá, mondván: Ha jó lesz e nép iránt s kedveled őket s beszélsz hozzájuk jó szavakkal, akkor szolgálid lesznek neked minden időben. ⁸ De elhagyta az öregek tanácsát, melyet tanácsoltak neki és tanácskozott az ifjakkal, kik vele nőttek föl, kik ő előtte álltak. ⁹ És szólt hozzájuk: Mi tanácsot adtok, hogy választ adjunk e népnek, a kik így szóltak hozzám, mondván: könnyíts a jármon, a melyet reánk vetett atyád? ¹⁰ Beszéltek vele az ifjak, a kik vele nőttek föl mondván: Így mondjad a népnek, a kik beszéltek hozzád, mondván: atyád nehezzé tette jármunkat, te pedig könnyíts rajtunk; így szólj hozzájuk: kis ujjam vastagabb atyám derekánál; ¹¹ most tehát atyám nehéz jármot rakott reátok, én pedig súlyosbítom majd jármotokat; atyám ostorokkal fenyített benneteket, én pedig skorpiókkal! ¹² És odament Járobeám meg az egész nép Rechabeámhoz harmadnapon, a hogy szólt a király, mondván: jöjjetek vissza hozzám harmadnapon. ¹³ Keményen felelt nekik a király; elhagyta Rechabeám király az öregek tanácsát, ¹⁴ és beszélt hozzájuk az ifjak tanácsa szerint, mondván: Atyám nehezzé tette jármotokat, én pedig majd súlyosbítom azt; atyám ostorokkal fenyített benneteket, én pedig skorpiókkal. ¹⁵ A király azért nem hallgatott a népre, mert így volt okozva Isten részéről, azért hogy az Örökkévaló fenntartsa szavát, a melyet szólott a Sílóbeli Achijáhu által Járobeámhoz, Nebát fiához. ¹⁶ Látta tehát egész Izraél, hogy nem hallgatott rájuk a király, s válaszolt a nép a királynak, mondván: Mi részünk van Dávidban? Nincs örökségünk Jísaj fiában! Kiki sátraidhoz, Izraél! Most nézz házad után, Dávid! S elment egész Izraél a sátraihoz. ¹⁷ A Jehúda városaiban lakó Izraél

fiai azok fölött király volt Rechabeám. ¹⁸ Küldte Rechabeám király Hadóramot, a ki a robot fölött volt és meghajigálták őt kövel Izraél fiai, úgy hogy meghalt; Rechabeám király pedig erőlködött, hogy kocsira szálljon, hogy megfutamodjék Jeruzsálembe. ¹⁹ Így pártolt el Izraél Dávid házából mind e mai napig.

¹ Megérkezett Rechabeám Jeruzsálembe s egybegyűjtötte Jehúda házát és Benjámint, száznolcvanezer válogatott harczost, hogy harczoljanak Izraéllel, hogy visszaszerezzék a királyságot Rechabeámnak. ² És lett az Örökkévaló igéje Semájáhuhoz, Isten emberéhez, mondván: ³ Szólj Rechabeámhoz, Salamon fiához, Jehúda királyához s egész Izraélhez Jehúdában s Benjáminban, mondván: ⁴ így szól az Örökkévaló: ne vonuljatok fel s ne harczoljatok testvéreitekkel; térjete vissza kiki házához, mert én tőlem történt ez a dolog! Midőn hallották az Örökkévaló igéjét, visszatértek és nem mentek Járobeám ellen. ⁵ És lakott Rechabeám Jeruzsálemben, s épített városokat erősségül Jehúdában. ⁶ És fölépítette Bét-Léchemet, Étámot és Tekóát; ⁷ Bét-Czúrt, Szókhót és Adullámot; ⁸ Gátot, Mérésát és Zífet; ⁹ Adórájimot, Lákhist és Azékát; ¹⁰ Czoreát, Ajjálont és Chebrónt, a melyek Jehúdában és Benjáminban voltak, erősített városokat. ¹¹ És megerősítette a várakat és tett beléjük vezéreket, meg éléstárait, meg olajat és bort, ¹² és minden egyes városba pajzsokat és lándzsákat s megerősítette azokat felette nagyon; így lett az övé Jehúda s Benjámin. ¹³ És a papok meg a leviták, a kik egész Izraélben voltak, melléje állottak minden területükről, ¹⁴ mert elhagyták a leviták közlegelőiket s birtokukat s elmentek Jehúdába és Jeruzsálembe, mert elvetette őket Járobeám s fiai, hogy papjai ne le-

gyenek az Örökkévalónak, ¹⁵ s kirendelt magának papokat a magaslatokhoz s a bakokhoz s a borjakhoz, a melyeket készített. ¹⁶ S utánuk mind az Izraél törzseiből azok, a kik ráadták szívüket, hogy felkeressék az Örökkévalót, Izraél Istenét, Jeruzsálembe jöttek, hogy áldozzanak az Örökkévalónak, őseik Istenének. ¹⁷ És megerősítették Jehúda királyságát és megszilárdították Rechabeámot, Salamon fiát, három évig, mert három évig jártak Dávid és Salamon útján. ¹⁸ És feleséget vett magának Rechabeám, Machlátot Jerimótnak, Dávid fiának leányát, meg Abichájilt, Eliábnak, Jísaj fiának, leányát; ¹⁹ s szült neki fiakat: Jeúst, Semarját és Záhamot. ²⁰ És ő utána elvette Máakhát, Absálóm leányát; és szülte neki Abiját, Attajt, Zízát és Selómitot. ²¹ És jobban szerette Rechabeám Máakhát, Absálóm leányát, mind a feleségeinél s ágyasainál, mert tizenennyolcz asszonyt vett el s hatvan ágyast; és nemzett huszonnyolcz fiat és hatvan leányt. ²² És fejül állította fel Rechabeám Abiját, Máakha fiát, fejedelmül testvérei közt, mert királylyá akarta tenni. ²³ És okosan cselekedett és szétosztott mind a fiai közül Jehúda s Benjámin minden országai szerint mind az erősített városokba, és adott nekik eleséget bőségesen s keresett számukra tömérdek asszonyt.

12. ¹ És volt a mint megszilárdult Rechabeám királysága s a mint megerősödött, elhagyta az Örökkévaló tanát, s egész Izraél vele együtt. ² És volt Rechabeám király ötödik évében, felvonult Sisák, Egyiptom királya Jeruzsálem ellen, mert hűtlenkedtek az Örökkévaló ellen, ³ ezerkétszáz hadi szekérrel és hatvanezer lovassal, s nem volt száma a népnek, a mely vele jött Egyiptomból: lúbiak, szukkiak és kúsiak; ⁴ s bevette az

erősített városokat, a melyek Jehúdáé voltak, s eljutott egész Jeruzsálemig. ⁵ Semája próféta pedig eljött Rechabeámhoz és Jehúda nagyjaihoz, a kik Sísák elől Jeruzsálembe gyülekeztek, s mondta nekik: Így szól az Örökkévaló: ti elhagytatok engem, tehát én is elhagylak titeket, Sísák kezébe. ⁶ Ekkor megalázkodtak Izraél nagyjai s a király s mondták: Igazságos az Örökkévaló. ⁷ Midőn pedig az Örökkévaló látta, hogy megalázkodtak, lett az Örökkévaló igéje Semájához, mondván: Megalázkodtak, el nem pusztítom őket, de tesztek közülök egy csekély részt meneküléssé s ki nem ömlik haragom Jeruzsálem ellen Sísák által; ⁸ hanem szolgálóivá legyenek neki, hogy megismerjék az én szolgálatomat és az országok királyságainak szolgálatát. ⁹ És fölvonult Sísák, Egyiptom királya Jeruzsálem ellen, s elvette az Örökkévaló házának kincseit és a király házának kincseit, mindent elvett; elvette az arany pajzsokat is, melyeket Salamon készített. ¹⁰ Ekkor készített Rechabeám király rézpajzsokat helyettök és rábizta a futárok tisztjeire, a kik őrt álltak a király házának bejáratán. ¹¹ És volt, valahányszor a király az Örökkévaló házába ment, eljöttek a futárok s vitték azokat s visszatették a futárok szobájába. ¹² Midőn tehát megalázkodott, visszatért tőle az Örökkévaló haragja, hogy végkép el ne pusztítsa; s Jehúdában is jó dolgok voltak. ¹³ És megerősödött Rechabeám király Jeruzsálemben s király volt; mert negyvenegy éves volt Rechabeám, midőn király lett s tizenhét évig uralkodott Jeruzsálemben, abban a városban, a melyet az Örökkévaló kiválasztott, hogy ott helyezze el nevét mind az Izraél törzsei közül; anyjának neve pedig az ammóni Náama. ¹⁴ S tette azt, a mi rossz, mert nem irányította szivét arra,

hogy az Örökkévalót keresse. ¹⁵ Rechabeám dolgai pedig, az előbbiek és az utóbbiak, hiszen meg vannak írva Semájának a prófétának és Iddónak a látónak beszédjeiben a származás följegyzésével; s háborúk voltak Rechabeám és Járobeám között minden időben. ¹⁶ És feküdt Rechabeám ősei mellé s eltemették Dávid városában. És király lett helyette fia, Abija.

13. ¹ Járobeám király tizennyolczadik évében király lett Abija Jehúda fölött. ² Három évig uralkodott Jeruzsálemben; anyjának neve Mikhájáhú, Uriél leánya Gibeából; és háború volt Abija és Járobeám között. ³ És megkezdte a harcot Abija harczy vitézek seregével, négyszázezer válogatott emberrel; Járobeám pedig sorakozott ellene csatára nyolczszázezer válogatott emberrel, derék vitézzel. ⁴ És felszállt Abija Czemarájim hegyére, a mely Efraim hegységében van, s mondta: Hallgassatok meg engem, Járobeám s egész Izraél. ⁵ Nemde kellene tudnotok, hogy az Örökkévaló, Izraél Istene Dávidnak adott uralmat Izraél fölött örökre, neki s fiainak sósövetségképen? ⁶ De fölkelte Járobeám, Nebát fia, Salamonnak, Dávid fiának szolgája s fellázadt ura ellen; ⁷ és gyülekeztek ellene üres férfiak, alávaló emberek s erősködtek Rechabeám, Salamon fia ellen; Rechabeám ugyanis fiatal és gyöngeszívű volt, s nem szilárdult meg előttük. ⁸ S már most ti azt mondjátok, hogy megszilárdultok az Örökkévalónak Dávid fiai kezében levő uralma előtt, ugyanis nagy tömeg vagytok s veletek az arany borjak, a melyeket készített nektek Járobeám istenekül! ⁹ Nemde eltaszítottátok az Örökkévalónak papjait, Áron fiait s a levitákat, s papokat tetetek meg magatoknak, az ország népei módjára? Min-

denki, a ki jött, hogy megtöltsék kezét, fiatal tulokkal és hét kossal, papja lett a nem-isteneknek. ¹⁰ Mi pedig — az Örökkévaló a mi Istenünk, s nem hagytuk el őt, s a papok, a kik az Örökkévalónak szolgálatot tesznek, Áron fiai, s a leviták a szolgálatban vannak, ¹¹ s füstölögtetnek az Örökkévalónak égőáldozatokat reggelenként s esténként és fűszeres füstölőszert, és ott a kenyér rendje a tiszta asztalon, az arany lámpást pedig és mécseseit fölgyújtják esténként, mert mi megőrizzük az Örökkévalónak, a mi Istenünknek őrizetét, de ti elhagytátok őt. ¹² És íme, velünk van élünkön az Isten meg papjai és a riadás trombitái, hogy riadjunk ellenetek. Izraél fiai, ne harcoljatok az Örökkévalóval, őseitek Istenével, mert nem fogtok boldogulni. ¹³ És Járobeám megfordultatta a lescsapatot, hogy azok mögé kerülnének; ők maguk tehát Jehúda előtt voltak, a lescsapat pedig azok mögött. ¹⁴ Midőn Jehúda megfordult, s íme ellenük a harcz elülről és hátulról is, akkor kiáltottak az Örökkévalóhoz és a papok trombitáltak, a trombitákon. ¹⁵ És riadoztak Jehúda emberei, és volt, midőn Jehúda emberei riadoztak, akkor sujtotta az Isten Járobeámot s egész Izraélt Abija és Jehúda előtt. ¹⁶ És megfutamodtak Izraél fiai Jehúda előtt, és Isten kezükbe adta őket. ¹⁷ És megverték őket Abija s az ő népe nagy vereséggel, és megölten estek el Izraélból ötszázezeren, válogatott emberek. ¹⁸ Így megaláztattak Izraél fiai abban az időben, s megerősödtek Jehúda fiai, mert az Örökkévalóra, őseik Istenére, támaszkodtak. ¹⁹ És üldözte Abija Járobeámot s elfoglalt tőle városokat: Bét-Élt s leányvárosait, Jesánát s leányvárosait és Efrájint és leányvárosait. ²⁰ És Járobeám nem birt többé erővel Abijához idejében, és súj-

totta őt az Örökkévaló, és meghalt. ²¹ Abijáhú pedig megerősödött; vett magának tizennégy feleséget, s nemzett huszonkét fiat és tizenhat leányt. ²² Abijának egyéb dolgai pedig, meg útjai s beszédei meg vannak írva Iddó prófétának fejtegető iratában. ²³ És feküdt Abijja ősei mellé s eltemették őt Dávid városában. És király lett helyette fia, Ásza; az ő napjaiban nyugta volt az országnak tíz évig.

14. ¹ És tette Ásza azt, a mi jó és helyes az Örökkévalónak, az ő Istenének szemeiben. ² És eltávolította az idegen oltárokat s a magaslatokat, és összetörte az oszlopokat s kivágta a szent fákat. ³ És meghagyta Jehúdának, hogy keressék az Örökkévalót, őseik Istenét, és hogy megtegyék a tant és a parancsolatot. ⁴ És eltávolította mind a Jehúda városaiból a magaslatokat s a naposzlopokat; és nyugta volt a királyságnak alatta. ⁵ És épített erősített városokat Jehúdában, mert nyugta volt az országnak, s nem volt vele háború emez években, mert nyugalmat szerzett neki az Örökkévaló. ⁶ És mondta Jehúdának: Hadd építsük fel ezeket a városokat s vegyük körül fallal, tornyokkal, kapukkal és reteszekkel, lévén még az ország előttünk, mivel kerestük az Örökkévalót, a mi Istenünket; kerestük s ő nyugalmat szerzett nekünk köröskörül. Tehát építettek és boldogultak. ⁷ S volt Ászának hadserege: vért- s lándzsa-hordó Jehúdából háromszázezer, és Benjáminból pajzshordók meg ijjasok kétszáznyolczvanezer; mindezek derék vitézek. ⁸ És kivonult ellenük a kúsi Zérach ezerszer ezernyi hadsereggel s háromszáz szekérrel; s eljutott Márésáig. ⁹ És kivonult Ásza ő ellenébe és harcra sorakoztak a Marésa melletti Czufáta völgyben. ¹⁰ És kiáltott Ásza az Örökkévalóhoz az ő Istenéhez s mondta:

Örökkévaló, senki sincs kívüled, ki segíthetne a hatalmas és az erőtlen között: segíts meg minket, Örökkévaló, mi Istenünk, mert te reád támaszkodunk s a te nevedben jöttünk eme tömeg ellen; Örökkévaló, te vagy az Istenünk, melletted nem bír az ember erővel. ¹¹ És sújtotta az Örökkévaló a kúsiakat Ásza előtt és Jehúda előtt és megfutamodtak a kúsiak. ¹² És üldözte őket Ásza s a nép, a mely vele volt egészen Gerárig; és elestek a kúsiak közül úgy, hogy nem volt feléledésük, mert megtörettek az Örökkévaló előtt és tábora előtt; és elvittek igen sok zsákmányt. ¹³ És megverték mind a városokat Gerár körül, mert rajtuk volt az Örökkévaló rettegése; és kiprédálták mind a városokat, mert sok préda volt azokban. ¹⁴ A jószág sátrait is megverték és foglyul vittek juhot sokat meg tevéket; s visszatértek Jeruzsálembe.

¹ Azarjáhú, Ódéd fia, pedig — rajta volt Isten szelleme. **15.**

² És kiment Ásza elé s mondta neki: Hallgassatok meg engem, Ásza s egész Jehúda meg Benjámin; az Örökkévaló veletek van, midőn ti vele vagytok, és ha ti kerseitek őt, megtaláltatja magát általatok s ha elhagyjátok őt, el fog hagyni titeket. ³ És sok idő mult el Izraél számára igaz Isten nélkül, tanító pap nélkül és tan nélkül. ⁴ De szorultságában megtért az Örökkévalóhoz, Izraél Istenéhez; keresték őt s ő megtaláltatta magát általuk. ⁵ És azokban az időkben nem volt békéje a ki- és bejárónak, mert nagy zavarok érték mind az országok lakóit. ⁶ És odaütközött nemzet nemzethez s város városhoz, mert Isten megzavarta őket mindenféle szükséggel. ⁷ De ti legyetek erősek s kezeitek ne lankadjanak, mert van jutalma munkátoknak. ⁸ És midőn hallotta Ásza e szavakat és Ódéd próféta prófétai igéjét,

erőlködött és eltávolította az undokságokat Jehúda és Benjámin egész országából s a városokból, a melyeket elfoglalt Efraim hegységéből; és megújította az Örökkévaló oltárát, a mely az Örökkévaló csarnoka előtt volt.

⁹ És összegyűjtötte egész Jehúdát és Benjámint és a náluk Efraimból, Menasséból és Simeónból tartózkodókat, mert átpártoltak hozzája Izraélből tömegesen, midőn látták, hogy az Örökkévaló, az ő Istene vele van. ¹⁰ És gyülekeztek Jeruzsálembe, a harmadik hónapban, Ásza királyságának tizenötödik évében. ¹¹ És áldoztak azon a napon az Örökkévalónak a zsákmányból, a melyet hoztak: hétszáz szarvasmarhát és hétezer juhot. ¹² És léptek a szövetségbe, hogy keresik az Örökkévalót, őseik Istenét, egész szivükkel s egész lelkükkel. ¹³ S mindenki, a ki nem keresi az Örökkévalót, Izraél Istenét, ölessék meg, kicsinytől nagyjáig, férfitől asszonyig. ¹⁴ És megesküdtek az Örökkévalónak fenhangon, megriadással és trombitákkal és harsonákkal. ¹⁵ És örült egész Jehúda az eskü fölött, mert egész szivükkel esküdtek és egész akaratukkal keresték őt s ő megtaláltatta magát velük; és nyugalmat szerzett nekik az Örökkévaló köröskörül. ¹⁶ Máakhát is, Ásza király anyját, eltávolította, hogy ne legyen uralkodónő, mivel az aséra számára förtelmes képet készített; kivágatta Ásza a förtelmes képet és finomra törte és elégette a Kidrón völgyében. ¹⁷ De a magaslatok nem szüntek meg Izraélből; csak Ászának szive volt tökéletes minden napjaiban. ¹⁸ És bevitte atyjának szentségeit és a maga szentségeit az Istennek házába: ezüstöt, aranyat és edényeket. ¹⁹ Háború pedig nem volt Ásza uralkodásának harminczötödik éveig.

16. ¹ Ásza uralkodásának harminczhatodik évében fölvo-

nult Báesa, Izraél királya, Jehúda ellen s építette Rámát, hogy ne engedjen senkit ki- és bemenni, Ásza, Jehúda királyának részéről. ² Akkor kivett Ásza ezüstöt meg aranyat az Örökkévaló házának és a király házának kincstáraiból és elküldte Ben-Hadádhoz, Arám királyához, a ki Darmészekben székel, mondván: ³ Szövetség van köztem és közötted, atyám s atyád között; ime küldtem neked ezüstöt meg aranyat, menj, bontsd föl szövetségedet Báesával, Izraél királyával, hogy elvonuljon tőlem. ⁴ Hallgatott Ben-Hadád Ásza királyra, elküldte az ő hadvezéreit Izraél városai ellen és megverték Ijjónt, Dánt, Ábel-Májimot és Naftáli városainak mind az éléstárait. ⁵ És volt, midőn meghallotta Báesa, fölhagyott Ráma építésével és beszüntette munkáját.

⁶ Ásza király pedig vitte mind a Jehúdabelieket és elhordták Ráma köveit és fáit, melyekkel épített Báesa, és építette azokból Gébát és Miczpát. ⁷ És abban az időben jött Chanáni, a látó, Ászához, Jehúda királyához, és szólt hozzá: Mivelhogy támaszkodtál Arám királyára és nem támaszkodtál az Örökkévalóra, a te Istenedre, azért megmenekült Arám királyának hadserege kezedből. ⁸ Nemde a kúsiak és a lúbiak nagy sereggel voltak, szekérhaddal és lovasokkal felette sokan? De mivelhogy az Örökkévalóra támaszkodtál, kezedbe adta őket. ⁹ Mert az Örökkévalónak szemei bejárják az egész földet, hogy erősnek bizonyuljon azok mellett, a kiknek szive tökéletes ő hozzá; balgául cselekedtél ebben, mert mostantól fogva háborúk lesznek veled. ¹⁰ És megharagudott Ásza a látóra és betette őt a kalodába, mert haragvásban volt iránta e miatt. És elnyomott Ásza sokakat a nép közül abban az időben. ¹¹ S ime Ásza dolgai, az előbbiek s az utóbbiak, nemde azok meg vannak

írva Jehúda és Izraél királyainak könyvében. ¹² És megbetegedett Ásza a lábain, uralkodása harminczkilenczedik évében, felette erős lett a betegsége; de betegségében sem kereste az Örökkévalót, hanem az orvosokat. ¹³ És feküdt Ásza ősei mellé és meghalt uralkodása negyvenegyedik évében. ¹⁴ És eltemették őt azon sírhelyén, a melyet ásott magának Dávid városában, és fektették őt a fekvőhelyre, a melyet megtöltöttek illatszerekkel és különféle fűszerrel, kenőcskeverés művével keverve és nagy máglyát égettek neki fölötte nagyon.

17. ¹ És királylyá lett fia Jehósáfát helyette, és megerősödött Izraél ellen. ² És sereget tett mind a Jehúda erősített városaiba és örsöket tett Jehúda országába és Efraim városaiba, a melyeket atyja Ásza elfoglalt. ³ És volt az Örökkévaló Jehósáfáttal, mert atyjának Dávidnak korábbi utjai szerint járt és nem kereste a Báalokat, ⁴ hanem atyjának Istenét kereste s az ő parancsolatai szerint járt s nem Izraél cselekedete szerint. ⁵ És megszilárdította az Örökkévaló az uralmat a kezében s adott egész Jehúda ajándékot Jehósáfátnak; és volt neki gazdagsága és tisztelete bőven. ⁶ És midőn emelkedett a szive az Örökkévaló útjain, még eltávolította a magaslatokat és a szent fákat Jehúdából. ⁷ És uralkodása harmadik évében küldte nagyjait: Ben Chajilt, Óbadját, Zekharját, Netanélt és Mikhájáhút, hogy tanítsanak Jehúda városaiban. ⁸ És velük voltak a leviták: Semájáhú, Netanjáhú, Zebadjáhú, Aszáél, Semíramót, Jehónátán, Adónijáhú, Tóbijáhú és Tób-Adónija, a leviták; és velük voltak Elisámá és Jehórám, a papok. ⁹ És tanítottak Jehúdában, midőn is velük volt az Örökkévaló tanának könyve; és körüljártak mind a Jehúda városaiban és tanítottak a nép között. ¹⁰ És volt az Örökké-

való rettegése mind az országok birodalmain, a melyek Jehúda körül voltak, és nem harczoltak Jehósáfáttal.

¹¹ És a filiszteusok közül hoztak Jehósáfátnak ajándékot és ezüstöt adóképen; az arabok is hoztak neki juhokat, kosokat, hétezerhétszázat, és bakokat hétezerhétszázat.

¹² Így egyre nagyobb lett Jehósáfát, felette nagy; és épített Jehúdában várakat és éléstár városokat. ¹³ És

nagy gazdasága volt neki Jehúda városaiban, és harczosai, derék vitézek, Jeruzsálemben. ¹⁴ És ez a meg-

számlálásuk atyái házaik szerint: Jehúdából mint ezrek vezérei, Adna a vezér és vele derék vitézek: három

százezren. ¹⁵ És mellette Jehóchánán, a vezér, s vele kétszáznyolczvanezren. ¹⁶ És mellette Amaszja, Zikhri

fia, a ki följánlta magát az Örökkévalónak; és vele kétszázezer derék vitéz. ¹⁷ És Benjáminból a derék vitéz,

Éljádá; és vele íjjal és pajzsossal fegyverzetek kétszázezren. ¹⁸ És mellette Jehózábád; s vele száznyolcz-

vanezren hadra készen. ¹⁹ Ezek voltak, a kik a királynál szolgálatott tettek azokon kívül, a kiket a király az

erősített városokba tett egész Jehúdában.

¹ És volt Jehósáfátnak gazdagsága s tisztelete bőven; 18.

és sógorságra lépett Achábbal. ² És évek multán lement Achábhhoz Sómrónba, és Acháb vágott számára juhokat

és szarvasmarhát sokat és a vele levő nép számára; és rábeszélte őt, hogy menjen fel Rámót-Gileádba. ³ És

szólt Acháb, Izraél királya, Jehósáfáthoz, Jehúda királyához: Eljössz-e velem Rámót-Gileádba? Mondta neki:

Én úgy mint te, és úgy mint a te néped az én népem s veled vagyok a háborúban! ⁴ Majd szólt Jehósáfát Iz-

raél királyához: Kérdezd csak meg ma az Örökkévaló igéjét. ⁵ És összegyűjtötte Izraél királya a prófétákat,

négyszáz embert és szólt hozzájuk: Elmenjünk-e háborúba Rámót-Gileád ellen, vagy abban hagyjam-e? Mondták: Menj föl; adni fogja az Isten a királynak kezébe.⁶ És mondta Jehósáfát: Nincs-e itt még prófétája az Örökkévalónak, hogy ő tőle kérdezhessük? ⁷ Szólt Izraél királya Jehósáfáthoz: Még van egy férfiú, akitől megkérdezzhetjük az Örökkévalót, de én gyűlölöm őt, mert nem szokott felőlem profétálni jóra, hanem minden napjaiban rosszra; Mikhájuhú, Jimla fia az. Erre szólt Jehósáfát: Ne mondjon ilyent a király.⁸ Szólított tehát Izraél királya egy udvari tisztet s mondta: Hamar hívd Mikhájuhút, Jimla fiát. ⁹ Izraél királya pedig meg Jehósáfát, Jehúda királya ültek, kiki a trónján, ruhákba öltözve ültek a szérűn Sómron kapujának bejáratán és mind a proféták profétáltak előttük.¹⁰ És készített magának Czidkijáhú, Kenána fia, vaszarvakat és mondta: Így szól az Örökkévaló: ezekkel döföd le Arámot, míg meg nem semmisíted. ¹¹ Mind a proféták is ekképen profétáltak, mondván: Vonulj föl Rámót-Gileádba és légy szerencsés, és adja az Örökkévaló a király kezébe. ¹² A követ pedig, a ki ment hivni Mikhájuhút, beszélt hozzá, mondván: Lám, a proféták egyhangúlag jót beszéltek a királyhoz, legyen, kérlek, a te szavad olyan, mint azok egyikéé, hogy jót beszélj. ¹³ De mondta Mikhájuhú: Él az Örökkévaló, bizony amit majd szól az Istenem, azt fogom beszélni. ¹⁴ Erre odament a királyhoz, és szólt hozzá a király: Mikha, elmenjünk-e háborúba Rámót-Gileád ellen, avagy abba hagyjam? Szólt: Menjetek föl és legyetek szerencsések és adassanak kezetekbe. ¹⁵ Ekkor szólt hozzá a király: Még hányszor eskesselek meg téged, hogy csupán igazat beszélj hozzám az Örökkévaló nevében? ¹⁶ Mondta:

Láttam egész Izraélt elszéledve a hegyeken mint a juhok, melyeknek nincs pásztoruk; és szólt az Örökkévaló: nincsen ezeknek uruk, menjenek vissza, kiki a házába, békében! ¹⁷ Ekkor szólt Izraél királya Jehósáfáthoz: Nemde mondtam neked, nem fog ez rólam jót prófétálni, hanem csak rosszat! ¹⁸ És szólt: Azért halljátok az Örökkévaló igéjét: Láttam az Örökkévalót, ülve a trónján és az égnek egész serege áll jobbjáról s baljáról. ¹⁹ És mondta az Örökkévaló: Ki beszélne rá Achábot, Izraél királyát, hogy fölvonuljon és elessék Rámót-Gileádban? És szólt — az egyik imígy szólt vala, a másik meg amúgy szólt. ²⁰ Erre kilépett egy szellem, az Örökkévaló elé állt s mondta: Én beszélem rá! És szólt hozzá az Örökkévaló: Mivel? ²¹ Mondta: Kimegyek és leszek hazug szellemmé mind az ő prófétáinak szájában. És mondta: Rá fogod beszélni és győzni is fogsz; menj ki és cselekedjél ekképen! ²² Most tehát ime adott az Örökkévaló hazug szellemet mind e prófétáid szájába, holott az Örökkévaló veszedelmet mondott ki reád. ²³ Erre odalépett Czikijáhú, Kenáana fia, és arczul ütötte Mikhájuhút és mondta: Mely úton szállt el az Örökkévaló szelleme én tőlem, hogy veled beszéljen? ²⁴ Mondta Mikhájuhú: Ám majd látod amnapon, midőn szobából szobába mész, hogy elrejtőzzél. ²⁵ Ekkor szólt Izraél királya: Vegyétek Mikhájuhút és vezessétek vissza Ámónhoz, a város nagyjához, és Jóáshoz, a király fiához; ²⁶ s mondjátok: így szól a király, vessétek ezt a fogházba s adjatok neki enni szűken kenyeret és szűken vizet, míg viszatérek békében. ²⁷ Ekkor szólt Mikhájuhú: Ha békében fogsz viszatérni, nem az Örökkévaló beszélt általam. És szólt: halljátok ti népek mind! ²⁸ Fölvonult tehát Izraél királya meg Jehósáfát

Jehúda királya, Rámót-Gileádba. ²⁹ És szólt Izraél királya Jehósáfáthoz: Elmásítván magamat, megyek a harczba, te meg öltsd föl a magad ruháit. És elmásította magát Izraél királya s a harczba mentek. ³⁰ Arám királya azonban megparancsolta volt az ő szekérhada vezéreinek, mondván: Ne harcoljatok kicsinyen, nagygyal, hanem egyedül Izraél királyával. ³¹ És volt, a mint meglátták a szekérhad vezérei Jehósáfátot, azt mondták: bizony Izraél királya az, és körülfogták őt, hogy harcoljanak vele. Ekkor fölsikoltott Jehósáfát, és az Örökkévaló megsegítette őt, és eltérítette Isten őket tőle. ³² És volt, a mint látták a szekérhad vezérei, hogy nem Izraél királya az, elfordultak tőle. ³³ Egy ember pedig jóhiszemben meghúzta íjját és eltalálta Izraél királyát a kapcsok és a pánczél között. Ekkor azt mondta a szekérhajtónak: Fordítsd meg kezedet és vigy ki a táborból, mert megsebesültem. ³⁴ És nekihevesedett a harcz ama napon, Izraél királya pedig állva marad a kocsiban Arámmal szemben estig; és meghalt a nap lenyugta idején.

19. ¹ És visszatért Jehósáfát, Jehúda királya, a házába békében Jeruzsálembe. ² És kiment elébe Jéhú, Chanáni fia, a látó, és szólt Jehósáfát királyhoz: A gonosznak kellett-e segítened és az Örökkévaló gyűlölőit szereted? E miatt van rajtad harag az Örökkévalótól! ³ Azonban jó dolgok találtattak nálad, mert kipusztítottad az asé-
rákat az országból és irányítottad szivedet, hogy keresd az Istent. ⁴ És maradt Jehósáfát Jeruzsálemben; aztán ismét kiment a nép közé Beér-Sebától Efraim hegységéig és visszatérítette őket az Örökkévalóhoz, őseik Istenéhez. ⁵ És birákat állított az országban mind a Jehúda erősített városaiban, minden egyes városba. ⁶ És szólt a

birákhoz: Nézzétek, mit tesztek, mert nem az embernek ítélték, hanem az Örökkévalónak; és ő veletek van az ítélet ügyében.⁷ Most tehát legyen rajtatok az Örökkévaló rettegetése, vigyázva cselekedjétek, mert az Örökkévalónál, a mi Istenünknél nincsen jogtalanság, sem személyre való tekintet, sem vesztegetés elfogadása.⁸ És Jeruzsálemben is állított Jehósáfát a leviták és papok és az atyai házak fejei közül Izraélból az Örökkévaló ítélete számára és a perre; és visszatértek Jeruzsálembé.⁹ És megparancsolta nekik, mondván: Így cselekedjétek az Örökkévaló félelmében, hűséggel és tökéletes szívvel.¹⁰ És minden per, a mely hozzátok jut testvéreitektől, a kik a városaikban laknak, vér és vér között, tan és parancsolat között, törvények s rendeletek között — intsétek meg őket, hogy ne essenek bűnbe az Örökkévaló iránt és harag volna rajtatok s testvéreiken; így cselekedjétek és ne essetek bűnbe.¹¹ És ime Amarjáhu, a főpap, fölöttetek legyen az Örökkévaló minden ügyében és Zebadjáhu, Jismaél fia, az előljáró Jehúda házából, a király minden ügyében, és tisztviselők legyenek a leviták előttetek; legyetek erősek és cselekedjétek és az Örökkévaló lesz azzal, a ki jó.

¹ És történt ezután, jöttek Móáb fiai meg Ammón **20.** fiai és velök a Máónbeliek közül Jehósáfát ellen háborura; ² jöttek s tudtára adták Jehósáfátnak, mondván: Jött ellened nagy tömeg a tengeren túlról, Arámból, s ime ők Chacieczón-Támárban vannak, Én-Gédi az; ³ akkor félt és arra irányította arczát Jehósáfát, hogy keresse az Örökkévalót; és böjtöt hirdetett egész Jehúdára. És gyülekeztek a Jehúdabeliek, hogy kérjék az Örökkévalót; mind a Jehúda városaiból is jöttek, hogy kérjék az Örökkévalót. ⁵ És ott állt Jehósá-

fát Jehúda és Jeruzsálem gyülekezetében, az Örökkévaló házában, az uj udvar előtt. ⁶ És mondta: Örökkévaló, őseink Istene, nemde te vagy az Isten az égben s te uralkodol mind a nemzetek királyságain, s a te kezedben van erő s hatalom, s nincsen senki, hogy melletted megállhatna. ⁷ Nemde te, oh Istenünk, elűzted ennek ez országnak lakóit néped Izraél elől s odaadtad barátod Ábrahám magzatjának örökre, ⁸ s ők megtelepedtek abban és építettek neked abban szentélyt neved számára, mondván: ⁹ Ha jönne mi reánk baj, kard, büntetés, vagy dögvész, vagy éhség: hadd állunk eme ház elé és a te szined elé, mert a te neved van ebben a házban, s kiáltsunk tehozzád szorultságunkból, és te hallod és segítesz. ¹⁰ És most, ime Ammón fiai és Móáb és a Széir hegyebeliek, a kik közé mennie Izraélnek nem engedted, midőn Egyiptom földjéről jöttek, hanem kitértek előlük és nem semmisítették meg őket — ¹¹ ime ők viszonozzák minekünk, eljövén, hogy elűzenek minket örökségedből, a melyet nekünk örökbe adtál — ¹² Istenünk, nemde ítéletet teszesz rajtuk, mert bennünk nincsen erő eme nagy tömeggel szemben, a mely jó ellenünk; s mi nem tudjuk mit tegyünk, hanem csak te feléd fordulnak szemeink. ¹³ És egész Jehúda ott állt az Örökkévaló szine előtt, kisdedeik is, nejeik s fiaik. ¹⁴ És Jachaziél, Zekharjáhu fia, Benája fia, Jeiél fia, Mattanja fia, az Aszáf fiai közül való levita — volt rajta az Örökkévaló szelleme a gyülekezet közepette. ¹⁵ És mondta: FigyeljeteK egész Jehúda és Jeruzsálem lakói és te Jehósáfát király! Így szól nektek az Örökkévaló: ti ne féljeteK s ne rettegjeteK e nagy tömegtől, mert nem tietek a harcz, hanem az Istené. ¹⁶ Holnap szálljatok le ellenök; ime ők feljönek

a Czicz hágóján, s megtaláljátok őket a völgy végén, Jerúél pusztával szemben. ¹⁷ Nem tinektek kell itt harcolnotok; állapotodjatok meg, álljatok meg és lássátok az Örökkévalónak segítségét ti veletek. Jehúda és Jeruzsálem! Ne féljetek s ne rettegjetek, holnap vonuljatok ki ellenük, s az Örökkévaló veletek leszen. ¹⁸ És meghajtottta magát Jehósáfát arczczal a földre; egész Jehúda pedig és Jeruzsálem lakói levetették magukat az Örökkévaló előtt, leborulván az Örökkévaló előtt. ¹⁹ És felkeltek a kehátiak fiai közül és a kórachiak fiai közül való leviták, hogy dicsérjék az Örökkévalót, Izraél Istenét, felette nagy hangon. ²⁰ És felkeltek reggel s kimentek Tekóa pusztájába; s midőn kivonultak, odaállott Jehósáfát s mondta: Hallgassatok meg engem, Jehúda és Jeruzsálem lakói, bizzatok az Örökkévalóban, a ti Istenetekben és biztosságtok lesz, bizzatok prófétaiban s szerencsések lesztek. ²¹ És tanácskozott a néppel s felállított énekeseket az Örökkévalónak, a kik ugyanis dicsérték szent díszben, midőn vonultak a fegyveres csapat előtt s mondták: Adjatok hálát az Örökkévalónak, mert örökké tart az ő kegyelme. ²² És a midőn elkezdettek fohászzkodással és dicsérő dallal, akkor az Örökkévaló lesbenállókat szerzett Ammón fiai meg Móáb és a Széir hegyebeliek ellen, a kik Jehúda ellen jöttek volt, és sujtva lettek. ²³ És felkeltek Ammón fiai és Móáb Széir hegyének lakói ellen, hogy kiirtsák és megsemmisítsék és midőn végeztek Széir lakóival, akkor egyike a másikat segítette elpusztításra. ²⁴ Jehúda pedig odament a pusztára tekintő magaslatra, s a tömeg felé fordultak, és ime azok földre terült hullák, menekülés nélkül. ²⁵ És odament Jehósáfát s népe, hogy elprédálják zsákmányukat, s találtak közöttük tömegesen

vagyont is, ruhákat is, meg drága edényeket, és elvitték maguknak, úgy hogy elhordani nem birták; s így három napig prédálták el a zsákmányt, mert sok volt.²⁶ A negyedik napon pedig gyülekeztek Berákha völgyében, mert ott áldották az Örökkévalót; azért így nevezték el azt a helyet: Berákha völgye, mind e mai napig.²⁷ És visszafordultak mind Jehúda és Jeruzsálem emberei és Jehósáfát az élükön, hogy visszatérjenek Jeruzsálembe örömmel, mert megörvendezettette őket az Örökkévaló ellenségeik fölött.²⁸ És megérkeztek Jeruzsálembe lantokkal, hárfákkal és trombitákkal, az Örökkévaló házához.²⁹ És volt az Isten rettegése mind az országok királyságain, midőn meghallották, hogy az Örökkévaló harczolt Izraél ellenségeivel.³⁰ És nyugodt volt Jehósáfát uralma, s nyugalmat szerzett neki Istene köröskörül.³¹ És uralkodott Jehósáfát Jehúda fölött; harminczöt éves volt, midőn király lett, és huszonöt évig uralkodott Jeruzsálemben; anyjának neve pedig Azúba, Silchi leánya.³² És járt atyjának, Ászának útján, nem tért le arról, tévén azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben.³³ Csak a magaslatok nem szüntek meg, és a nép még nem irányította szivét ősei Istene felé.³⁴ Jehósáfát egyéb dolgai pedig, az előbbiek és utóbbiak, ime meg vannak írva Jéhúnak, Chanáni fiának beszédei között, a melyek fölvetettek Izraél királyainak könyvébe.³⁵ És azután szövetségelt Jehósáfát, Jehúda királya, Achazjával, Izraél királyával, a ki gonoszul cselekedett.³⁶ És szövetségesévé tette őt, hogy készítsenek hajókat, melyek Tarsisba menjenek; és készítettek hajókat Eczjón-Géberben.³⁷ És prófétált Eliézer, Dódáváhú fia, Márésából, Jehósáfát ellen, mondván: Mivelhogy szövetségeltél Achazjával, rést tört az

Örökkévaló a te műveden. És a hajók összetörtek és nem birtak Tarsisba menni.

¹ És feküdt Jehósáfát ősei mellé és eltemették ősei **21.** mellé Dávid városában; és király lett helyette fia, Jehóráam. ² Neki voltak testvérei, Jehósáfát fiai: Azarja, Jechiél, Zekharjáhu, Azarjáhu, Mikháél és Sefatjáhu; mindezek Jehósáfátnak, Izraél királyának fiai. ³ És adott nekik atyjuk sok ajándékot, ezüstből, aranyból s drágaságokból, Jehúdában levő erősített városokkal együtt; a királyságot pedig átadta Jehóráamnak, mert ő volt az elsőszülött. ⁴ Midőn Jehóráam támadt atyja királysága fölött s megerősödött, akkor megölte mind a testvéreit karddal, és Izraél nagyjai közül is. ⁵ Harminczkét éves volt Jehóráam, midőn királylyá lett és nyolcz évig uralkodott Jeruzsálemben. ⁶ És járt Izraél királyainak útján, a mint cselekedtek az Acháb házából valók, mert Achábnak leányát vette feleségül; tette azt, a mi rossz az Örökkévaló szemeiben. ⁷ De nem akarta az Örökkévaló elpusztítani Dávid házát a szövetség kedvéért, a melyet Dáviddal kötött, s a mint mondta, hogy ad mécesst neki s fiainak minden időben. ⁸ Az ő napjaiban pártolt el Edóm Jehúda keze alól, és tettek maguk fölé királyt. ⁹ Ekkor vonult Jehóráam a vezéreivel és az egész szekérhaddal ő vele; s ő felkelt éjjel s megverte Edómot, a mely körülvette őt és a szekérhad vezéreit. ¹⁰ Így elpártolt Edóm Jehúda keze alól mind e mai napig; akkor pártolt el Libna abban az időben keze alól, mert elhagyta az Örökkévalót, ősei Istenét. ¹¹ Ő is készített magaslatokat Jehúda hegyein és paráznaságra vitte Jeruzsálem lakóit és eltántorította Jehúdát. ¹² És eljutott hozzá egy írás Élijáhu prófétától, mondván: Így szól az Örökkévaló, ösödnek Dávidnak Istene: mi-

velhogy nem jártál atyádnak Jehósáfátnak útjain és Ászának, Jehúda királyának útjain, ¹³ hanem jártál Izraél királyainak útján és paráznaságra vitted Jehúdát meg Jeruzsálem lakóit, a mint paráznaságot okozott Acháb háza, s testvéreidet is, atyád házát, a kik jobbak náladnál, megölted: ¹⁴ íme az Örökkévaló sujtja népedet nagy csapással, meg fiaidat és feleségeidet s egész vagyododat. ¹⁵ Te pedig sokféle betegségben leszel, beleidnek betegségében, mígnem beleid kimennek a betegség által napokon és napokon át. ¹⁶ És fölébresztette az Örökkévaló Jehórám ellen a filiszteusok és az arabok szellemét, a kik a Kúsbeliék oldalán laktak. ¹⁷ És fölvonultak Jehúdába és elfoglalták azt és fogságba vitték az egész vagyont, a mely a király házában találtatott, meg fiait s feleségeit is; és nem maradt meg neki fia, csakis Jehóácház, fiainak legkisebbje. ¹⁸ És mindezután sujtotta őt az Örökkévaló belein betegséggel gyógyíthatatlanul. ¹⁹ És volt napok és napok mulva, midőn két év mulva lejárt a vég, kimentek belei betegsége közben s meghalt kinos betegségekben; és nem rendezett számára a népe máglyaégetést, őseinek máglyaégetése módjára. ²⁰ Harminczkét éves volt, midőn királylyá lett s nyolcz évig uralkodott Jeruzsálemben; és ment kedveltetés nélkül, s eltemették őt Dávid városában, de nem a királyok sírjaiban.

22. ¹ És királylyá tették helyette Jeruzsálem lakói Achazjáhút, legkisebbik fiát, mert mind az idősebbeket megölte az a csapat, a mely az arabokkal a táborba jött; és király lett Achazjáhú, Jehórám Jehúda királyának fia. ² Negyvenkét éves volt Achazjáhú, midőn király lett s egy évig uralkodott Jeruzsálemben; any-

jának neve pedig Ataljáhu, Omri leánya. ³ Ő is Acháb házának útjain járt, mert anyja volt tanácsadója a gonosztevésben. ⁴ És tette azt, a mi rossz az Örökkévaló szemeiben, úgy mint Acháb háza, mert ők voltak tanácsadói atyjának halála után, az ő romlására. ⁵ Járt is az ő tanácsuk szerint; s elment háborúba Jehórámmal, Acháb fiával, Izraél királyával Chazáél, Arám királya ellen Rámót-Gileádba; de megverték az Arámbeliek Jórámot. ⁶ És visszament, hogy gyógyíttassa magát Jizreélben, mert sebei voltak, melyeket ütöttek rajta Rámában, midőn harczolt Chazáél, Arám királya ellen; Azarjáhu, Jehórámmal fia pedig, Jehúda királya, lement, hogy meglátogassa Jehórámot, Acháb fiát, Jizreélben, mert beteg volt. ⁷ És Istentől volt Achazjáhu vesztére, hogy elment Jórámhoz, s midőn odaért, kiment Jehórámmal Jéhu, Nimsi fia ellen, a kit az Örökkévaló föl-kent volt, hogy kiirtsa Acháb házát. ⁸ És volt, midőn Jéhu ítéletet tartott Acháb háza fölött, találta Jehúda nagyjait s Achazjáhu testvéreinek fiait, a kik szolgálót végeztek Achazjáhúnál, és megölte őket. ⁹ És kereste Achazjáhút s elfogták őt — ő ugyanis elrejtőzött Sóm-rónban — s elvitték őt Jéhuhoz s megölték őt s eltemették, mert azt mondták: Jehósáfát fia ő, a ki kereste az Örökkévalót egész szívével. És nem volt Achazjáhu házából senki, a ki erővel birt volna az uralomra. ¹⁰ Ataljáhu pedig, Achazjáhu anyja látta, hogy meghalt a fia, akkor felkelt s elpusztította Jehúda házá-nak minden az uralomra való magzatját. ¹¹ De Jehósabeát, a király leánya vette Jóást, Achazjáhu fiát, s ellopta a megölésre szánt királyfiak közül, s betette őt meg dajkáját az ágyak termébe; és elrejtette őt Jehósabeát, Jehórámmal király leánya, Jehójadá papnak fele-

sége, mert ő volt Achazjáhúnak nővére, Ataljáhú elől, úgy hogy nem ölhetette őt meg.¹² És volt velük elrejtőzve az Istennek házában hat évig, míg Ataljáhú uralkodott az ország fölött.

23. ¹ A hetedik évben pedig megerősödött Jehójádá és szövetségbe vette magával a századok tisztjeit: Azarját, Jeróchám fiát, Jismáélt, Jehóchánán fiát, Azarjáhút, Óbéd fiát, Máaszéjáhút, Adájáhú fiát és Elísáfátot, Zikhri fiát. ² És körüljártak Jehúdában és összegyűjtötték a levitákat mind a Jehúda városaiból és Izraél atyai házainak fejeit, s eljöttek Jeruzsálembe. ³ És kötött az egész gyülekezet szövetséget a királylyal az Istennek házában; s ő mondta nekik: Ime a király fia legyen király, a mint az Örökkévaló kimondta Dávid fiai felől. ⁴ Ez az, a mit tegyetek: a harmadrész közületek, a kik szombaton bevonulnak, a papok és leviták közül, kapuörök legyenek a küszöböknel; ⁵ egy harmadrész pedig a király házában, s egy harmadrész az alap kapujánál, s az egész nép az Örökkévaló házában udvaraiban. ⁶ És ne menjen be az Örökkévaló házába más, mint a papok s a leviták közül a szolgálattelvők; ők menjenek be, mert szentek ők, az egész nép pedig őrizze az Örökkévaló őrizetét. ⁷ És a leviták közbefogják a királyt köröskörül, ki-ki fegyvereivel kezében, s a ki bemegy a házba, ölessék meg; és legyetek a királynál, midőn be- és kijár. ⁸ És cselekedtek a leviták s egész Jehúda mind a szerint, a mint parancsolta Jehójádá pap s vette kiki a maga embereit, a szombaton bevonulókat a szombaton kivonulókkal együtt, mert Jehójádá pap el nem bocsátotta az osztályokat. ⁹ Ekkor adta Jehójádá pap a századok tisztjeinek a lándzsákat és a paizsokat és a fegy-

vereket, a Dávid királytól valókat, a melyek az Isten házában voltak. ¹⁰ És fölállította az egész népet, s ki-ki volt az ő fegyverével kezében, a háznak jobb oldalától a háznak baloldaláig, az oltár mellé és a ház mellé, körülfogva a királyt. ¹¹ Erre kivezették a király fiát, ráadták a koronát s a díszet, s királylyá tették őt; s felkenték őt Jehójadá meg fiai és mondták: Éljen a király! ¹² Midőn Ataljáhú hallotta a nép s a futárok hangját, mint dicsérték a királyt, bement a néphez az Örökkévaló házába. ¹³ És látta, ime a király ott áll az oszlopa mellett a bemenetnél, a vezérek pedig és a trombitások a király mellett, s mind az ország népe örvendve s fújva a trombitákat s az énekesek hangszereikkel s jelt adva a dicsérésre: ekkor megszaggatta Ataljáhú a ruháit s mondta: Összeesküvés, összeesküvés! ¹⁴ Ekkor kivezette Jehójadá pap a századok tisztjeit, a sereg fölé rendelteket, s szólt hozzájuk: Vezessétek őt ki a sorok között s a ki utána megy, ölessék meg karddal! Mert azt mondta a pap: ne öljétek meg az Örökkévaló házában. ¹⁵ És engedtek neki helyet, hogy bemehetett a lovak kapujának bejáratán át a királyi házba, s megölték őt ott. ¹⁶ Ekkor Jehójadá szövetséget kötött maga között, az egész nép között és a király között, hogy népévé legyen az Örökkévalónak. ¹⁷ Erre bement az egész nép a Báal házába és lerombolták azt, oltárait és szobrait összetörték; Mattánt pedig, a Báal papját, agyonütötték az oltárok előtt. ¹⁸ És rendelt Jehójadá tisztségeket az Örökkévaló házába a levita papok kezébe, a kiket Dávid beosztott az Örökkévaló háza fölé, hogy bemutasák az Örökkévaló égőáldozatait, a mint írva van Mózes tanában, örömmel s énekkel, Dávid rendje szerint. ¹⁹ És fölállította a kapuőröket az Örökkévaló házának kapuihoz,

hogy ne menjen be az, a ki tisztátalan valamely dologban. ²⁰ És vette a századok vezéreit, meg a hatalmasokat s azokat, a kik uralkodnak a népen, meg az ország egész népét és levezette a királyt az Örökkévaló házából s bementek a felső kapun a király házába; s ültették a királyt a királyi trónra. ²¹ És örült mind az ország népe, a város pedig csöndes volt. Ataljáhút pedig megölték karddal.

24. ¹ Hét éves volt Jóás, midőn király lett s negyven évig uralkodott Jeruzsálemben; anyjának neve pedig Czibja Beér-Sébából. ² És tette Jóás azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben, Jehójadá pap minden napjaiban. ³ És vett neki Jehójadá két feleséget; s nemzett fiaikat s leányokat. ⁴ És történt azután, az volt Jóás szívében, hogy megújítja az Örökkévaló házát. ⁵ És összegyűjtötte a papokat s a levitákat, s mondta nekik: Induljatok ki Jehúda városaiba s gyűjtsetek egész Izraélből pénzt kijavítani Istentek házát évről évre, s ti sietetek a dologgal! De a leviták nem siettek. ⁶ Ekkor hívta a király Jehójadát, a főpapot s mondta neki: Miért nem ügyeltél a levitákra, hogy hozzák Jehúdából és Jeruzsálemből a Mózes, az Örökkévaló szolgája, és Izraél gyülekezete által kivetett adót a bizonyág sátra számára? ⁷ Mert a gonosz Ataljáhú — az ő fiai rést törtek az Istennek házán s az Örökkévaló házának minden szentségét is elhasználták a Báalok számára. ⁸ És meghagyta a király s készítettek egy ládát, s elhelyezték azt az Örökkévaló házának kapuján kívülről. ⁹ És hírt adtak Jehúdában és Jeruzsálemben, hogy hozzák az Örökkévalónak a Mózes, Isten szolgája által Izraélre a pusztában kivetett adót. ¹⁰ És örültek mind a

nagyok s az egész nép, s hoztak s bedobták a ládába, egész a megtelésig. ¹¹ És volt, midőn a ládát odavitték a levitáktól kezelt királyi hivatalba, s midőn látták, hogy sok a pénz, akkor eljött a király írója s a főpap tisztje és kiürítették a ládát s vitték azt s visszahelyezték helyére; így cselekedtek nap-nap után s gyűjtöttek pénzt bőven. ¹² Es odaadták azt a király meg Jehójádá az Örökkévaló háza szolgálata munkavezetőinek s ezek béreltek kővágókat és ácsokat, hogy kijavítsák az Örökkévaló házát, meg vas- és rézműveseket, hogy kijavítsák az Örökkévaló házát. ¹³ És dolgoztak a munkavezetők és sikerült a munka befejezése általuk; s felállították az Isten házát méretei szerint s megerősítették azt. ¹⁴ És midőn elvégezték, bevitték a király s Jehójádá elé a többi pénzt, s készített abból edényeket az Örökkévaló háza számára, szolgálati s áldozati edényeket és csészéket és arany meg ezüst edényeket; és bemutattak égő áldozatokat az Örökkévaló házában állandóan Jehójádá minden napjaiban. ¹⁵ És megöregedett Jehójádá s megtelt napokkal s meghalt; százharmincz éves volt, midőn meghalt. ¹⁶ És eltemették őt Dávid városában a királyok mellé, mert jót cselekedett Izraéllal s az Isten s annak háza iránt. ¹⁷ És Jehójádá halála után jöttek Jehúda nagyjai s leborultak a király előtt; akkor hallgatott a király reájuk. ¹⁸ És elhagyták az Örökkévalónak, őseik Istenének házát, s szolgálták az asérákat s a bálványokat; és harag volt Jehúda és Jeruzsálem fölött emevétkezésük miatt. ¹⁹ És ő küldött hozzájuk prófétákat, hogy visszatérítsék az Örökkévalóhoz; intették is őket, de azok nem figyeltek. ²⁰ És az Isten szelleme szállta meg Zekharját, Jehójádá papnak fiát s odaállt a nép elé s mondta nekik: Így szól az Isten: miért szegitek meg az

Örökkévaló parancsolatait, hogy ne boldoguljatok? Mivel elhagyjátok az Örökkévalót, elhagy ő is titeket.²¹ És összeesküdtek ellene s meghajigálták kövel a király parancsára, az Örökkévaló házának udvarában.¹² És meg nem emlékezett Jóás király a szeretetről, a melyet tett vele annak atyja Jehójadá, s megölte a fiát: s halálakor mondta: Lássá az Örökkévaló és kérje számon! ²³ És volt az év fordultakor felvonult ellene Arám serege s behatoltak Jehúdába és Jeruzsálembe, s elpusztították mind a nép nagyjait a nép közül, minden zsákmányukat pedig elküldötték Darmészek királyának.²⁴ Bár kevés emberrel jött Arám hadserege, de az Örökkévaló kezökbe adott igen nagy hadsereget, mert elhagyták az Örökkévalót, őseik Istenét; Jóáson pedig büntetést végeztek.²⁵ És midőn elmentek tőle, — bizony nagy betegségekben hagyták őt — összeesküdtek ellene a szolgálói, Jehójadá pap fiainak kiontott vére miatt, s megölték őt ágyában s meghalt; s eltemették őt Dávid városában, de nem temették őt el a királyok sírjaiban.²⁶ És ezek azok, a kik összeesküdtek ellene: Zábád, Simeátnak az ammóni nőnek fia, és Jehózábád, a móábi nőnek Simritnek fia.²⁷ És fiai, meg a róla való sok prófétai beszéd s az Isten házának megalapítása, ime meg vannak írva a királyok fejtegető könyvében. És királylyá lett helyette fia, Amaczjáhú.

25. ¹ Huszonöt éves korában lett király Amaczjáhú és huszonkilencz évig uralkodott Jeruzsálemben; anyjának neve pedig Jehóaddán Jeruzsálemből. ² És tette azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben, de nem teljes szívből. ³ És volt, midőn megerősödött nála a királyság, megölette szolgálóit, a kik agyonütötték volt atyját, a

királyt. ⁴ De gyermekeiket nem ölette meg, hanem, a mint írva van a tanban, Mózes könyvében, hogy megparancsolta az Örökkévaló, mondván: ne haljanak meg az atyák a gyermekeik miatt s a gyermekek ne haljanak meg az atyáik miatt, hanem mindenki a maga vétkéért haljon meg. ⁵ És összegyűjtötte Amaczjához Jehúdát s fölállította őket atyai házak szerint, az ezrek tisztjei szerint s a százak tisztjei szerint, egész Jehúdából s Benjáminból; és megszámlálta őket husz évestől fölfelé s talált köztük háromszázezer válogatottat, hadbavonulót, lándzsa- és paizshordót. ⁶ És bérelt Izraélből százezer derék vitézt száz kikkár ezüstön. ⁷ De az Isten embere jött hozzá, mondván: Oh király, ne menjen veled Izraél serege, mert nincsen az Örökkévaló Izraéllel, mind az Efraim fiaival. ⁸ Hanem menj te egyedül, cselekedjél, légy erős a háborúra, nehogy elejtsen téged az Isten az ellenség előtt, mert Istennél van a hatalom, segíteni és elejteni. ⁹ És mondta Amaczjához az Isten emberének: S mit tegyek a száz kikkárral, a mit Izraél csapatjáért adtam? S mondta Isten embere: Van az Örökkévalónak, hogy adhat neked többet ennél. ¹⁰ És elkülönítette Amaczjához azt a csapatot, a mely hozzá jött Efraimból, hogy menjenek helyükre; s fellobbant a haragjuk nagyon Jehúda ellen s visszatértek helyükre fellobbant haraggal. ¹¹ Amaczjához azonban megerősödött és elvezérelte a népét s ment a Sósvölgybe s megverte Széir fiait, tizezret. ¹² Tizezret pedig elevenen fogtak el Jehúda fiai s elvitték őket a szikla csúcsára, s letaszították őket a szikla csúcsáról, és mindannyian szétzúzódtak. ¹³ Ama csapat legényei pedig, a melyet Amaczjához visszaküldött, hogy ne menjenek vele a háborúba, portyáztak Jehúda városaiban Sóm-

róntól egészen Bét-Chórónig; agyonütöttek közülök háromezret s prédáltak nagy prédát. ¹⁴ És volt, miután Amaczjáhú megjött az Edómbeliek megverése után, akkor elhozta Széir fiainak isteneit s felállította azokat magának istenekül; előttük borul le s azoknak füstölögtet. ¹⁵ És föllobbant az Örökkévaló haragja Amaczjáhú ellen s küldött hozzá prófétát és szólt hozzá: Miért kerested fel azon nép isteneit, a melyek nem mentették meg népüket a te kezedből? ¹⁶ És volt, midőn szólt hozzá, akkor mondta neki: Vajjon a király tanácsadójául tettünk-e meg téged? Hagyd abba, miért verjenek meg téged? S abbahagyta a próféta s mondta: Tudom, hogy elhatározta Isten, hogy elpusztítson téged, mivelhogy ezt tetted s nem hallgattál tanácsomra. ¹⁷ És tanácskozott Amaczjáhú, Jehúda királya, s küldött Jóáshoz, Jéhú fia, Jehóácház fiához, Izraél királyához, mondván: Jer, nézzünk egymás szemébe. ¹⁸ Erre küldött Jóás, Izraél királya, Amaczjáhúhoz, Jehúda királyához, mondván: A Libánonon levő tövis küldött a Libánonon levő czédrushoz, mondván: add leányodat fiamnak feleségül. De arra ment a mező vadja, mely a Libánonban volt s összetaposta a tövist. ¹⁹ Azt mondtad, ime megverted Edómot s ezért elkapott téged a szived tiszteletszerzésre; most maradj a házában! Miért ingerled föl a veszedelmet, hogy elessél te és Jehúda teveled? ²⁰ De nem hallgatott rá Amaczjáhú, mert Istentől való volt, azért hogy őket kézbe adja, mivel keresték Edóm isteneit. ²¹ És fölvonult Jóás, Izraél királya, s szembe néztek egymással, ő és Amaczjáhú, Jehúda királya, a Jehúdabeli Bét-Sémesben. ²² És vereséget szenvedett Jehúda Izraél előtt s megfutamodtak ki-ki a sátraihoz. ²³ Amaczjáhút pedig, Jehúda kirá-

lyát, Jóásnak, Jehóácház fiának fiát, elfogta Jóás, Izraél királya Bét-Sémesben; elvitte őt Jeruzsálembe és rést ütött Jeruzsálem falában, Efraim kapujától a sarok-kapuig, négyszáz könyöknyit, ²⁴ meg minden aranyat, ezüstöt s mind az edényeket, melyek találtattak az Isten házában Óbéd-Edómnál s a király házának kincseit, valamint a túszoikat; s visszatért Sómrónba. ²⁵ És élt Amaczejáhú, Jóás fia, Jehúda királya, Jóásnak, Jehóácház fiának, Izraél királyának halála után tizenöt évig. ²⁶ Amaczejáhú egyéb dolgai pedig, az előbbiek s az utóbbiak nemde meg vannak írva Jehúda és Izraél királyainak könyvében. ²⁷ És az időtől kezdve, hogy Amaczejáhú eltávozott az Örökkévalótól, összeesküvést szöttek ellene Jeruzsálemben, és elmenekült Lákhisba; de küldtek utána Lákhisba s megölték ott. ²⁸ Elvitték őt lovakon és eltemették őt ősei mellé Jehúda városában.

¹ Erre vette Jehúda egész népe Uzzijáhút, ő pedig **26.** tizenhat éves volt, s királylyá tették őt, atyja, Amaczejáhú helyett. ² Ő fölépítette Élótot s visszaszerezte Jehúdának, azután hogy ősei mellé feküdt a király. ³ Tizenhat éves volt Uzzijáhú, midőn király lett s ötvenkét évig uralkodott Jeruzsálemben; anyjának neve pedig Jekhalja Jeruzsálemből. ⁴ És tette azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben, egészen a szerint, a mint tett atyja, Amaczejáhú. ⁵ És azon volt, hogy Istent keresse Zekharjáhú napjaiban, a ki értett az isteni látomáshoz; s a meddig kereste az Örökkévalót, szerencsésé tette őt az Isten. ⁶ És kivonult s harczolt a filiszteusok ellen s rést tört Gát falán s Jabné falán és Asdód falán; s épített városokat Asdódban s a filiszteusok között. ⁷ És megsegítette őt az Isten a filiszteusok és az

arabok ellen, a kik laktak Gúr-Báalban és a Máónbeliek ellen.⁸ És adtak az Ammónbeliek ajándékot Uzzijáhúnak, s terjedt a hire Egyiptom tájáig, mert felette erőssé lett.⁹ És épített Uzzijáhú tornyokat Jeruzsálemben a sarokkapu fölött és a völgy kapuja fölött és a szöglet fölött, s megerősítette azokat.¹⁰ És épített tornyokat a pusztában és vájt számos vermet, mert sok jószága volt neki, mind az alföldön, mind a síkságon, földművesei s vinczelérei a hegyekben és a termőföldön, mivel a földnek kedvelője volt.¹¹ És volt Uzzijáhúnak hadviselő serege, a kik csapatban hadba vonultak, számlálásuk száma szerint, Jeiél, az író által és Máaszéjáhú, a tisztviselő által, a király nagyjai közül való Chananjáhú kezében.¹² Az atyai házak fejeinek egész száma, derék vitézekből: kétezerhatszáz.¹³ És kezök alatt hadseregül: háromszázhétezer s ötszáz, a kik hadat viselnek a seregnek erejével, segítvén a királyt az ellenség ellen.¹⁴ És készített nekik Uzzijáhú az egész sereg számára pajzsokat, lándzsákat, sisakokat, pánczélokot, ijjakat és parittyaköveket.¹⁵ És készített Jeruzsálemben mesterséges műveket, mesterségesen kigondolva, hogy legyenek a tornyokon s a sarkokon, hogy lőhessen a nyilakkal s nagy kövekkel; és terjedt a hire messzire, mert csodásan segítettet meg, úgy hogy erőssé lett.¹⁶ S a mint megerősödött, emelkedett a szive a megromlásig s hűtlenkedett az Örökkévaló, az ő Istene ellen; s bement az Örökkévaló templomába, hogy füstölögtessen a füstölőszer oltárán.¹⁷ És bement utána Azarjáhú pap s vele az Örökkévaló papjai, nyolczvan derék ember.¹⁸ És elébe álltak Uzzijáhú királynak s mondták neki: Nem téged illet, Uzzijáhú, az Örökkévalónak füstölögtetni, hanem a papokat, Áronnak fiait, a kik füstölögtetni szentelvék; menj ki a szentségből,

mert hűtlenkedtél, s nem lesz neked dicsőségül az Örökkévalótól az Istentől. ¹⁹ És fölháborodott Uzzijáhú, kezében pedig volt a füstölőedény a füstölésre; de midőn háborgott a papokkal, a bélpoklosság kiütött homlokán a papok előtt, az Örökkévaló házában, a füstölő-szer oltára mellett. ²⁰ És midőn feléje fordult Azarjáhú a főpap s mind a papok s ime, ő bélpoklos volt a homlokán, akkor sietve elüzték őt onnan; és ő is sietve ment kifelé, mert sujtotta őt az Örökkévaló. ²¹ És Uzzijáhú király bélpoklos volt halála napjáig s mint bélpoklos lakott az elzárás házában, mivel kizáratott az Örökkévaló házából; fia Jótám pedig a király háza fölött volt, törvényt szolgáltatva az ország népének. ²² Uzzijáhúnak egyéb dolgait pedig, az előbbieket s az utóbbiakat, megírta Jesájáhú, Ámócz fia, a próféta. ²³ És feküdt Uzzijáhú az ősei mellé s eltemették őt ősei mellé a királyok temetési mezején, mert azt mondták: bélpoklos ő. És király lett helyette fia Jótám.

¹ Huszonöt éves volt Jótám, midőn király lett, s **27.** tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben; anyjának neve pedig Jerúsa, Czádók leánya. ² És tette azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben mind a szerint, a mint tett atyja, Uzzijáhú; csak hogy nem ment be az Örökkévaló templomába, de a nép még mindig romlott volt. ³ Ő építette az Örökkévaló házának felső kapuját s az Ófel falán sokat épített. ⁴ És városokat épített Jehúda hegységében és az erdőkben épített várakat és tornyokat. ⁵ És ő harczolt Ammón fiai királyával s győzött fölöttük, s adtak neki Ammón fiai abban az évben száz kikkár ezüstöt, meg tízezer kór buzát, s árpát tízezret. Ezt fizették neki Ammón fiai a második s har-

madik évben is. ⁶ És megerősödött Jótám, mert az Örökkévaló, az ő Istene előtt szilárdította utjait. ⁷ Jótámnak egyéb dolgai pedig s mind a háborúi s útjai, ime meg vannak írva Izraél s Jehúda királyainak könyvében. ⁸ Huszonöt éves volt, midőn király lett, s tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben. ⁹ És feküdt Jótám ősei mellé, s eltemették őt Dávid városában; s király lett helyette fia Ácház.

28. ¹ Husz éves volt Ácház, midőn király lett s tizenhat évig uralkodott Jeruzsálemben; és nem tette azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben, mint atyja Dávid; ² hanem járt Izraél királyai útjain; és öntött képeket is készített a Báaloknak. ³ S ő füstölögtetett Ben-Hinnóm völgyében s átvezette gyermekeit a tűzön, mint a nemzetek utálatai, a melyeket elűzött az Örökkévaló Izraél fiai elől. ⁴ Áldozott s füstölögtetett a magaslatokon s a halmokon s minden zöldelő fa alatt. ⁵ És átadta őt az Örökkévaló az ő Istene Arám királya kezébe, s megverték őt s ejtettek közülök sok foglyot s elvitték Darmészekbe; és Izraél királya kezébe is adott, és ez megverte őt nagy vereséggel. ⁶ És megölt Pékach, Remaljáhú fia, Jehúdában százhuszezret egy napon, mindannyi vitéz ember, mivelhogy elhagyták az Örökkévalót, őseik Istenét. ⁷ És megölte Zikhri, Efraim vitéze, Maaszéjáhút, a király fiát, és Azrikámot, a ház elüljáróját és Elkánát, a király mellett a másodikat. ⁸ És elfogtak Izraél fiai testvéreikből kétszázezret, asszonyokat, fiúkat és leányokat, s nagy zsákmányt is prédáltak el tőlük, s elvitték a zsákmányt Sómrónba. ⁹ És ott volt az Örökkévalónak egy prófétája, neve Ódéd, s ez kiment a sereg elébe, a mely Sómrón felé jött s

mondta nekik: Ime az Örökkévalónak, őseitek Istenének Jehúda ellen való haragjában adta őket kezetekbe, s ti öldöstetek közöttük oly dühvel, a mely az egekig ért. ¹⁰ S most, Jehúda és Jeruzsálem fiait szolgálóknak és szolgálóknak szándékozzátok magatoknak alávetni! — Nemde ez csak nektek lesz bűnösségül az Örökkévaló, a ti Istenetek előtt. ¹¹ Most tehát hallgassatok meg engem, s adjátok vissza a foglyokat, a kiket ejtettetek testvéreitekből, mert az Örökkévaló föllobbant haragja van ellenetek. ¹² Ekkor odaálltak férfiak Efraim fiainak fejei közül: Azarjáhú, Jehóchánán fia, Berekhjáhú, Messillémót fia, Chizkijáhú, Sallúm fia és Amásza, Chadláj fia, a hadból érkezők elé, ¹³ s mondták nekik: Ne hozzátok ide a foglyokat, mert azért hogy legyen rajtunk bűnösség az Örökkévaló előtt, szándékoztok hozzátenni vétkeinkhez s bűnösségünkhez, mert nagy bűnösségünk van s föllobbant harag Izraél ellen. ¹⁴ Erre elengedte a fegyveres csapat a foglyokat és a prédát a nagyok s az egész gyülekezet előtt. ¹⁵ És felkeltek a névszerint megnevezett férfiak s támogatták a foglyokat, s a meziteleneket közülök felöltöztették a zsákmányból, s ellátták őket ruhával meg saruval, s enniök és inniök adtak s megkenték őket s elvezették őket szamarakon mind a gyengéket, s elvitték őket Jerichóba, a pálmák városába, testvéreik mellé, s visszatértek Sómrónba. ¹⁶ Abban az időben küldött Ácház király Assúr királyaihoz, hogy segítsenek neki. ¹⁷ És azonfelül jöttek az Edómbeliek, vereséget okoztak Jehúdában s foglyokat ejtettek. ¹⁸ A filiszteusok pedig portyáztak az Alföld városáiban és Jehúda délvidékén s elfoglalták Bét-Sémest, Ajjálónt, Gedérótot, Szókhót s leányvárosait, meg Timnát s leányvárosait, és Gimzót meg leányvárosait s meg-

telepedtek ott. ¹⁹ Mert megalázta az Örökkévaló Jehúdát Ácház, Izraél királya miatt, mivel elvadította Jehúdát s hűtlenkedve hűtlenkedett az Örökkévaló ellen. ²⁰ És jött ellene Tilgat-Pilneészer, Assúr királya s szorongatta, de nem támogatta őt. ²¹ Bár Ácház kifosztotta volt az Örökkévaló házát és a király meg a nagyok házát s adta Assúr királyának, de nem a maga segítségére. ²² És midőn szorongatta őt, továbbra is hűtlenkedett az Örökkévaló ellen: ő, Ácház király. ²³ És áldozott Darmészek isteneinek, a kik neki vereséget okoztak, s azt mondta: Minthogy Arám királyainak istenei segítették meg őket, azoknak fogok áldozni, hogy megsegítsenek engem; de ezek lettek neki elbukására és egész Izraélnek. ²⁴ És összeszedte Ácház az Isten házának edényeit s letörte az Isten házának edényeit s bezárta az Örökkévaló házának kapuit s készített magának oltárokat minden sarkon Jeruzsálemben. ²⁵ És Jehúda minden egyes városában készített magaslatokat, hogy füstölögtesen más isteneknek; s bosszantotta az Örökkévalót, ősei Istenét. ²⁶ És egyéb dolgai s mind az ő útjai, az előbbiek és az utóbbiak, ime meg vannak írva Jehúda és Izraél királyai könyvében. ²⁷ És feküdt Ácház ősei mellé s eltemették őt a városban, Jeruzsálemben, mert nem vitték el őt Izraél királyai sírjaiba. S király lett helyette fia Jechizkijáhú.

29. ¹ Jechizkijáhú király lett huszonötéves korában és huszonkilencz évig uralkodott Jeruzsálemben; anyja neve pedig Abija, Zekharjáhú leánya. ² És tette azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben, egészen a szerint, a mint tette őse Dávid. ³ Ő, uralkodásának első évében, az első hónapban, megnyitotta az Örökkévaló há-

zának kapuit s kijavította azokat. ⁴ És hozatta a papokat s levitákat s összegyűjtötte őket a kelet felé fekvő téren. ⁵ És mondta nekik: Hallgassatok meg engem, leviták, most szenteljétek meg magatokat és szenteljétek meg az Örökkévalónak, őseitek Istenének házat s távolítsátok el az undokságot a szentségből. ⁶ Mert hűtlenkedtek az őseink s cselekedték azt, a mi rossz az Örökkévaló, a mi Istenünk szemeiben s elhagyták őt, s elfordították arcukat az Örökkévaló hajlékától s hátat mutattak. ⁷ Be is zárták a csarnok ajtait s eloltották a mécseseket s a füstölő szert nem füstölögtették s égő áldozatot nem mutattak be a szentélyben Izraél Istenének. ⁸ Lett tehát az Örökkévaló haragja Jehúda és Jeruzsálem ellen s tette őket iszonyodássá, iszonyattá s pisszegéssé, a mint látjátok szemeitekkel. ⁹ És ime, elestek a mi őseink kard által, fiaink s leányaink s nejeink pedig fogságban vannak e miatt. ¹⁰ Most az van szivemben, hogy szövetséget kössek az Örökkévalóval, Izraél Istenével, hogy hárítsa el mi rólunk az ő fellobbant haragját. ¹¹ Fiaim, ne lankadjatok, mert titeket választott ki az Örökkévaló, hogy álljatok előtte, neki szolgálatot végezni s hogy legyetek neki szolgálattelvői s füstölögtetői. ¹² Ekkor felkeltek a leviták: Máchat, Amászaj fia, Jóél, Azarjáhú fia, a Keháti fiai közül, Merári fiai közül pedig: Kis, Abdí fia s Azarjáhú, Jehallelél fia; s a Gérsunni közül: Jóách, Zimma fia, s Éden, Jóách fia; ¹³ s Eliczáfán fiai közül: Simri és Jeiél; s Ászáf fiai közül Zekharjáhú s Mattanjáhú; ¹⁴ s Hémán fiai közül Jechiél meg Simei; s Jedútún fiai közül: Semája és Uzziél. ¹⁵ És összegyűjtötték a testvéreiket s megszentelték magukat s bementek a királynak az Örökkévaló igéi szerint adott parancsa sze-

rint, hogy megtisztítsák az Örökkévaló házát. ¹⁶ És bementek a papok az Örökkévaló házának bensejébe a tisztítás végett, s kivitték mindazt a tisztátlanságot, amelyet találtak az Örökkévaló templomában, az Örökkévaló házának udvarába; s átvették a leviták, hogy kivigyék a Kidrón patakjába künn. ¹⁷ És megkezdték a szentelést az első hónap elsején, s a hó nyolczadikán bementek az Örökkévaló csarnokába s megszentelték az Örökkévaló házát nyolcz nap mulva: így bevégezték az első hónap tizenhatodik napján. ¹⁸ Ekkor bementek belülré Chizkijáhú királyhoz s mondták: Megtisztítottuk az Örökkévaló egész házát s az égőáldozat oltárát s mind az edényeit s a kenyérrend asztalát s mind az edényeit; ¹⁹ s mind az edényeket, a melyeket Ácház király uralkodása alatt hűtlenségében elvetett, helyükre tettük s megszenteltük, s ime ott vannak az Örökkévaló oltára előtt. ²⁰ És fölkelt Jechizkijáhú király korán reggel s összegyűjtötte a város nagyjait s fölment az Örökkévaló házába. ²¹ És bevitték hét tulkot, hét kost, meg hét juhot és hét kecskebakot vétekáldozatul a királyságért, a szentélyért és Jehúdáért; s meghagyta Áron fiainak a papoknak, hogy mutassák be az Örökkévaló oltarán. ²² És levágták a szarvasmarhát, s a papok fölfogták a vért és ráhintették az oltárra; s levágták a kosokat s ráhintették a vért az oltárra; s levágták a juhokat s ráhintették a vért az oltárra. ²³ És odavitték a vétekáldozatra való bakokat a király s a gyülekezet elé, s rátették azokra kezeiket. ²⁴ És levágták azokat a papok s tisztításul rátették vérüket az oltárra, hogy engesztelést szerezzenek egész Izraélért; mert egész Izraélnek szánta a király az égőáldozatot s a vétekáldozat. ²⁵ És felállította a levitákat az

Örökkévaló házában czimbalmokkal, lantokkal és hárfákkal, Dávidnak s Gádnak, a király látójának s Nátán prófétának parancsolata szerint, mert az Örökkévaló rendelete szerint volt e parancs az ő prófétái által. ²⁶ És odaálltak a leviták Dávid hangszereivel s a papok a trombitákkal. ²⁷ És meghagyta Chizkijáhú, hogy mutassák be az égőáldozatot az oltáron; s midőn megkezdődött az égőáldozat, megkezdődött az Örökkévaló éneke s a trombiták, még pedig Dávidnak, Izraél királyának hangszerei alapján. ²⁸ És az egész gyülekezet leborult, s az ének fölhangzott s a trombiták trombitáltak; mindez az égőáldozat befejeztéig. ²⁹ És mihelyt bevégezték az áldozást, letérdeltek a király s a kik mellette voltak, és leborultak. ³⁰ És meghagyta Jechizkijáhú király meg a nagyok a levitáknak, hogy dicsérjék az Örökkévalót Dávidnak és Ászáfnak, a látónak szavaival, s dicsérték egész örömmel s meghajtották magukat s leborultak. ³¹ És megszólalt Jechizkijáhú s mondta: Most megtöltöttétek kezeteket az Örökkévalónak, lépjete ide s hozzatok vágóáldozatokat s hálaáldozatokat az Örökkévaló házába; s hozott a gyülekezet vágóáldozatokat s hálaáldozatokat meg égőáldozatokat minden arra hajló szívű. ³² És volt az égőáldozat száma, melyet hozott a gyülekezet, szarvasmarha hetven, kos száz, juh kétszáz; égőáldozatul az Örökkévalónak mindez. ³³ S a szentségek: szarvasmarha hatszáz, s aprójószág háromezer. ³⁴ Csakhogy a papok kevesen voltak s nem tudták mind az égőáldozatoknak bőrét lehúzni; és támogatták őket testvéreik a leviták, mígnem bevégeződött a munka s mígnem a papok megszentelték magukat, mert a leviták egyenesebb szívűek voltak a megszentelkedésre, mint a papok. ³⁵ És égőáldozat is sok volt a békeáldozatok zsiradékaival s az

égőáldozathoz való italáldozatokkal. Így megszilárdult az Örökkévaló házának szolgálata. ³⁶ És örült Jechizkijáhú s az egész nép a felett, a mit az Isten a népnek szerzett, mert hirtelen történt a dolog.

30. ¹ És küldött Jechizkijáhú egész Izraélhez s Jehúdához, s leveleket is írt Efraimhoz s Menasséhez, hogy jőjjenek el az Örökkévaló házába Jeruzsálemben, megtartani a pészachot az Örökkévalónak, Izraél Istenének. ² És elhatározta a király meg nagyjai s az egész gyülekezet Jeruzsálemben, hogy megtartják a pészachot a második hónapban. ³ Mert nem tudták megtartani abban az időben, mivelhogy a papok nem szentelték meg magukat elegendő számban s a nép nem gyült volt össze Jeruzsálemben. ⁴ És helyesnek tetszett a dolog a király szemeiben s az egész gyülekezet szemeiben. ⁵ És megállapították, hogy hírt vigyenek szét egész Izraélben Beér-Sébától Dánig, hogy jőjjenek a pészachot megtartani az Örökkévalónak, Izraél Istenének Jeruzsálemben, mert nem sokaságban tartották meg, a mint írva van. ⁶ És elmentek a futárok a király s nagyjai kezéből való levelekkel egész Izraélbe s Jehúdába s a király parancsa szerint mondván: Izraél fiai, térjete vissza az Örökkévalóhoz, Ábrahám, Izsák s Izraél Istenéhez, hogy odaforduljon a maradékhoz, a mely megmaradt közületek Assúr királyai kezéből. ⁷ És ne legyetek olyanok, mint őseitek s mint testvéreitek, a kik hűtlenkedtek az Örökkévaló, őseik Istene ellen, s tette őket iszonyattá, a mint látjátok. ⁸ Már most ne keményítsétek meg nyakokat, mint őseitek; adjatok kezet az Örökkévalónak s jertek az ő szentélyébe, a melyet örökre megszentelt, s szolgáljátok az Örökkévalót a ti Istenteket, hogy elforduljon tőletek az ő föllobbant haragja. ⁹ Mert ha

visszatértek az Örökkévalóhoz, testvéreitek s fiaitok irgalomra lesznek foglyul-ejtőik előtt s visszatérnek ebbe az országba, mert könyörületes s irgalmas az Örökkévaló, a ti Istentek, s el nem fordítja arcát tőletek, ha visszatértek hozzá. ¹⁰ De midőn a futárok vonultak városról városra Efraim s Menasse országában egészen Zebúlúnig, nevettek rajtuk s kigúnyolták őket. ¹¹ Csak némelyek Ásérből, Menasseból és Zebúlúnból megalázkodtak s eljöttek Jeruzsálembe. ¹² Jehúdán is volt az Istennek keze, adva nekik szívet, hogy megtegyék a király s a nagyok parancsát az Örökkévaló igéje szerint. ¹³ És sok nép gyülekezett Jeruzsálembe, hogy megtartsák a kovásztalan kenyerek ünnepét a második hónapban, fölötte számos gyülekezet. ¹⁴ És fölkeltek s eltávolították az oltárokat, a melyek Jeruzsálemben voltak, s mind a füstölőket eltávolították s bedobták a Kidrón patakjába. ¹⁵ És levágták a pészacháldozatot a második hónap tizennegyedikén, és a papok s leviták szégyenkeztek volt és megszentelték magukat s bemutattak égőáldozatokat az Örökkévaló házában. ¹⁶ És álltak állásukon rendjük szerint, Mózes az Isten emberének tana szerint; a papok hintették a vért a leviták kezéből. ²⁷ Mert sokan voltak a gyülekezetben, a kik nem szentelték meg magukat, tehát a leviták voltak a pészacháldozatok levágásánál minden nem tiszta helyett, hogy megszenteljék az Örökkévalónak. ¹⁸ Mert sokasága a népnek, sokan Efraimból meg Menasséből, Jisszákhárból s Zebúlúnból nem tisztálkodtak, hanem ették a pészacháldozatot nem előírás szerint; hanem Jechízkijáhu imádkozott értük, mondván: az Örökkévaló, a jóságos, engesztelést ad ¹⁹ mindenkiért, a ki megszilárdította szívét, hogy keresse az Istent, az Örökkévalót, ősei Istenét, ha

nem is a szentség tisztasága szerint. ²⁰ És hallgatott az Örökkévaló Jechizkijáhúra s meggyógyította a népet. ²¹ És megtartották Izraél fiai, a kik találtattak Jeruzsálemben, a kovásztalan kenyerek ünnepét hét napig nagy örömmel, s dicsérték az Örökkévalót nap-nap után a leviták s a papok hatalmas hangszerekkel az Örökkévalónak. ²² És szívére szólt Jechizkijáhú mind a levitáknak, a kik igazi eszességet tanúsítottak az Örökkévaló iránt, s ették az ünnepi kenyeret hét napig, áldozva békeáldozatokat s vallomást téve az Örökkévalónak, őseik Istenének. ²³ És elhatározta az egész gyülekezet, hogy megtart más hét napot; s tartottak hét napot örömben. ²⁴ Mert Chizkijáhú, Jehúdah királya adományozott a gyülekezet részére ezer tulkot s hétezer juhot, s a nagyok adományoztak a gyülekezet részére ezer tulkot s tizezer juhot; és a papok megszentelték magukat sokaságban. ²⁵ És örült Jehúda egész gyülekezete, meg a papok és a leviták, meg az egész gyülekezet, a mely Izraélből jött, s a jövevények, a kik Izraél országából jöttek, s a kik Jehúdában laktak. ²⁶ És volt nagy öröm Jeruzsálemben, mert Salamonnak, Dávid fiának, Izraél királyának napjai óta nem volt ilyesmi Jeruzsálemben. ²⁷ És fölkeltek a papok, a leviták, s megáldották a népet; és szavuk meghallgatásra talált s eljutott az imádságuk az ő szent lakába, az égbe.

31. ¹ És midőn mindezt elvégezték, kiment az egész ott levő Izraél Jehúda városaiba, s összetörték az oszlopokat s kivágták az asérákat, s lerontották a magaslatokat s az oltárokat egész Jehúdából, Benjáminból, Efraimban és Menassében is végképen; s visszatértek mind az Izraél fiai kiki az ő birtokába, a városaikba. ² És föllállította Jechizkijáhú a papok s leviták osztályait

osztályaik szerint, kit-kit a papok s leviták közül szolgálata szerint égőáldozat s békeáldozat mellé, hogy szolgálatot tegyenek s hálát mondjanak s dicsérjenek az Örökkévaló táborainak kapuibán. ³ És illetményt adott a király a vagyonából az égőáldozatokra, a reggeli s esti égőáldozatokra, a szombatokon, ujholdakon és ünnepeken való égőáldozatokra, a mint írva van az Örökkévaló tanában. ⁴ És meghagyta a népnek, Jeruzsálem lakóinak, hogy adják a papok s a leviták illetményét, azért hogy megerősödjenek az Örökkévaló tanában. ⁵ S midőn híre terjedt a dolognak, bőven hozták Izraél fiai zsengejét a gabonának, mustnak, olajnak s méznek s a mező minden termésének; s mindennek tizedét bőségesen hozták. ⁶ És Izraél meg Jehúda fiai, a kik laktak Jehúda városaiban, ők is hozták tizedét a szarvasmarhának s apró jószágoknak, meg tizedét a szentségeknek, a melyek szenteltettek az Örökkévalónak, az ő Istenüknek hozták, s adakoztak asztagszámra. ⁷ A harmadik hónapban kezdték az asztagokat rakni s a hetedik hónapban bevégezték. ⁸ És eljöttek Jechizkijáhú és a nagyok s látták az asztagokat; ekkor áldották az Örökkévalót s népét Izraélt.

⁹ És midőn Jechizkijáhú megkérdezte a papokat s levitákat az asztagok felől, ¹⁰ akkor szólt hozzá Azarjáhú, a főpap Czádók házából, s mondta: A mióta kezdték az adományt hozni az Örökkévaló házába, ettünk, jóllaktunk s hagytunk is egész sokat, mert az Örökkévaló megáldotta az ő népét, s a mi megmaradt — ez a gazdagság itt. ¹¹ Ekkor meghagyta Jechizkijáhú, hogy rendezzenek be kamarákat az Örökkévaló házában, s berendeztek; ¹² s bevitték az adományt, meg a tizedet és a szentségeket hűségben; és az előljáró azok felett

volt a levita Kánanjáhú, meg testvére Simei mint második; ¹³ Jechiél pedig, meg Azazjáhú, Náchat, Aszáél, Jerimót, Józabád, Eliél, Jiszmákhjáhú, Máchat és Benájáhú felügyelők voltak Kánanjáhú meg testvére Simei kezéből Jechizkijáhú királynak, meg Azarjáhúnak, az Isten háza előljárójának megbizásából. ¹⁴ És Kóré, Jimna fia, a levita, a kelet felől való kapuőr, az Istennek szánt följánlások fölött volt, hogy átadhassák az Örökkévaló adományát s a szentek szentjét. ¹⁵ És alatta voltak: Éden, Minjámin, Jészua, Semájáhú, Amarájáhú, Sekhanjáhú, a papok városaiban, hűségben, hogy átadják testvéreiknek az osztályokban, nagynak úgy mint kicsinynek, ¹⁶ azokon kívül, a kik származás szerint följegyeztettek, a férfiak három évestől fölfelé, mindaz, a ki bement az Örökkévaló házába, a napról-napra valónak dolgában, szolgálatuk szerint, őrizeteikben osztályaikhoz képest. ¹⁷ A származási feljegyzése a papoknak az atyai házaik szerint történt s a levitáké husz évestől fölfelé, őrizeteikben, osztályaikban, ¹⁸ még pedig származás szerint feljegyeztettek minden kisdedükkel, feleségeikkel, fiaikkal és leányaikkal az egész gyülekezetre nézve, mert hűségükben szentnek szentelték magukat. ¹⁹ Áron fiainak pedig, a papoknak, városaik közlegelőinek mezején, minden egyes városban, a név szerint följegyzett férfiaknak adtak illetményeket minden férfinak a papok közül, s minden a származás szerint följegyzettnek a leviták közül. ²⁰ És ekkép cselekedett Jechizkijáhú egész Jehúdában, és tette azt, a mi jó és helyes és a mi igaz az Örökkévaló, az ő Istene előtt. ²¹ És minden tettében, a melyet megkezdett az Isten házában szolgálatában és a tanban és a parancsolatban, Istenét keresvén, egész szívvel tette és szerencsés volt.

¹ E dolgok és igazság után eljött Szanchérib, Assúr királya, behatolt Jehúdába s táborozott az erősített városok ellen s azt mondta, hogy magának elfoglalja. ² Midőn Jechizkijáhú látta, hogy eljött Szanchérib s arcza a Jeruzsálem ellen való harczra irányul, ³ akkor tanácskozott nagyjaival s vitézeivel, hogy eltömik a források vizeit, a melyek a városon kívül voltak, s ők segítették őt. ⁴ És gyülekezett sok nép s eltömték mind a forrásokat s a patakot, a mely az ország közepette folyik, mondván: miért jőjjenek Assúr királyai s találjanak sok vizet? ⁵ És erőlködött s megépítette az egész áttört falat s magasabbra építette a tornyokat s künn egy másik falat, s megerősítette a Millót Dávid városában, s készített fegyvereket bőven és paizsokat. ⁶ S helyezett hadi tiszteket a nép fölé, s összegyűjtötte őket magához a város kapujának terére s szívükre beszélt, mondván: ⁷ Legyetek erősek és bátrak, ne féljetek s ne rettegjetek Assúr királya előtt s az egész vele levő tömeg előtt, mert velünk több van, mint ő vele. ⁸ Vele van halandónak karja, de velünk van az Örökkévaló, a mi Istenünk hogy megsegítsen minket s hogy viselje harczainkat. S a nép támaszkodott Jechizkijáhúnak, Jehúda királyának szavaira. ⁹ Ezután küldötte Szanchérib, Assúr királya az ő szolgáit Jeruzsálembe — ő pedig és egész hatalma ő vele Lákhis előtt volt — Jechizkijáhúhoz, Jehúda királyához s egész Jehúdához, mely Jeruzsálemben volt, mondván: ¹⁰ Így szól Szanchérib, Assúr királya: miben biztok, hogy Jeruzsálemben maradtok az ostrom alatt? ¹¹ Nemde Jechizkijáhú csábítgat titeket, adván benneteket a halálnak éhség s szomjúság által, mondván: az Örökkévaló a mi Istenünk, meg fog minket menteni Assúr királya kezéből? ¹² Nemde ő, Jechizkijáhú, eltávolította az ő ma-

gaslatait s oltárait és szólt Jehúdának és Jeruzsálemnek, mondván: Egy oltár előtt boruljatok le s azon füstölögtessetek? ¹³ Vajjon nem tudjátok-e, mit tettem én meg őseim mind az országok népeinek; vajjon birták-e az országok nemzeteinek istenei országukat megmenteni kezemből? ¹⁴ Ki az, mind eme nemzetek istenei közül, a melyeket az én őseim kiirtottak, a ki birta megmenteni népét az én kezemből, hogy a ti istentek birna megmenteni titeket a kezemből? ¹⁵ S most ne ámítson titeket Chizkijáhú s ne csábítgasson titeket ilyenképen s ne higgyetek neki, mert semmiféle nemzetnek és királyságnak bármely istene nem birta megmenteni népét kezemből és őseim kezéből; hát még hogy a ti istenetek nem fog titeket megmenteni kezemből. ¹⁶ És még beszéltek szolgái az Örökkévaló az Isten ellen és szolgája Jechizkijáhú ellen; ¹⁷ leveleket is írt, hogy káromolja az Örökkévalót, Izraél Istenét s hogy szóljon róla, mondván: a milyenek az országok nemzeteinek istenei, a melyek nem mentették meg népüket kezemből, úgy nem fogja megmenteni népét Jechizkijáhú istene a kezemből. ¹⁸ És kiáltottak fenhangon zsidóul Jeruzsálem népéhez, a mely a falon volt, hogy őket megijeszszék s megrémítsék, azért, hogy bevehessék a várost. ¹⁹ És beszéltek Jeruzsálem Istenéről mint az ország népeinek isteneiről, az ember kezeinek művéről. ²⁰ És imádkozott Jechizkijáhú király és Jesajáhú, Ámócz fia, a próféta, e miatt, s kiáltottak az egek felé. ²¹ És küldött az Örökkévaló angyalt, és megsemmisített minden derék vitézt és tisztet s vezért Assúr királya táborában; s visszatért arcza szégyenében országába, s midőn bement istenének házába, az ő testének származottjai elejtették őt ott karddal. ²² Így megsegítette az Örökkévaló Jechizkijáhút meg Jeruzsálem

lakóit Szancheribnak, Assúr királyának kezéből s mindenkinek kezéből s vezérelte őket a körüllevők ellenében. ²³ És sokan hoztak ajándékot az Örökkévalónak Jeruzsálembe s drágaságokat Jechizkijáhúnak, Jehúda királyának, és felülemelkedett mind a nemzetek szemeiben ennek utána. ²⁴ Ama napokban halálosan megbetegedett Jechizkijáhú s imádkozott az Örökkévalóhoz, s ez szólt hozzá s csodajelt adott neki. ²⁵ De nem a vele történt jótémény szerint viszonzott Jechizkijáhú, hanem fenhéjázott szive és lett harag ellene és Jehúda meg Jeruzsálem ellen. ²⁶ De megalázkodott Jechizkijáhú szive fenhéjázásában, ő meg Jeruzsálem lakói, s nem jött reájuk az Örökkévaló haragja Jechizkijáhú napjaiban. ²⁷ És volt Jechizkijáhúnak gazdagsága s tisztelete felette sok, s kincstárakat készített magának az ezüst, az arany, a drágakő, meg illatszerek és pajzsok s mindenféle drága edény számára; ²⁸ s éléstárakat gabona meg must és olaj termése számára és jászlakat mindennemű állat számára és szállásokat a nyájak számára. ²⁹ És városokat szerzett magának és juhokat es szarvasmarhát sokat, mert adott neki Isten felette nagy vagyont. ³⁰ S ugyancsak Jechizkijáhú eltömte a Gíchón vize felső eredőjét és terelte lefelé Dávid városának nyugati részébe; és szerencsés volt Jechizkijáhú minden tettében. ³¹ Ép így Babel nagyjainak követeivel, a kik hozzá küldtek, hogy kérdezzék a csodajelet, mely az országban történt, elhagyta őt az Isten, csakhogy kipróbálja őt, hogy megtudja mindazt, a mi szivében van. ³² És Jechizkijáhú egyéb dolgai s kegyes tettei, ime azok meg vannak írva Jesájáhú profétának, Amócz fiának látomásában, Jehúda s Izraél királyainak könyvében. ³³ És feküdt Jechizkijáhú az ősei mellé s eltemették őt Dávid fiai sírjainak hágóján; s tisz-

tességet tettek neki halálakor egész Jehúda s Jeruzsálem lakói. S király lett helyette fia Ménasse.

33. ¹ Tizenkét éves volt Ménasse, midőn király lett s ötvenöt évig uralkodott Jeruzsálemben. ² És tette azt, a mi rossz az Örökkévaló szemeiben, azon nemzetek utálatai szerint, melyeket elüzött az Örökkévaló Izraél fiai elől. ³ Ujra építette a magaslatokat, melyeket lerombolt atyja Jechizkijáhú; felállított oltárokat a Báaloknak s készített asérákat s leborult az ég egész serege előtt s szolgálta azokat. ⁴ És épített oltárokat az Örökkévaló házában, melyről azt mondotta az Örökkévaló: Jeruzsálemben lesz a nevem örökre; ⁵ épített ugyanis oltárokat az ég egész seregének az Örökkévaló házában mind két udvarában. ⁶ S ugyanő átvezette fiait a tűzön Ben-Hinnóm völgyében, jövendölést meg jósolgatást s kuruzslást üzött s tartott szellemidézőt és halottjóst; sokat tett olyat, a mi rossz az Örökkévaló szemeiben az ő boszantására. ⁷ Elhelyezte a bálvány képét, melyet készített, az Isten házában, melyről szólt az Isten Dávidhoz s fiához, Salamonhoz: ebbe a házba s Jeruzsálembé, melyet kiválasztottam mind az Izraél törzsei közül, helyezem el örökre a nevemet; ⁸ és nem távolítom el többé Izraél lábát azon földről, melyet fentartottam őseiteknek, csak úgy, ha vigyáznak, hogy megtegyék mindazt, a mit parancsoltam nekik mind a Mózes által adott tan és törvények és rendeletek szerint. ⁹ De eltévelyítette Ménasse Jehúdát és Jeruzsálem lakóit, hogy még rosszabbat cselekedtek ama nemzeteknél, melyeket kipusztított az Örökkévaló Izraél fiai elől. ¹⁰ És beszélt az Örökkévaló Menasséhez s népéhez, de nem figyeltek rá. ¹¹ És reájuk hozta az Örökkévaló Assúr királya hadvezéreit,

s elfogták Mennassét kampókkal s megkötözték őt bilincsekkel s elvitték Babelbe. ¹² S midőn megszorult, könyörgött az Örökkévalóhoz, az ő Istenéhez s nagyon megalázkodott ősei Istene előtt. ¹³ És imádkozott hozzá, és engedett fohásának s meghallotta könyörgését s visszavitte őt Jeruzsálembe a királyságába; ekkor megtudta Menasse, hogy az Örökkévaló az Isten. ¹⁴ Ezután épített külső falat Dávid városának nyugatra a Gichontól, a völgyben, és a merre a halak kapuja felé mennek, s fordult az Ófel felé, s nagyon magasbitotta azt; s elhelyezett hadvezéreket mind az erősített városokban Jehúdában. ¹⁵ És eltávolította az idegen isteneket s a bálványt az Örökkévaló házából s mind az oltárokat, a melyeket épített volt az Örökkévaló háza hegyén és Jeruzsálemben, s kidobta a városon kívülre. ¹⁶ És helyreállította az Örökkévaló oltárát s áldozott rajta békeáldozatokat és hálaáldozatot; és meghagyta Jehúdának, hogy szolgálják az Örökkévalót, Izraél Istenét. ¹⁷ Azonban még mindig áldozott a nép a magaslatokon, bár csak az Örökkévalónak, Istenüknek. ¹⁸ Menassénak egyéb dolgai pedig s imádsága az ő Istenéhez s a látók beszédei, a kik beszéltek őhöz az Örökkévalónak, Izraél Istenének nevében, ime azok meg vannak Izraél királyai történetében. ¹⁹ És imádsága s fohásának elfogadása s minden vétke s hűtlensége s a helyek, a melyeken magaslatokat épített s fölállította az asérákat s a faragott képeket megalázkodása előtt: ime azok meg vannak írva a látók beszédjeiben. ²⁰ És feküdt Menasse az ősei mellé s eltemették őt a házában. S király lett helyette fia, Ámón. ²¹ Huszonkét éves volt Ámón, mikor király lett s két évig uralkodott Jeruzsálemben. ²² És tette azt, a mi rossz az Örökké-

való szemeiben, a mint tette atyja Menasse; mind a faragott képeknek is, a melyeket atyja Menasse készített, áldozott Ámón s szolgált azokat. ²³ De meg nem alázkodott az Örökkévaló előtt, a mint megalázkodott atyja Menasse, mert ő, Ámón, sok bünt követett el. ²⁴ És összeesküdtek ellene a szolgálói s megölték őt a házában. ²⁵ De az ország népe megölte mindazokat, kik összeesküdtek Ámón király-ellen s helyébe királylyá tette az ország népe fiát, Jósijáhút.

34. ¹ Nyolcz éves volt Jósijáhú, mikor király lett és harminczegy évig uralkodott Jeruzsálemben. ² És tette azt, a mi helyes az Örökkévaló szemeiben; járt ösének, Dávidnak útjaiban s nem tért el se jobbra, se balra.

³ S uralkodása nyolczadik évében, midőn ő még ifjú volt, kezdette keresni ösének, Dávidnak Istenét s a tizenkettedik évben kezdette megtisztítani Jehúdát meg Jeruzsálemet a magaslatoktól, az aséráktól, meg a faragott és öntött képektől. ⁴ S lerombolták jelenlétében a Báalok oltárait a naposzlopokat pedig, a melyek azokon fölül voltak, kivágta; s az asérákat, meg a faragott s öntött képeket összezuzta és porrá törte s elhintette azoknak sirja fölé, a kik azoknak áldoztak. ⁵ S a papok csontjait elégette oltáraikon; így megtisztította Jehúdát és Jeruzsálemet. ⁶ Továbbá Menasse meg Efraim és Simeón városaiban egészen Naftáliig, azok romjaiban köröskörül — ⁷ lerombolta az oltárat, és az asérákat meg a faragott képeket porrá zuzta, mind a naposzlopokat pedig kivágta Izraél egész országában; erre visszatért Jeruzsálembe. ⁸ És uralkodása tizennyolczadik évében, tisztítván az országot s a házat, küldte Sáfánt, Aczaljáhú fiát, s Máaszéjáhút, a város nagyját

s Jóácho, Jóácház fiát, a kancellárt, hogy kijavítsák az Örökkévaló, az ő Istene házát. ⁹ És elmentek Chilki-jáhúhoz, a főpaphoz s adták a pénzt, a melyet hoztak volt az Isten házába, a melyet gyűjtöttek volt a leviták, a küszöbörök, Menasséból, meg Efráimból s Izraél minden maradékából s egész Jehúdából, meg Benjáminból, s visszatértek Jeruzsálembe. ¹⁰ És adták a munkavezetőknek kezébe, kik rendelve voltak az Örökkévaló házára, s adták azon munkavezetőknek, kik az Örökkévaló házában dolgoztak, a háznak javítása és kiigazítása végett; ¹¹ s átadták a famíveseknek s az építőknek, hogy faragott köveket vegyenek, meg fát kapsokra s hogy gerendázzák a házakat, a melyeket elrontottak Jehúda királyai. ¹² És a férfiak hűséggel jártak el a munkában s föléjük kirendelve voltak: Jáchat meg Óbadjáhú, a leviták, Merári fiai közül és Zekharja s Mesullám, a kehatiák fiai közül felügyeletre, és a leviták közül mindenki, a ki hozzáértett a hangszerekhez. ¹³ És a teherhordók fölé és felügyelőül minden munkás fölé mindenféle szolgálatnál; és a leviták közül voltak írók, felügyelők és kapuőrök.

¹⁴ És midőn kivették az Örökkévaló házába hozott pénzt, megtalálta Chilki-jáhú pap, az Örökkévaló tanának Mózes által adott könyvét. ¹⁵ És megszólalt Chilki-jáhú és szólt Sáfánhoz az íróhoz: A tannak könyvét találtam az Örökkévaló házában. S átadta Chilki-jáhú a könyvet Sáfánnak. ¹⁶ És elvitte Sáfán a könyvet a királyhoz s még jelentést is vitt a királynak, mondván: Mindaz, a mi átadatott a te szolgálid kezébe, feldolgozzák ők; ¹⁷ s kiöntötték a pénzt, mely az Örökkévaló házában találtatott s adták azt a kiren-

deltek kezébe s a munkavezetők kezébe. ¹⁸ És jelentette Sáfán az író a királynak, mondván: Egy könyvet adott nekem Chilkijáhú pap. S felolvasott belőle Sáfán a király előtt. ¹⁹ És volt, a mint hallotta a király a tannak szavait, megszaggatta ruháit. ²⁰ És parancsolta a király Chilkijáhúnak, meg Achikámnak, Sáfán fiának, meg Abdónnak, Mikha fiának, meg Sáfánnak az írónak és Aszájának, a király szolgájának, mondván; ²¹ Menjetek, kérdezzétek meg az Örökkévalót érettem s az Izraélben meg Jehúdában megmaradt részért a megtalált könyv szavai felől, mert nagy az Örökkévalónak haragja, a mely mireánk kiomlott, mivelhogy nem őrizték meg őseink az Örökkévaló igéjét, hogy cselekedtek volna mind a szerint, a mint írva van ebben a könyvben. ²² Ekkor elment Chikijáhú s a kiket a király küldött Chulda prófétanőhöz, feleségéhez Sallúmnak, Tokehat, Chaszra fia fiának, a ruhaőrnek; ő lakott Jeruzsálemben, a második városrészben s beszéltek hozzá ilyenénképpen. ²³ Erre mondta nekik: Így szól az Örökkévaló, Izraél Istene; mondjátok meg a férfiunak, ki titeket hozzám küldött, ²⁴ így szól az Örökkévaló: ime én hozok veszedelmet e helyre s lakóira, mind amaz átkokat, a melyek írva vannak abban a könyvben, melyet felolvastak Jehúda királya előtt. ²⁵ Azért mivel elhagytak engem s füstölögtettek más isteneknek, hogy bosszantsanak engem kezeik minden művével, úgy hogy kiomlik haragom e helyre s nem alszik ki. ²⁶ Jehúda királyához pedig, a ki küldött benneteket megkérdezni az Örökkévalót, így szóljatok hozzá: így szól az Örökkévaló, Izraél Istene a szavak felől, melyeket hallottál: ²⁷ Mivelhogy meglágyult a szíved s megalázkodtál az Isten előtt, midőn hallottad szavait eme helyről és

lakóiról, s megalázkodtál előttem és megszaggattad ruháidat és sirtál előttem, én is hallgattam rá, úgymond az Örökkévaló. ²⁸ Ime én engedlek betérni őseidhez s betakarítottat sirodba békében, úgy hogy nem látják meg szemeid mind a veszedelmet, melyet hozni akarok e helyre s lakóira. S vittek a királynak választ. ²⁹ Erre küldött a király s összegyűjtötte Jehúda és Jeruzsálem véneit mind. ³⁰ Fölment a király az Örökkévaló házába, meg mind a Jehúda emberei s Jeruzsálem lakói és a papok és leviták és az egész nép nagyjától aprajáig; s felolvasta fülök hallatára minden szavait a szövetség könyvének, mely találtatott az Örökkévaló házában. ³¹ Erre felállt a király a helyére s megkötötte a szövetséget az Örökkévaló színe előtt, hogy jár az Örökkévaló után s hogy megőrzi parancsolatait, bizonyosságait meg törvényeit egész szívével s egész lelkével, megtéve a szövetség szavait, a melyek irva vannak ebben a könyvben. ³² És erre kötelezett mindenkit, a ki találtatott Jeruzsálemben s Benjáminban; és cselekedtek Jeruzsálem lakói Istennek, őseik Istenének szövetsége szerint. ³³ És eltávolította Jósijáhu mind az utálatosságokat Izraél fiainak minden országából s ráhajtott mindenkit, a ki találtatott Izraélben, hogy szolgálja az Örökkévalót, Istenüket; egész életében nem távolodtak el az Örökkévalótól, őseik Istenétől.

¹ És tartott Jósijáhu Jeruzsálemben pészachot az 35. Örökkévalónak, s levágták a pészacháldozatot az első hónap tizennegyedikén. ² És fölállította a papokat őrizetükre s megerősítette őket az Örökkévaló háza szolgálatára. ³ És meghagyta a levitáknak, a kik értelmeztek egész Izraélnek, a kik szentek voltak az Örökkévaló-

nak: tegyétek a szent ládát a házba, melyet épített Salamon, Dávid fia, Izraél királya; nincsen nektek vállatokra való teher; most szolgáljátok az Örökkévalót, a ti Istenteket, s népét Izraélt. ⁴ S legyetek készen atyai házaitok szerint, osztályaitokhoz képest, Dávidnak, Izraél királyának irata szerint s fia Salamon írása szerint, ⁵ s álljatok a szentélyben testvéreitek a nép fiai atyai házai szerint való csoportoknak megfelelően: egy-egy atyai háznak osztálya a levitákból; ⁶ s vágjátok le a pészacháldozatot s szenteljétek meg magatokat s legyetek készen testvéreitek számára, cselekedvén az Örökkévalónak Mózes által adott igéje szerint.

⁷ És adományozott Jósijáhu a nép fiai számára juhokat s fiatal kecskéket, mindet pészacháldozatokul, mindazok számára, akik találtattak, szám szerint harminczezet és háromezer szarvasmarhát: ezeket a király vagyónából. ⁸ Nagyjai pedig följánlásképen a nép számára, a papok számára s a leviták számára adományoztak; Chilkijáhu, Zekharjáhu és Jechiél, az Isten házának előljárói, adtak a papoknak pészacháldozatokul kétezerszáz és háromszáz szarvasmarhát. ⁹ És Kánanjáhu, meg Semájáhu és Netanél, az ő testvérei, és Chasabjáhu, meg Jeiél és Józábád, a leviták nagyjai adományoztak a leviták számára pészacháldozatokul ötezret és ötszáz szarvasmarhát. ¹⁰ Így megszilárdult a szolgálat, s fölálltak a papok állásukra s a leviták osztályaikhoz, a király parancsolata szerint. ¹¹ És levágták a pészacháldozatot, s a papok hintettek kezükből, a leviták pedig lehuzták a bőrt. ¹² És elkülönítették az égőáldozatot, hogy odaadják a nép fiainak atyai házai szerint való csoportoknak, hogy bemutassák az Örökkévalónak, a mint írva van Mózes könyvében; és így a szarvas-

marhákat. ¹³ És megfőzték a pészacháldozatot tüzön rendelet szerint; a szentségeket pedig megfőzték a fazekakban, üstökben s tálakban és sűrögve hordták mind a nép fiainak. ¹⁴ Azután pedig készítettek maguknak s a papoknak, mert a papok, Áron fiai, az égőáldozat s a zsiradékok bemutatásánál voltak éjjelig; a leviták tehát készítettek maguknak s a papoknak Áron fiainak. ¹⁵ De az énekesek, Ászáf fiai, állásukon voltak, parancsolata szerint Dávidnak, Ászáfnak, Hémánnak meg Jedútunnak, a király látójának; a kapuőrök is egy-egy kapunál voltak; nem kellett eltávozniok szolgálatuktól, mert testvéreik a leviták készítettek számukra. ¹⁶ És megszilárdult az Örökkévaló szolgálata azon a napon, mert tartották a pészacháldozatot s bemutatatták az égőáldozatokat az Örökkévaló oltárán Jósijáhu király parancsolata szerint. ¹⁷ S tartották Izraél fiai, az ott levők, a pészacháldozatot abban az időben, meg a kovásztalan kenyerek ünnepét hét napon át. ¹⁸ És nem tartatott Izraélben ilyen pészach Sámuel próféta napjai óta, s mind az Izraél királyai nem tartottak olyan pészachot, mint volt az, a melyet tartott Jósijáhu meg a papok és a leviták, meg egész Jehúda s Izraél, a mely találtatott, meg Jeruzsalem lakói. ¹⁹ Jósijáhu uralkodásának tizennyolczadik évében tartott ez a pészach. ²⁰ Mindezek után, hogy Jósijáhu helyrehozta a házat, felvonult Nekhó, Egyiptom királya, hogy harczoljon az Eufrátes mellett levő Karkemisnál; s kivonult ellene Jósijáhu. ²¹ És amaz követeket küldött hozzá, mondván: mi közöm hozzád, Jehúda királya? Nem te ellened megyek ma, hanem hadakozásom háza ellen, s Isten azt mondta, hogy siessek; állj el az Istentől, a ki velem van, hogy meg ne rontson téged.

²² De Jósijáhú el nem fordította arcát tőle, hanem vele harczolni ügyekezett, s nem hallgatott Nekhónak Isten szájából való szavaira s jött harczolni Megiddó síkságában. ²³ És az íjászok lőttek Jósijáhú királyra; s mondta a király a szolgáinak: Vigyetek el engem, mert nagyon megsebesültem. ²⁴ És elvitték őt szolgálai a szekérről s ráültették másodrendű szekerére s Jeruzsálembe vitték s meghalt s eltemették ősei sirjaiban; egész Jehúda pedig és Jeruzsálem gyászoltak Jósijáhú fölött. ²⁵ És siralmat mondott Jirmejáhú Jósijáhú fölött, s mind az énekesek s énekesnők szóltak siralmaikban Jósijáhúról mind e mai napig, s törvényül tették meg Izraélben; s ime azok meg vannak írva a Síralmakban. ²⁶ És Jósijáhúnak egyéb dolgai s kegyes tettei, a szerint a mi írva van az Örökkévaló tanában, ¹⁷ és előbbi s utóbbi dolgai, ime meg vannak írva Izraél s Jehúda királyainak könyvében.

36. ¹ Erre vette az ország népe Jehóácházt, Jósijáhú fiát s királylyá tették őt atyja helyett Jeruzsálemben. ² Huszonhárom éves volt Jóácház, midőn király lett s három hónapig uralkodott Jeruzsálemben. ³ És eltávolította őt Egyiptom királya Jeruzsálemben, s megsarcolta az országot száz kikkár ezüsttel és egy kikkár aranynyal. ⁴ És királylyá tette Egyiptom királya testvérét, Eljákimot Jehúda és Jeruzsálem fölé s átváltoztatta nevét Jehójákimra; testvérét, Jóácházt pedig elfogta Nekhó s elvitte Egyiptomba.

⁵ Huszonöt éves volt Jehójákim, mikor király lett s tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben; s tette azt, a mi rossz az Örökkévaló, az ő Istene szemeiben. ⁶ Ellene vonult fel Nebúkadnecczár, Bábel királya s megkötözte

bilincsekben, hogy Babelbe vigye. ⁷ És az Örökkévaló házának edényei közül elvitt Nebúkadnecczár Babelbe s betette azokat palotájába Babelben. ⁸ Jehójákimnak egyéb dolgai pedig s utálatosságai, a melyeket elkövetett s a mi róla találtatott, nemde meg vannak írva Izraél s Jehúda királyai könyvében. S király lett helyette Jehójákhin, az ő fia.

⁹ Nyolcz éves volt Jehójákhin, mikor király lett és három hónapig s tíz napig uralkodott Jeruzsálemben; s tette azt a mi rossz az Örökkévaló szemeiben. ¹⁰ Az év fordultával pedig küldött Nebúkadnecczár király s elvitte őt Babelbe az Örökkévaló házának drága edényeivel együtt. S királylyá tette testvérét Czidkijáhút Jehúda s Jeruzsálem fölé. ¹¹ Huszonegy éves volt Czidkijáhú, mikor király lett s tizenegy évig uralkodott Jeruzsálemben. ¹² És tette azt, a mi rossz az Örökkévaló, az ő Istene szemeiben; nem alázkodott Jirmejáhú próféta előtt, a ki az Örökkévaló szájából szólt. ¹³ Fel is lázadt Nebúkadnecczár király ellen, a ki Istenre megeskette őt; s megkeményítette nyakát s megszilárdította szívét, semhogy megtért volna az Örökkévalóhoz, Izraél Istenéhez. ¹⁴ A papok meg a nép nagyjai is mind sok hűtlenséget követtek el a nemzeteknek mind az utálatosságai szerint, s megtisztátalanították az Örökkévaló házát, a melyet megszentelt Jeruzsálemben. ¹⁵ És küldött hozzájuk az Örökkévaló, őseik Istene követői által, reggelenként küldve, mert megsajnálta népét és lakát. ¹⁶ De kigunyolták az Isten követeit s megvetették szavait és csúfot űztek prófétáival, mígnem fölszállt az Örökkévaló haragja népe ellen, úgy hogy nem volt gyógyulás. ¹⁷ S felhozta ellenük a kaldeusok királyát, és ez megölte ifjaikat kard által szentélyük

házában s nem sajnált meg ifjut s hajadont, vénet és aggastyánt; mindet kezébe adta. ¹⁸ És mind az Isten házának edényeit, a nagyokat s kicsinyeket, s az Örökkévaló házának kincseit s a király meg nagyjainak kincseit: mindet elvitte Bábelbe. ¹⁹ És elégették az Isten házát s lerombolták Jeruzsálem falát; s mind a palotáit elégették tűzben s mind a drága edényei pusztulássá lettek. ²⁰ És számkivetésbe vitte a kardtól megmaradt részt Bábelbe, s voltak neki s fiainak szolgálkul, a mígnem uralomra került Perzsia birodalma. ²¹ Hogy beteljesedjék az Örökkévaló igéje Jirmejáhú által: míg a föld le nem róttá szombatjait, elpusztultsága egész idején át pihent, el hagyván telni hetven évet. ²² És első évében Kóresnek, Perzsia királyának, midőn beteljesedett az Örökkévaló igéje Jirmejáhú szájában, fölébresztette az Örökkévaló Kóresnek, Perzsia királyának szellemét s hirt küldött szét egész királyságában s írásban is, mondván; ²³ Így szól Kóres, Perzsia királya: Mind a földnek királyságait nekem adta az Örökkévaló, az ég Istene, s ő meghagyta nekem, hogy építsek neki házat Jeruzsálemben, a mely Jehúdában van; bárki köztetek van az ő egész népéből, vele legyen az Örökkévaló, az ő Istene s menjen föl!

LELTÁROZVA
2012 JÜN. 21

SZENT-
IRÁS

IV.

SZENT IRATOK

A
9579
AZ IZR. MAGYAR

TROD. TÁRS.